

2024

Årsrapport om EU:s gemensamma företag för budgetåret 2024

EUROPEISKA
REVISIONSRÄTTEN

SV

EUROPEISKA REVISIONSRÄTTEN
12, rue Alcide De Gasperi
1615 Luxemburg
LUXEMBURG

Tfn +352 4398-1

Frågor: eca.europa.eu/sv/contact

Webbplats: eca.europa.eu

Sociala medier: @EUauditors

En stor mängd övrig information om Europeiska unionen är tillgänglig på internet via Europa-servern (<http://europa.eu>).

Luxemburg: Europeiska unionens publikationsbyrå, 2025

Innehåll

Kapitel 1 EU:s gemensamma företag och revisionsrättens granskning	5
Inledning	6
EU:s gemensamma företag	7
Gemensamma företag är offentlig-privata partnerskap som inrättats för att främja innovation på marknaden	7
Antalet gemensamma företag för forskning och innovation har ökat under de tre senaste fleråriga budgetramarna	7
Verksamheten inom de gemensamma företagen för forskning och innovation finansieras gemensamt av EU och andra medlemmar	9
F4E förvaltar EU:s bidrag till Iterprojektet	13
Under 2024 skedde betydande förändringar i de gemensamma företagens budget och personal	14
Europaparlamentet och rådet spelar en avgörande roll i de gemensamma företagens arrangemang för budget och beviljande av ansvarsfrihet	16
Vår revision	17
En revisionsförklaring för varje gemensamt företag	17
Centrala risker	17
Revisionsmetod och användning av andra oberoende revisorers arbete	19
Kapitel 2 Översikt över granskningsresultaten	28
Inledning	29
Revisionsuttalanden	30
Uttalanden om räkenskapernas tillförlitlighet	30
Uttalanden om lagligheten och korrektheten i de intäkter som ligger till grund för räkenskaperna	31
Uttalanden om lagligheten och korrektheten i de betalningar som ligger till grund för räkenskaperna	32

Övriga iakttagelser	34
Förhållanden som rör de gemensamma företagens budgetförvaltning 2024	34
Förhållanden som rör personalförvaltning	37
Förhållanden som rör övriga medlemmars bidrag till de gemensamma företagens forsknings- och innovationsprogram	37
Brister i förvaltnings- och kontrollsystemen	42
Uppföljning av tidigare års iakttagelser och rekommendationer	45
De gemensamma företagen har åtgärdat mindre än hälften av våra iakttagelser från tidigare år	45
De gemensamma företagen har genomfört de flesta av våra rekommendationer	45
Andra nyligen offentliggjorda särskilda rapporter som berör gemensamma företag	54
Kapitel 3 Revisionsförklaringar om EU:s gemensamma företag	57
3.1. Information till stöd för revisionsförklaringarna	58
Gemensamma företag som genomför EU:s ramprogram för forskning och innovation	62
3.2. Det gemensamma företaget Sesar 3	63
3.3. Det gemensamma företaget för ren luftfart	71
3.4. Det gemensamma företaget för initiativet för innovativ hälsa	81
3.5. Det gemensamma företaget för förnybar vätgas	90
3.6. Det gemensamma företaget för halvledare	99
3.7. Det gemensamma företaget för ett cirkulärt, biobaserat Europa	108
3.8. Det gemensamma företaget för Europas järnvägar	116
3.9. Det gemensamma företaget för ett europeiskt högpresterande datorsystem (det gemensamma företaget EuroHPC)	124
3.10. Det gemensamma företaget för smarta nät och tjänster	135

3.11. Det gemensamma företaget för global hälsa EDCTP3	142
3.12. Europeiska kompetenscentrumet för cybersäkerhet inom näringsliv, teknik och forskning (ECCC)	150
Det gemensamma företaget med verksamhet inom Euratom	156
3.13. Det europeiska gemensamma företaget för Iter och utveckling av fusionsenergi (F4E)	157
Förkortningar	168

EUROPEISKA
REVISIONSRÄTTEN

Kapitel 1

EU:s gemensamma företag och revisionsrättens granskning

Inledning

1.1. Europeiska revisionsrätten är extern revisor av EU:s finanser¹. I den egenskapen, som oberoende väktare av EU-invånarnas ekonomiska intressen, bidrar vi till att förbättra EU:s ekonomiska förvaltning. Mer information om vårt arbete finns i våra verksamhetsrapporter, årsrapporter om genomförandet av EU:s budget, särskilda rapporter och översikter samt yttranden över ny eller uppdaterad EU-lagstiftning eller över andra beslut med effekter på den ekonomiska förvaltningen.

1.2. I vårt uppdrag ingår att granska årsredovisningen och de underliggande transaktionerna för EU:s gemensamma företag för forskning och innovation, det europeiska gemensamma företaget för lter och utveckling av fusionsenergi (F4E) och Europeiska kompetenscentrumet för cybersäkerhet (ECCC) (nedan gemensamt kallade *de gemensamma företagen*). De är tolv EU-organ som bildats enligt artiklarna 187–188 i [fördraget om Europeiska unionens funktionssätt \(EUF-fördraget\)](#) och, när det gäller F4E, artiklarna 45–51 i [fördraget om upprättandet av Europeiska atomenergigemenskapen \(Euratomfördraget\)](#). ECCC inrättades enligt [artiklarna 173 och 188 i EUF-fördraget](#), främst för att främja innovation tillsammans med medlemsstaterna.

1.3. I denna rapport presenteras resultaten från vår revision av de gemensamma företagen för budgetåret 2024. Rapporten är strukturerad enligt följande:

- I kapitel 1 beskrivs de gemensamma företagen och vår revisionsmetod.
- I kapitel 2 ges en översikt över resultaten från vår årliga revision av EU:s gemensamma företag avseende budgetåret 2024 och annat granskningsarbete som vi utfört under året och som berör de gemensamma företagen. På grundval av granskningsresultaten lämnar vi rekommendationer och fastställer tidsfrister för deras genomförande.
- I **kapitel 3** återfinns en *revisionsförklaring* för vart och ett av de tolv gemensamma företagen, om tillförlitligheten i deras årsredovisningar och om lagligheten och korrektheten i de underliggande intäkterna och betalningarna. Vi lyfter också fram viktig information för läsaren och gör iakttagelser om specifika förbättringsområden.

1.4. Sammantaget gav vår revision av de gemensamma företagen för det budgetår som slutade den 31 december 2024 liknande resultat som de föregående åren. I våra revisionsförklaringar har vi

- gjort uttalanden utan reservation om räkenskapernas tillförlitlighet för samtliga gemensamma företag,
- gjort uttalanden utan reservation om lagligheten och korrektheten i de transaktioner som ligger till grund för räkenskaperna för samtliga gemensamma företag.

¹ Artiklarna 285–287 i [fördraget om Europeiska unionens funktionssätt \(EUF-fördraget\)](#).

EU:s gemensamma företag

Gemensamma företag är offentlig-privata partnerskap som inrättats för att främja innovation på marknaden

1.5. De gemensamma företagen (utom ECCC) är partnerskap mellan EU, som företräds av kommissionen, och privata medlemmar från näringsliv och forskning. Alla privata eller offentliga organisationer som är intresserade av att stödja ett gemensamt företags mål kan ansöka om att bli associerade medlemmar eller bidragande partner utan status som fullvärdiga medlemmar. I vissa fall ingår mellanstatliga organisationer och deltagande stater bland medlemmarna. Gemensamma företag inrättas i form av EU-organ med status som separata juridiska personer inom ramen för programmen inom EU:s fleråriga budgetram.

1.6. Deras främsta uppgift är att främja omvandlingen av vetenskaplig kunskap till säljbara banbrytande innovationer inom ramen för en gemensam strategisk vision. De ska också möta sociala utmaningar som näringslivet hittills inte tagit tillräcklig hänsyn till.

1.7. I samband med detta främjar de samarbete mellan EU, näringslivet, forskningsorganisationer och/eller deltagande stater för att skapa forskning och innovation av hög kvalitet och påskynda marknadsspridningen av innovativa digitala, gröna och samhällsinriktade lösningar inom strategiska sektorer. Varje gemensamt företag antar sin egen särskilda forsknings- och innovationsagenda på ett strategiskt område – såsom transport, energi, hälsa, cirkulära biobaserade ekosystem, halvledare, superdatorer, nätverkssystem eller cybersäkerhet – och genomför den genom ansökningsomgångar eller upphandling.

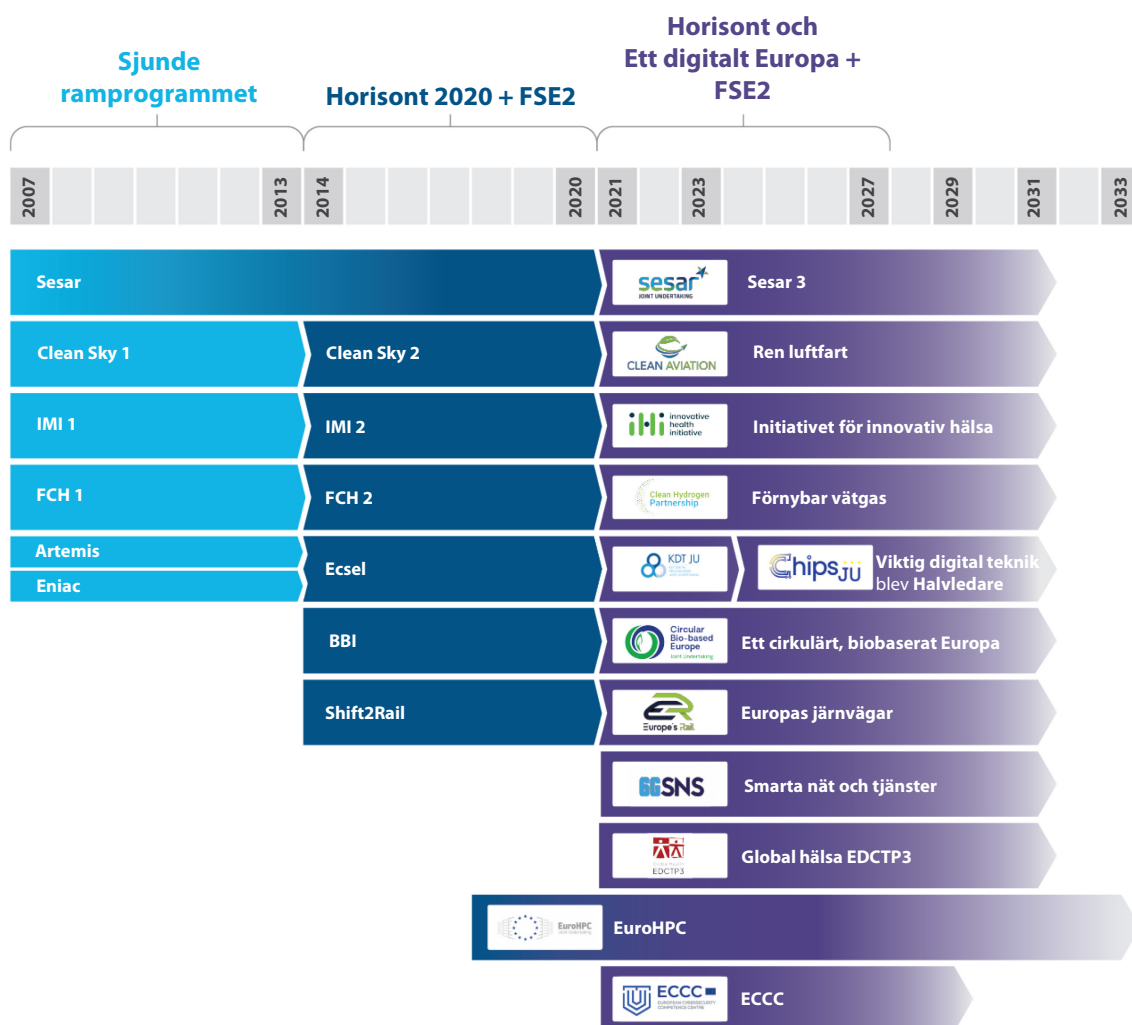
1.8. ECCC inrättades för att främja samarbete mellan EU och medlemsstaterna, snarare än som ett offentlig-privat partnerskap med icke-statliga medlemmar från näringsliv och forskning. ECCC kombinerar därmed egenskaperna hos ett gemensamt företag med dem hos en decentraliserad byrå. Detta återspeglas också i dess styrnings- och budgetstrukturer och i dess operativa modell

Antalet gemensamma företag för forskning och innovation har ökat under de tre senaste fleråriga budgetramarna

1.9. *Figur 1.1* visar utvecklingen av gemensamma företag för forskning och innovation inom de tre senaste fleråriga ramprogrammen för forskning. De sex första gemensamma företagen bildades inom ramen för sjunde ramprogrammet för forskning och teknisk utveckling (*sjunde ramprogrammet*) under perioden 2007–2013. Antalet ökade till sju inom programmen *Horisont 2020* och *Fonden för ett sammanlänkat Europa (FSE1)* under perioden 2014–2020. Under den nuvarande fleråriga budgetramen 2021–2027 finns det elva

gemensamma företag som bedriver forskning och innovation inom ramen för programmen Horisont Europa, programmet för ett digitalt Europa och FSE2.

Figur 1.1 – Gemensamma företag för forskning och innovation inom de tre senaste ramprogrammen

Källa: Revisionsrätten, på grundval av rådets inrättandeförordningar för de gemensamma företagen.

1.10. *Tabell 1.1* i slutet av detta kapitel innehåller mer detaljerad information om den rättsliga grunden, livslängden, de särskilda målen och uppgifterna för vart och ett av de elva gemensamma företag för forskning och innovation som är verksamma inom den fleråriga budgetramen 2021–2027.

Verksamheten inom de gemensamma företagen för forskning och innovation finansieras gemensamt av EU och andra medlemmar

Medlemmarnas bidrag till de gemensamma företagen för forskning och innovation

1.11. Alla medlemmar i ett gemensamt företag bidrar till finansieringen av dess forsknings- och innovationsverksamhet. I samtliga fall tillhandahåller kommissionen kontantbidrag med medel från EU:s program för forskning och innovation för att medfinansiera det gemensamma företags specifika forsknings- och innovationsagenda. Dessutom måste privata medlemmar från näringsliv och nationella forskningsorganisationer tillhandahålla en miniminivå av "naturabidrag till det gemensamma företags operativa verksamhet" och "naturabidrag till kompletterande verksamhet". Det gemensamma företaget ansvarar självt för att de minsta bidragsmål som fastställs i dess inrättandeförordning uppnås. Naturabidrag till kompletterande verksamhet ligger utanför det gemensamma företags budget och ansökningsomgångar, men bidrar till att uppnå dess projektrelaterade eller programrelaterade mål. Se [ruta 1.1](#) för närmare information.

Ruta 1.1

Privata medlemmars naturabidrag till de gemensamma företagens operativa verksamhet

Såsom anges i de gemensamma företagens inrättandeförordningar måste alla privata medlemmar bidra med ett minimibelopp till kostnaderna för de gemensamma företagens forsknings- och innovationsprojekt. Inom Horisont 2020 består naturabidraget till den operativa verksamheten av de privata medlemmarnas sammanlagda kostnader för att genomföra det gemensamma företagets forsknings- och innovationsåtgärder minus bidraget från det gemensamma företagets övriga medlemmar (EU-medfinansiering och bidrag från deltagande stater eller mellanstatliga organisationer) och andra eventuella EU-bidrag till dessa kostnader. Inom Horisont Europa och programmet för ett digitalt Europa består naturabidraget till den operativa verksamheten av de privata medlemmarnas stödberättigande kostnader för att genomföra det gemensamma företagets åtgärder minus bidragen från det gemensamma företaget och de deltagande staterna samt andra eventuella EU-bidrag till dessa kostnader. Det totala beloppet för styrkta och validerade naturabidrag till operativ verksamhet redovisas i det gemensamma företagets årsredovisning.

Privata medlemmars naturabidrag till kompletterande verksamhet

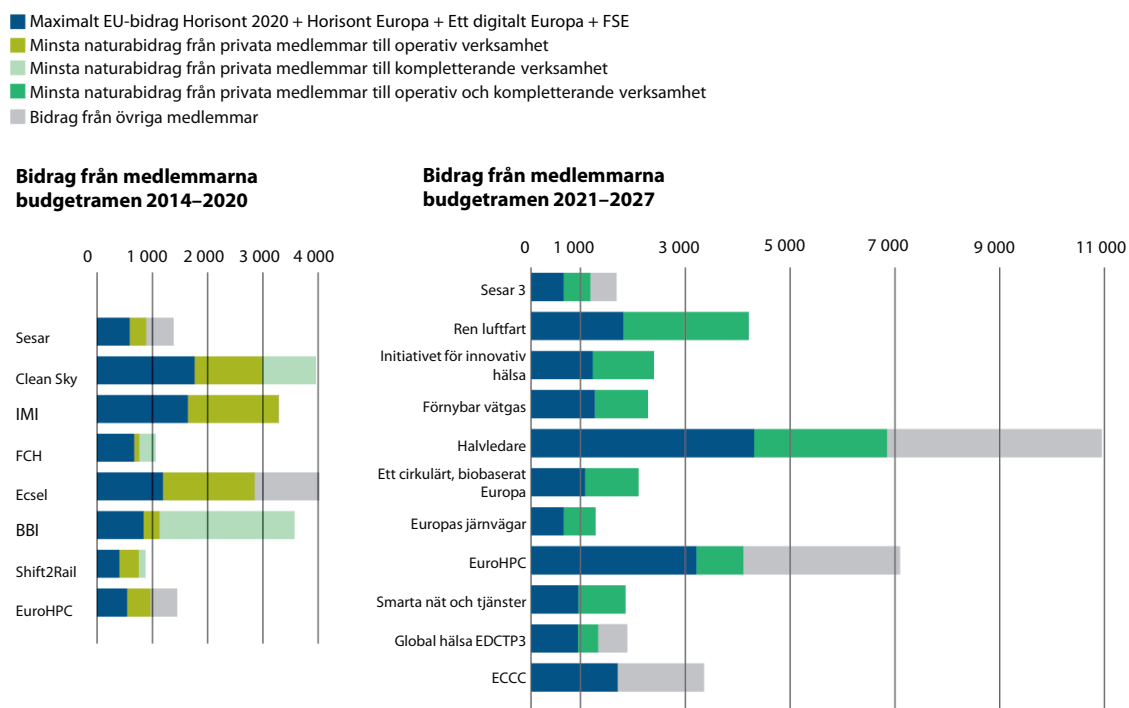
Inom Horisont 2020 måste de privata medlemmarna i några gemensamma företag (Ren luftfart, Förnybar vätgas, Ett cirkulärt, biobaserat Europa och Europas järnvägar) även lämna ett minsta naturabidrag som avser kostnader för "kompletterande verksamhet" som genomförs utanför de gemensamma företagens arbetsprogram och budget men som faller inom ramen för deras allmänna mål. Inom Horisont Europa kan de privata medlemmarna i gemensamma företag enligt den gemensamma grundläggande rättsakten ge naturabidrag till kompletterande verksamhet. Dessa naturabidrag till kompletterande verksamhet inbegriper icke-stödberättigande kostnader för verksamhet som finansieras direkt av dessa gemensamma företag minus andra eventuella EU-bidrag till dessa kostnader. Det gemensamma företagets privata medlemmar måste utöver naturabidrag till den operativa verksamheten tillhandahålla naturabidrag till kompletterande verksamhet för att matcha EU-bidragen. Beloppen för naturabidrag till kompletterande verksamhet anges i det gemensamma företagets årliga plan för kompletterande verksamhet. Upplýsingar om det sammanlagda beloppet för styrkta och validerade naturabidrag till kompletterande verksamhet lämnas i noterna till det gemensamma företagets årsredovisning. Därför omfattas inte naturabidrag till kompletterande verksamhet av revisionsrättens granskning. Till skillnad från naturabidrag till operativ verksamhet och projektrelaterade naturabidrag till kompletterande verksamhet är programrelaterade naturabidrag till kompletterande verksamhet inte bundna av samma regler om konkurrensutsatt utvärdering som de bidrag som kanaliseras genom ansökningsomgångar. De kan därför vara mindre ändamålsenliga för att bidra till att det gemensamma företagets programmål uppnås.

1.12. När det gäller fyra gemensamma företag bidrar även deltagande stater (det gemensamma företaget för halvledare, EuroHPC och ECCC) eller mellanstatliga organisationer (Sesar 3) till verksamheten genom ekonomiska bidrag eller naturabidrag. När det gäller det gemensamma företaget för global hälsa EDCTP3 är den enda andra medlemmen utöver EU en privat sammanslutning av europeiska och afrikanska stater, EDCTP Association, som lämnar ekonomiska bidrag och naturabidrag. När det gäller ECCC är medlemsstaternas bidrag till företagets gemensamma åtgärder frivilliga.

1.13. Slutligen står EU för alla administrativa kostnader för två gemensamma företag (EuroHPC och Global hälsa EDCTP3). För alla andra gemensamma företag bidrar både EU och andra medlemmar till finansieringen av de administrativa kostnaderna.

1.14. *Figur 1.2* visar målen för medlemmarnas bidrag till alla gemensamma företag, inom de fleråriga budgetramarna 2014–2020 och 2021–2027, enligt vad som fastställs i respektive inrättandeförordningar. De största budgetökningarna för den fleråriga budgetramen 2021–2027 gällde EuroHPC och det gemensamma företaget för viktig digital teknik (som blev det gemensamma företaget för halvledare 2024).

Figur 1.2 – Målen för medlemmarnas bidrag till de gemensamma företag som är verksamma inom forskning och innovation (i miljoner euro)

Källa: Revisionsrätten, på grundval av rådets inrättandeförordningar för de gemensamma företagen.

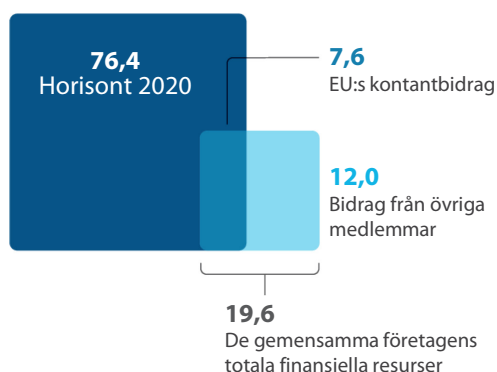
1.15. Som framgår av [figur 1.3](#) uppgår de gemensamma företagens budget för medfinansiering av deras forsknings- och innovationsverksamhet till omkring 17,2 miljarder euro inom den fleråriga budgetramen för 2021–2027. Detta är mer än dubbelt så mycket som EU:s bidrag under den föregående fleråriga budgetramen (7,6 miljarder euro). Först och främst kan de gemensamma företagen använda upp till 11,6 miljarder euro av den totala budgeten för Horisont Europa på 93,5 miljarder euro (omkring 12 %). Dessutom får EuroHPC, det gemensamma företaget för halvledare och ECCC sammanlagt 5,1 miljarder euro från programmet för ett digitalt Europa (omkring 63 % av den totala budgeten på 8,1 miljarder euro) för att genomföra stora projekt för kapacitetsuppbyggnad, utbyggnad och investeringar inom ramen för [strategin för den europeiska digitala inre marknaden](#) och [förordningen om halvledare](#).

1.16. Sammantaget kommer de elva gemensamma företagen för forskning och innovation att under perioden 2021–2027 ha ekonomiska resurser på omkring 38,5 miljarder euro till sitt förfogande (se [figur 1.3](#)). I detta belopp beaktas också den ekonomiska effekten på 0,4 miljarder euro som för flera gemensamma företag resulterar från Förenade kungarikets bidrag och minskningarna i samband med halvtidsöversynen av Horisont Europa. Detta belopp är nästan dubbelt så stort som under den föregående fleråriga budgetramen (omkring 19,6 miljarder euro). Detta är dock i linje med ökningen från åtta till elva gemensamma företag och den betydande utvidgningen av flera gemensamma företags uppdrag jämfört med den fleråriga budgetramen för 2014–2020 (det gäller särskilt för EuroHPC och det gemensamma företaget för halvledare).

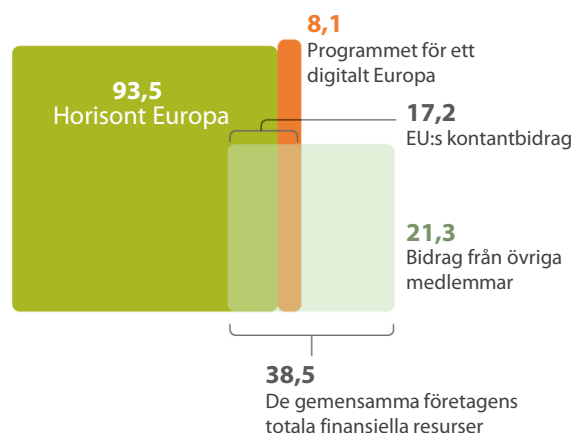
Figur 1.3 – Totala bidrag från EU och andra källor till de gemensamma företagen

(miljarder euro)

Budgetramen 2014–2020

Budgetramen 2021–2027

Källa: Revisionsrätten, på grundval av rådets inrättandeförordningar för de gemensamma företagen.

1.17. Den planerade andelen bidrag från andra källor än EU till det gemensamma företagets verksamhet har dock minskat jämfört med den föregående fleråriga budgetramen. Målet för 2014–2020 var att EU:s finansiering på 7,6 miljarder euro skulle mobilisera ytterligare 12,0 miljarder euro (158 %) i bidrag från privata medlemmar, deltagande stater och internationella organisationer, vilket skulle resultera i totalt cirka 19,6 miljarder euro (se [tabell 2.2](#)). Planen för 2021–2027 är att EU:s finansiering på 17,2 miljarder euro ska mobilisera ytterligare 21,3 miljarder euro (123 %) i andra bidrag (se [figur 1.3](#)).

Styrningsmodeller för de gemensamma företagen för forskning och innovation

1.18. Styrningsstrukturen i de flesta av de gemensamma företagen består av en styrelse, ett vetenskapligt rådgivande organ, en grupp av företrädare för de deltagande staterna samt intressentgrupper som är verksamma inom det gemensamma företagets specifika forsknings- och innovationsområde. De flesta av de gemensamma företagen bygger på en tvåpartsmodell, där kommissionen och de privata medlemmarna från näringsliv och forskning (inbegripet associerade medlemmar) är representerade i styrelsen (Ren luftfart, Initiativet för innovativ hälsa, Förnybar vätgas, Ett cirkulärt, biobaserat Europa, Europas järnvägar samt Smarta nät och tjänster). Den enda styrelsemedlemmen utöver EU i det gemensamma företaget för global hälsa EDCTP3 är EDCTP Association som företräder de europeiska och afrikanska stater som deltar i det gemensamma företagets program. Några gemensamma företag tillämpar en trepartsmodell där antingen deltagande stater (Halvledare och EuroHPC) eller en ledande mellanstatlig organisation (Sesar 3) också är representerade i styrelsen.

F4E förvaltar EU:s bidrag till Iterprojektet

1.19. Avtalet om den internationella termonukleära experimentreaktorn (Iter) trädde i kraft den 24 oktober 2007 när den internationella fusionsenergiorganisationen för gemensamt genomförande av Iterprojektet (Iter-IO) fick status som juridisk person. Iter-IO övervakar genomförandet av Iterprojektet med fokus på uppförandet av fusionsanläggningar i Cadarache (Frankrike).

1.20. Sju globala partner deltar i Iterprojektet: EU (som företräds av Europeiska atomenergigemenskapen (Euratom) för EU-medlemsstaternas räkning), Förenta staterna, Ryssland, Japan, Kina, Sydkorea och Indien. EU står för omkring 45 % av anläggningskostnaderna, och de övriga Itermedlemmarna bidrar med omkring 9 % vardera. Bidragsandelarna kommer att ändras under den operativa fasen av fusionstestningen, då Euratom kommer att stå för 34 % av driftskostnaderna.

1.21. Genom sina nationella organ bidrar medlemmarna i Iter-IO till projektet huvudsakligen in natura genom att leverera komponenter, utrustning, material, byggnader och tjänster direkt till Iter-IO. De ger också kontantbidrag till Iter-IO:s budget. Itermedlemmarna delar ansvaret för tillverkningen av nyckelkomponenter till reaktorn – hur tillverkningsuppgifterna fördelas beror på medlemmarnas intressen såväl som deras tekniska och industriella kapacitet².

1.22. Det europeiska gemensamma företaget för Iter och utveckling av fusionsenergi (F4E) bildades i april 2007 som ett internt EU-organ för en period på 35 år. En av dess huvuduppgifter är att förvalta EU:s bidrag till Iterprojektet. F4E samordnar verksamheten och utför den upphandling som krävs i samband med byggandet av en fusionsreaktor för demonstrationsändamål och tillhörande anläggningar. F4E finansieras huvudsakligen av Euratom (cirka 80 %) och Frankrike, Iters värdstat (cirka 20 %).

1.23. År 2017 uppskattade kommissionen att EU:s totala utgifter för sina skyldigheter enligt Iteravtalet och tillhörande verksamhet fram till 2035 (då den operativa fasen inleds) skulle uppgå till 18,2 miljarder euro (i 2017 års penningvärde). Detta skulle finansieras genom en Euratombudget på totalt 15 miljarder euro, och Frankrike och de övriga Euratom-medlemsstaterna skulle tillhandahålla ytterligare 3,2 miljarder euro (allt i 2017 års penningvärde). Uppskattningarna beskrivs närmare i [kommissionens meddelande COM\(2017\) 319 final](#) och [tabell 4 i det tillhörande arbetsdokumentet SWD\(2017\) 232](#).

1.24. Sedan september 2023 deltar Förenade kungariket i Euratom som associerad stat men står fortfarande utanför Euratoms fusionsprogram.

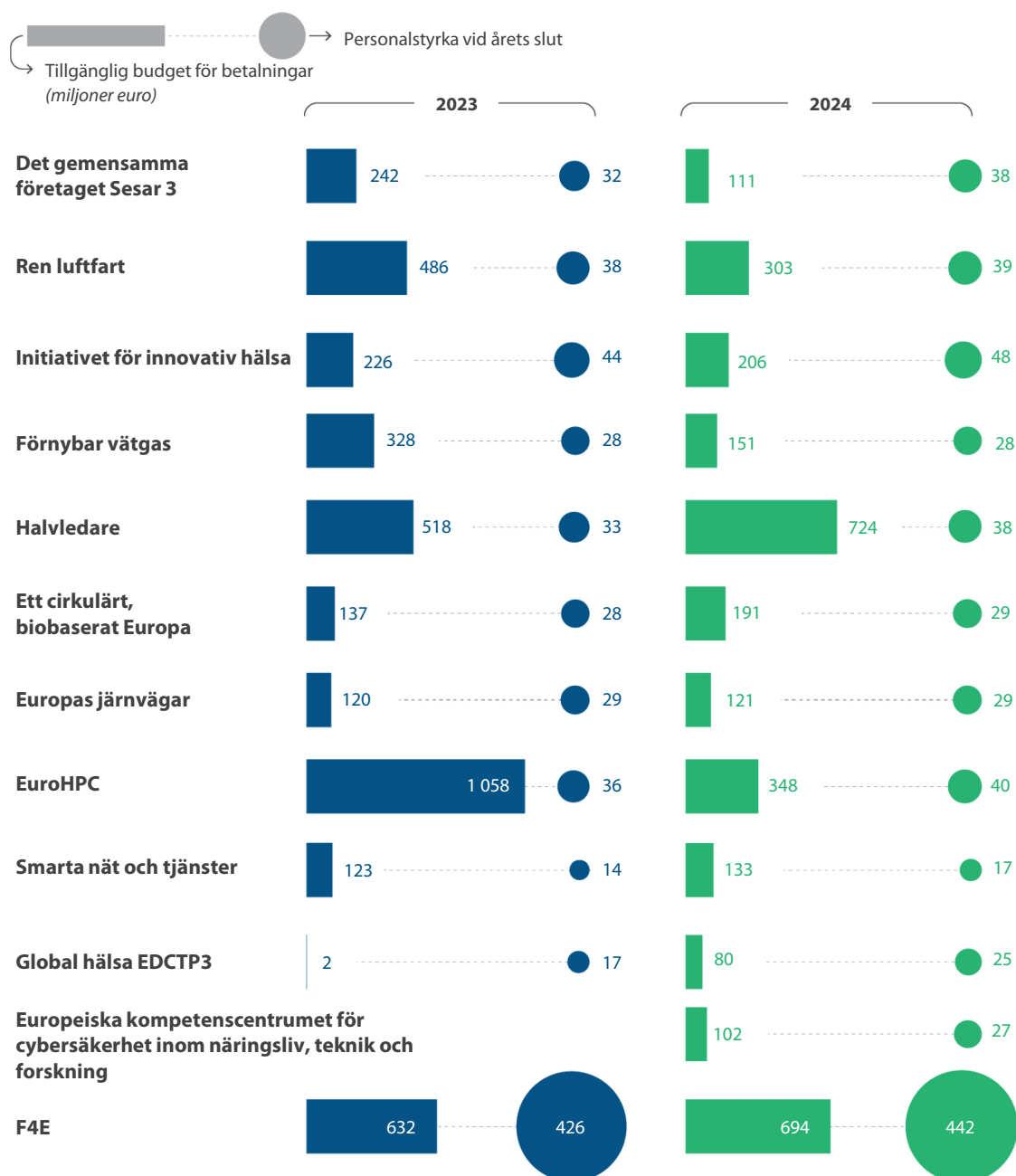
² [ITER.org](https://www.iter.org).

Under 2024 skedde betydande förändringar i de gemensamma företagens budget och personal

1.25. I [figur 1.4](#) ges en översikt över de gemensamma företagens betalningsbudgetar och personalresurser för budgetåren 2023 och 2024. Under 2024 genomförde de gemensamma företagen för forskning och innovation en sammanlagd betalningsbudget på 2,5 miljarder euro (2023: 3,3 miljarder euro). Minskningen 2024 förklaras av att de flesta gemensamma företag under 2023 gjorde stora utbetalningar av förfinansiering enligt bidragsöverenskommelser inom ramen för de första ansökningsomgångarna för Horisont Europa och programmet för ett digitalt Europa. Däremot ökade F4E:s totala betalningsbudget för 2024 något till 0,7 miljarder euro (2023: 0,6 miljarder euro).

1.26. Vid utgången av 2024 hade personalstyrkan vid de gemensamma företagen för forskning och innovation ökat med 20 % till 358. Merparten av denna ökning avsåg rekryteringen av ny personal till de gemensamma företag som inrättats inom den nuvarande fleråriga budgetramen (Smarta nät och tjänster, Global hälsa EDCTP3 och ECCC) liksom till Sesar 3, EuroHPC och Initiativet för innovativ hälsa, som fortsatte att tillsätta de återstående lediga tjänsterna i sina tjänsteförteckningar. 2024 hade F4E 442 anställda (2023: 426) – en ökning som främst berodde på det gemensamma företagets organisatoriska omstrukturering för att uppfylla de nya kraven i de reviderade referensscenarierna för Iter. I alla siffror ingår tjänstemän, tillfälligt anställda och kontraktsanställda samt utstationerade nationella experter (se [figur 1.4](#)).

Figur 1.4 – De gemensamma företagens betalningsbudgetar och personalresurser (2023 och 2024)

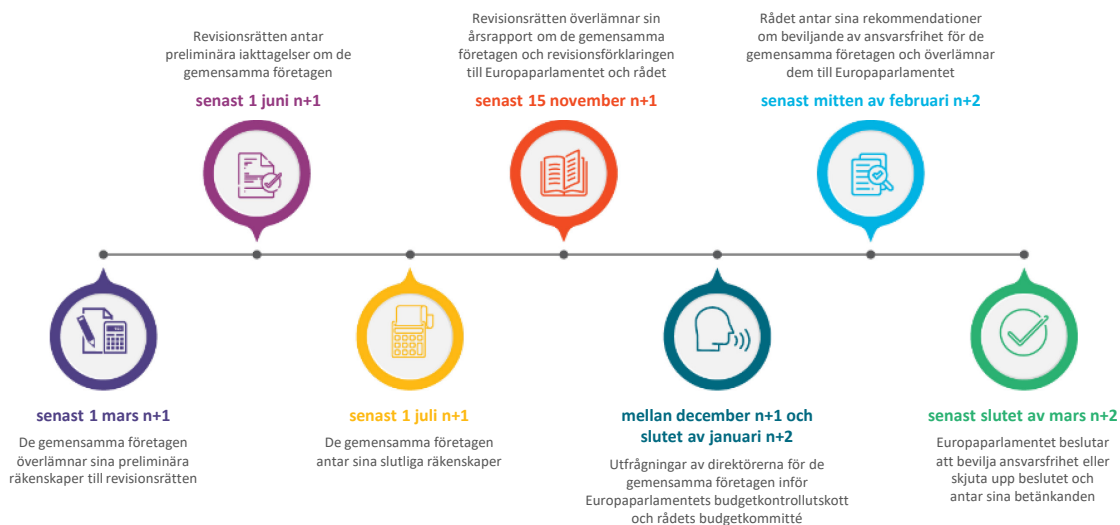

Källa: Revisionsrätten, på grundval av uppgifter från de gemensamma företagen.

Europaparlamentet och rådet spelar en avgörande roll i de gemensamma företagens arrangemang för budget och beviljande av ansvarsfrihet

1.27. Europaparlamentet och rådet har ansvaret för de gemensamma företagens årliga budgetförfaranden och förfaranden för beviljande av ansvarsfrihet. En tidslinje över förfarandet för beviljande av ansvarsfrihet visas i [figur 1.5](#).

Figur 1.5 – Årligt förfarande för beviljande av ansvarsfrihet

Källa: Revisionsrätten, på grundval av de gemensamma företagens inrättande- och budgetförordningar.

Vår revision

En revisionsförklaring för varje gemensamt företag

1.28. I enlighet med artikel 287 i EUF-fördraget har vi granskat

- a) årsredovisningarna för de tolv gemensamma företagen för det budgetår som slutade den 31 december 2024,
- b) lagligheten och korrektheten i de transaktioner (intäkter och betalningar) som ligger till grund för räkenskaperna.

1.29. Baserat på resultaten från vår revision avger vi för varje gemensamt företag en revisionsförklaring till Europaparlamentet och rådet om räkenskapernas tillförlitlighet och de underliggande transaktionernas laglighet och korrekthet. Där så är lämpligt och relevant kompletterar vi revisionsförklaringarna med andra iakttagelser (se [kapitel 3](#)). Dessa iakttagelser påverkar inte våra uttalanden.

1.30. Det här är första året vi granskar Europeiska kompetenscentrumet för cybersäkerhet (ECCC) som fick ekonomiskt självbestämmande den 24 september 2024.

Centrala risker

1.31. Vår revision av de gemensamma företagens årsredovisningar och underliggande transaktioner utformades med beaktande av de centrala risker som vi identifierade i vår riskbedömning för 2024 och som sammanfattas i [figur 1.6](#).

Figur 1.6 – Bedömning av centrala risker

	HÖG risk MEDELHÖG risk LÅG risk	
	Räkenskapernas tillförlitlighet	Alla gemensamma företag anlidade ett externt revisionsföretag för revisionen av årsredovisningens tillförlitlighet. Vår efterföljande granskning av de externa revisionsföretagens revision har bekräftat kvaliteten på deras arbete. Vi ansåg därför att risken när det gäller räkenskapernas tillförlitlighet var låg för alla gemensamma företag.
	Lagligheten och korrektheten i intäkterna	Eftersom de gemensamma företagens intäkter under 2024 huvudsakligen bestod av finansiella bidrag från kommissionens forskningsmedel (Horisont Europa och Horisont 2020) och Euratoms budget ansåg vi att risken när det gäller lagligheten och korrektheten i intäkterna generellt var låg.
	Lagligheten och korrektheten i de administrativa kostnaderna	De administrativa kostnaderna består främst av löner och rutinmässiga utbetalningar. - Lönerna administreras av kommissionens byrå för löneadministration och individuella ersättningar som vi granskar som en del av vår särskilda bedömning av administrativa utgifter i årsrapporten. - När det gäller upphandlingsförfaranden för andra administrativa tjänster och tillhörande kontraktssenliga betalningar har tidigare revisioner visat att den totala risken är låg eftersom de gemensamma företagen i stor utsträckning använder kommissionens befintliga ramavtal.
	Lagligheten och korrektheten i de operativa kostnaderna	Bidragsutbetalningar Vi bedömde risken för de gemensamma företagens mellanliggande och slutliga bidragsutbetalningar och regleringar som hög totalt sett, eftersom stödmottagarnas kostnadsdeklarationer vanligtvis är komplexa för alla forsknings- och innovationsprogram, och våra tidigare revisioner har visat på brister både i de intyg om redovisningen som fungerar som en förhandskontroll och i den gemensamma revisionstjänstens efterhandsrevisioner.
		Kontraktsbetalningar Vi anser att risken i samband med kostnader inom ramen för kontrakt som rör operativ verksamhet är låg. Under 2024 påverkade detta främst F4E och EuroHPC. Trots komplexiteten i deras upphandlingsförfaranden fann vi inga väsentliga fel i deras kontraktsbetalningar för operativ verksamhet och tillhörande upphandlingsförfaranden sedan 2018.
	Budgetförvaltning och programgenomförande	Vi bedömde att risken i samband med budgetförvaltningen och det därav följande programgenomförandet var låg för samtliga gemensamma företag förutom två: - För EuroHPC höjdes risken till medelhög på grund av att de privata medlemmarna kanske inte uppnår det avsevärt höjda bidragsmålet enligt den nya inrättandeförordningen. - För F4E höjdes risken till medelhög eftersom förseningar och kostnadsökningar till följd av det planerade nya referensscenariot och andra viktiga faktorer utanför det gemensamma företags kontroll kan leda till lägre budgetgenomförande.

Källa: Revisionsrätten.

Revisionsmetod och användning av andra oberoende revisorers arbete

1.32. Med hänsyn till de risker som beskrivs ovan utförde vi lämplig substansgranskning, använde oss av andra oberoende revisorers granskningsarbete och bedömde kontrollsystemens prestation.

1.33. I artikel 70.6 i [EU:s budgetförordning](#) anges att en oberoende extern revisor ska kontrollera de gemensamma företagens årsredovisningar. Alla gemensamma företag anlidade privata revisionsföretag för granskningen av räkenskapernas tillförlitlighet, men samtliga aspekter av den granskningen, och de resulterande särskilda årsrapporterna (med en revisionsförklaring för varje gemensamt företag), faller fortfarande helt och hållet under revisionsrättens ansvar. Vi granskade kvaliteten på de externa revisionsföretagens arbete i enlighet med internationella revisionsstandarder och uppnådde tillräcklig säkerhet om att vi kunde förlita oss på deras arbete när vi utarbetade våra egna revisionsuttalanden om tillförlitligheten i de gemensamma företagens årsredovisningar för 2024.

1.34. För våra uttalanden om de operativa kostnaderna, i form av bidragsutbetalningar, för de gemensamma företagen för forskning och innovation granskade vi ett urval om 33 slumpmässigt utvalda transaktioner (mellanliggande betalningar/slutbetalningar och regleringar av förskott) från 2024 på nivån för de slutliga stödmottagarna. Vårt uttalande om F4E baserades på substansgranskning av ett urval om 30 slumpmässigt utvalda transaktioner (regleringar av förskott och mellanliggande betalningar/slutbetalningar avseende administrativa och operativa kostnader) från 2024.

1.35. När det gäller slutliga bidragsutbetalningar måste stödmottagarna lämna intyg om den ekonomiska redovisningen. Detta görs i form av en faktabaserad rapport som utfärdas av en oberoende revisor eller offentlig tjänsteman och som ger kommissionen eller ett bidragsbeviljande EU-organ säkerhet om att de kostnader som uppges i den slutliga redovisningen är stödberättigande. Dessutom utför den gemensamma revisionstjänsten vid kommissionens GD Forskning och innovation efterhandsrevisioner av slumpmässiga och riskbaserade urval av mellanliggande och slutliga bidragsutbetalningar som de gemensamma företagen har gjort i samband med genomförandet av sin forsknings- och innovationsverksamhet, tidigare inom Horisont 2020 och nu inom Horisont Europa.

1.36. När vi utarbetar våra revisionsuttalanden om de underliggande betalningarnas laglighet och korrekthet tar vi hänsyn till resultaten från den gemensamma revisionstjänstens revisioner.

- a) När det gäller de gemensamma företagens bidragsutbetalningar inom ramen för Horisont 2020 krävde kommissionens strategi för efterhandsrevision att den gemensamma revisionstjänsten skulle ta fram ett separat representativt (slumpmässigt) urval för vart och ett av de gemensamma företagen. Dessa användes för att beräkna

specifika representativa felnivåer och procentsatser för kvarstående fel för varje gemensamt företag. Procentsatsen för kvarstående fel återspeglar den potentiella korrigerande effekten av att stödmottagarna åtgärdar alla de fel som upptäckts vid efterhandsrevisionen av bidragsutbetalningarna, plus systematiska fel som också påverkar de bidragsutbetalningar som inte granskats. Enligt [kommissionens förslag till förordning om Horisont 2020](#) var målet att uppnå en procentsats för kvarstående fel på mindre än 2 % av de totala kostnaderna under programmets löptid.

- b) När det gäller bidragsutbetalningarna inom Horisont Europa ansvarar den gemensamma revisionstjänsten fortfarande för efterhandsrevisionerna men har gått över till en riskbaserad revisionsmetod. När det gäller programmet för ett digitalt Europa använder Europeiska genomförandeorganet för hälsofrågor och digitala frågor (Hadea) en liknande strategi för efterhandsrevision. Övergången till en riskbaserad metod för denna del av de operativa kostnaderna innebär att det inte längre finns tillgång till representativa felnivåer och procentsatser för kvarstående fel som är specifika för varje gemensamt företag.

1.37. Den sista aspekten av vår revision var att granska ett urval av förfaranden för rekrytering, upphandling och ansökningsomgångar och bedöma viktiga delar av förvaltnings- och kontrollsystemen. Vi granskade också vad som sägs i de senaste rapporterna från kommissionens tjänst för internrevision, baserat på regelbundna riskbedömningar, om ändamålsenligheten i de gemensamma företagens interna kontroll av centrala administrativa förfaranden.

Vi rapporterar misstänkta bedrägerier till de behöriga EU-organen

1.38. Vi samarbetar med Europeiska byrån för bedrägeribekämpning (Olaf) i frågor som rör misstänkta bedrägerier och annan olaglig verksamhet som påverkar EU:s ekonomiska intressen och med Europeiska åklagarmyndigheten (Eppo) i frågor som rör misstänkta brott mot EU:s finansiella intressen. Vi underrättar Olaf eller Eppo om eventuella misstankar som uppkommer under vårt arbete, även om våra revisioner inte syftar specifikt till att upptäcka bedrägerier. Inga av våra iakttagelser för budgetåret 2024 krävde en anmälan till Olaf eller Eppo.

Tabell 1.1 – De gemensamma företagen för forskning och innovation och deras rättsliga grund, livslängd, särskilda mål och uppgifter

Namn på det gemensamma företaget inom budgetramen 2021–2027	Kortform	Rättslig grund	Livslängd	Forsknings- och innovationsprogram	Särskilda forsknings- och innovationsmål och uppgifter
Det gemensamma företaget Sesar 3	Sesar 3	Rådets förordning (EU) 2021/2085 om bildande av gemensamma företag inom ramen för Horisont Europa (<i>den gemensamma grundläggande rättsakten</i>)	Tio år till och med den 31 december 2031	Horisont 2020, Horisont Europa	— Främja europeisk forsknings- och innovationskapacitet inom flygledning i syfte att göra den mer hållbar och skalbar. — Påskynda marknadsspridningen av innovativa lösningar för att inrätta ett gemensamt digitalt europeiskt luftrum som är världens effektivaste. — Stärka den europeiska luftfartens konkurrenskraft och hållbarhet.
Det gemensamma företaget för ren luftfart	Ren luftfart	Rådets förordning (EU) 2021/2085 om bildande av gemensamma företag inom ramen för Horisont Europa (<i>den gemensamma grundläggande rättsakten</i>)	Tio år till och med den 31 december 2031	Horisont 2020, Horisont Europa	— Främja den europeiska luftfartsindustrins forsknings- och innovationskapacitet när det gäller klimatneutral luftfartsteknik för att minska luftfartens koldioxidavtryck. — Genom flygteknisk innovation stärka den europeiska luftfartsindustrins konkurrenskraft, inom både traditionella och framväxande luftfartssektorer.
Det gemensamma företaget för	Initiativet för innovativ hälsa	Rådets förordning (EU) 2021/2085 om bildande av gemensamma	Tio år till och med den 31 december 2031	Horisont 2020, Horisont Europa	— Främja europeisk forskning och innovation på hälso- och sjukvårdsområdet och omsätta vetenskaplig kunskap om hälsa i säkra och kostnadseffektiva innovationer i Europa.

Namn på det gemensamma företaget inom budgetramen 2021–2027	Kortform	Rättslig grund	Livslängd	Forsknings- och innovationsprogram	Särskilda forsknings- och innovationsmål och uppgifter
initiativet för innovativ hälsa		företag inom ramen för Horisont Europa (<i>den gemensamma grundläggande rättsakten</i>)			— Utveckla en innovationsdriven industri- och läkemedelsstrategi för Europa som tar itu med viktiga folkhälsobehov som inte är tillgodosedda. — Stärka den europeiska hälso- och sjukvårdsindustrins konkurrenskraft.
Det gemensamma företaget för förnybar vätgas	Förnybar vätgas	Rådets förordning (EU) 2021/2085 om bildande av gemensamma företag inom ramen för Horisont Europa (<i>den gemensamma grundläggande rättsakten</i>)	Tio år till och med den 31 december 2031	Horisont 2020, Horisont Europa	— Främja europeisk forsknings- och innovationskapacitet för att minska utsläppen av växthusgaser genom 2020 års vätgasstrategi för ett klimatneutralt Europa. — Påskynda marknadsspridningen av vätgasbaserad teknik för att inrätta en värdekedja för förnybar vätgas i ett koldioxidsnålt energisystem. — Stärka konkurrenskraften hos den europeiska industrin för förnybar vätgas.

Namn på det gemensamma företaget inom budgetramen 2021–2027	Kortform	Rättslig grund	Livslängd	Forsknings- och innovationsprogram	Särskilda forsknings- och innovationsmål och uppgifter
Det gemensamma företaget för halvledare	Viktig digital teknik/Halvledare	Rådets förordning (EU) 2021/2085 om bildande av gemensamma företag inom ramen för Horisont Europa (<i>den gemensamma grundläggande rättsakten</i>), ändrad genom rådets förordning (EU) 2023/1782 där det gemensamma företaget för viktig digital teknik döps om till det gemensamma företaget för halvledare	Tio år till och med den 31 december 2031	Horisont 2020, Horisont Europa, Programmet för ett digitalt Europa	— Främja europeisk forsknings- och innovationskapacitet för utformning och utveckling av nästa generations banbrytande halvledarteknik. — Skapa teknisk tillverkningskapacitet för avancerade kvantchipp och tillhörande halvledarteknik i hela Europa. — Underlätta tillgången till lånefinansiering och eget kapital inom ramen för InvestEU-fonden och Europeiska innovationsrådet, särskilt för nystartade företag i värdekedjan för halvledare.

Namn på det gemensamma företaget inom budgetramen 2021–2027	Kortform	Rättslig grund	Livslängd	Forsknings- och innovationsprogram	Särskilda forsknings- och innovationsmål och uppgifter
Det gemensamma företaget för ett cirkulärt, biobaserat Europa	Ett cirkulärt, biobaserat Europa	Rådets förordning (EU) 2021/2085 om bildande av gemensamma företag inom ramen för Horisont Europa (<i>den gemensamma grundläggande rättsakten</i>)	Tio år till och med den 31 december 2031	Horisont 2020, Horisont Europa	— Främja europeisk forsknings- och innovationskapacitet för biobaserade lösningar och påskynda deras spridning på marknaden för att minska beroendet av fossilbaserade material i Europa. — Stärka hållbarheten och resurseffektiviteten i den cirkulära biobaserade industrin i Europa.
Det gemensamma företaget för Europas järnvägar	Europas järnvägar	Rådets förordning (EU) 2021/2085 om bildande av gemensamma företag inom ramen för Horisont Europa (<i>den gemensamma grundläggande rättsakten</i>)	Tio år till och med den 31 december 2031	Horisont 2020, Horisont Europa	— Främja europeisk forsknings- och innovationskapacitet för att uppnå ett gemensamt europeiskt järnvägsområde. — Påskynda marknadsspridningen av innovativ teknik för ett integrerat, hållbart och multimodalt europeiskt järnvägssystem med hög kapacitet. — Stärka den europeiska järnvägsindustrins konkurrenskraft.

Namn på det gemensamma företaget inom budgetramen 2021–2027	Kortform	Rättslig grund	Livslängd	Forsknings- och innovationsprogram	Särskilda forsknings- och innovationsmål och uppgifter
Det gemensamma företaget för smarta nät och tjänster	Smarta nät och tjänster	Rådets förordning (EU) 2021/2085 om bildande av gemensamma företag inom ramen för Horisont Europa (<i>den gemensamma grundläggande rättsakten</i>)	Tio år till och med den 31 december 2031	Horisont Europa	— Främja europeisk forskning och innovation för att uppnå en ledande ställning inom forskning på 6G-system, avancerad digital infrastruktur och smarta nätverkslösningar i Europa. — Påskynda marknadsspridningen av banbrytande konnektivitetslösningar för att stödja Europas digitala och gröna omställning.
Det gemensamma företaget för global hälsa EDCTP3	Global hälsa EDCTP3	Rådets förordning (EU) 2021/2085 om bildande av gemensamma företag inom ramen för Horisont Europa (<i>den gemensamma grundläggande rättsakten</i>)	Tio år till och med den 31 december 2031	Horisont Europa	— Främja innovativ och tillgänglig medicinsk teknik för förebyggande och behandling av infektionssjukdomar för att minska den samhällsekonomiska bördan av infektionssjukdomar i Afrika söder om Sahara. — Stärka beredskapen och insatserna mot infektionssjukdomar i Europa och globalt.

Namn på det gemensamma företaget inom budgetramen 2021–2027	Kortform	Rättslig grund	Livslängd	Forsknings- och innovationsprogram	Särskilda forsknings- och innovationsmål och uppgifter
Det gemensamma företaget för ett europeiskt högpresterande datorsystem	EuroHPC	Rådets förordning (EU) 2021/1173 om bildande av det gemensamma företaget för ett europeiskt högpresterande datorsystem och om upphävande av förordning (EU) 2018/1488, ändrad genom rådets förordning (EU) 2024/1732 genom vilken en pelare för artificiell intelligens läggs till.	Tolv år till och med den 31 december 2033	Horisont Europa, Programmet för ett digitalt Europa, Fonden för ett sammanlänkat Europa	— Utveckla världsledande säkra och avancerade AI-lösningar med hyperkonnektiva super- och kvantdatorer genom ett europeiskt system av AI-fabriker och datainfrastruktur. — Stärka den europeiska superdator- och AI-industrins konkurrenskraft och kompetens. — Påskynda marknadsspridningen av avancerade och konkurrenskraftiga superdator- och kvantdatorsystem och AI-lösningar i Europa. — Öppna superdatorinfrastrukturen för ett brett spektrum av offentliga och privata användare för att utveckla den digitala kompetensen inom europeisk vetenskap och industri.

Namn på det gemensamma företaget inom budgetramen 2021–2027	Kortform	Rättslig grund	Livslängd	Forsknings- och innovations-program	Särskilda forsknings- och innovationsmål och uppgifter
Europeiska kompetens-centrumet för cybersäkerhet inom näringsliv, teknik och forskning	ECCC	Förordning (EU) 2021/887 om inrättande av Europeiska kompetenscentrumet för cybersäkerhet inom näringsliv, teknik och forskning och av nätverket av nationella samordningscentrum	Åtta år till och med den 31 december 2029	Programmet för ett digitalt Europa, Horisont Europa	— Främja europeisk forsknings- och innovationskapacitet och kompetens för att öka resiliensen och säkerheten i den digitala inre marknadens infrastruktur genom avancerad cybersäkerhetsteknik. — Utveckla en stark cybersäkerhetsgemenskap i Europa för att främja samarbete, kunskapsutbyte och höga säkerhetsstandarder i hela Europa. — Göra cybersäkerhet till en konkurrensfördel för europeiska industrier.

EUROPEISKA
REVISIONSRÄTTEN

Kapitel 2

Översikt över granskningsresultaten

Inledning

2.1. I det här kapitlet ges en översikt över resultaten från vår årliga revision av de gemensamma företagen avseende budgetåret 2024, där vi även bedömt de gemensamma företagens system för riskbaserad kontroll av bidragsgenomförandet, samt resultat från annat granskningsarbete som vi utfört under året och som berör de gemensamma företagen. På grundval av granskningsresultaten lämnar vi rekommendationer och fastställer tidsfrister för deras genomförande.

Revisionsuttalanden

Uttalanden om räkenskapernas tillförlitlighet

Uttalanden utan reservation om räkenskapernas tillförlitlighet för samtliga gemensamma företag

2.2. Vi gör uttalanden utan reservation om räkenskapernas tillförlitlighet för de tolv gemensamma företagen. Vi anser att deras räkenskaper för det år som slutade den 31 december 2024 ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av den finansiella ställningen, det finansiella resultatet, kassaflödena och förändringarna i nettotillgångarna i enlighet med företagens budgetförfordningar och de redovisningsregler som antagits av kommissionens räkenskapsförare. De baseras på internationellt vedertagna redovisningsstandarder för den offentliga sektorn.

Upplysningar av särskild betydelse avseende F4E:s årsredovisning

2.3. Vi vill fästa uppmärksamheten på två förhållanden i F4E:s årsredovisning för 2024.

- F4E bedömer den totala kostnaden för att fullgöra sina leveransskyldigheter avseende Iterprojektet (*kostnadsuppskattning för slutförande*) till 25,8 miljarder euro (i 2024 års penningvärde). Denna uppskattning återspeglar en kostnadsökning till följd av de reviderade referensscenarier för Iter som Iter-IO föreslog i juli 2024 men som ännu inte formellt har antagits av ITER-rådet.
- F4E uppskattar att inflationseffekten på dess verksamhet av problem i leveranskedjan och prisökningar till följd av covid-19-krisen och den ryska invasionen av Ukraina kommer att uppgå till 246 miljoner euro (i 2008 års penningvärde).

Upplysning av särskild betydelse som avser EuroHPC:s årsredovisning

2.4. Vi vill fästa uppmärksamheten på EuroHPC:s bedömning av riskerna i samband med att förskott betalats ut till en betydande leverantör med ekonomiska problem, där de potentiella ekonomiska konsekvenserna för det gemensamma företaget kan komma att uppgå till så mycket som 88,4 miljoner euro.

Upplysningar av särskild betydelse som avser ECCC:s årsredovisning

2.5. Vi vill fästa uppmärksamheten på att ECCC inte fick ekonomiskt självbestämmande förrän i september 2024. Före detta datum var kommissionen ansvarig för ECCC:s inrättande och den inledande verksamheten. Av det totala beloppet på 276,2 miljoner euro i förfinansiering för operativ verksamhet godkändes därför omkring 195,6 miljoner euro av kommissionen innan ECCC fick ekonomiskt självbestämmande.

2.6. Vi vill också fästa uppmärksamheten på att medlemsstaterna den 31 december 2024 ännu inte hade lämnat frivilliga bidrag till ECCC:s gemensamma åtgärder och administrativa budget.

Upplysning av särskild betydelse som avser det gemensamma företaget för ren luftfarts årsredovisning

2.7. Vi vill fästa uppmärksamheten på att det gemensamma företaget för ren luftfart håller på att gå över till ett nytt budget-, redovisnings- och ekonomisystem (Summa) som ett pilotprojekt i samband med kommissionens utveckling och testning av detta system. Vissa funktioner i Summa är fortfarande under utveckling och kräver manuella processer och tillförlitlighetskontroller för att säkerställa uppgifternas korrekthet.

Övriga upplysningar som avser det gemensamma företaget för global hälsa EDCTP3:s årsredovisning

2.8. Vi vill fästa uppmärksamheten på viktiga händelser som har inträffat efter rapporteringsperioden och som kan ha en betydande inverkan på det gemensamma företags verksamhet. Det handlar dels om den snabbt eskalerande konflikten i östra Demokratiska republiken Kongo som kan hota flera projekt som finansieras av det gemensamma företaget i regionen, bland annat anordnandet av det tolfte EDCTP-forumet i Rwanda, dels om att de flesta program som finansieras av Förenta staternas byrå för internationell utveckling (USAID) har avbrutits, en förändring som kan få negativa konsekvenser för vissa av det gemensamma företags stödmottagare som är starkt beroende av denna finansiering.

Uttalanden om lagligheten och korrektheten i de intäkter som ligger till grund för räkenskaperna

2.9. Vi gör uttalanden utan reservation för samtliga gemensamma företag när det gäller lagligheten och korrektheten i de intäkter som ligger till grund för årsredovisningarna för det budgetår som slutade den 31 december 2024. Vi anser att intäktstransaktionerna i alla väsentliga avseenden var lagliga och korrekta.

Uttalanden om lagligheten och korrektheten i de betalningar som ligger till grund för räkenskaperna

2.10. Vår revision i år omfattade ett urval om 33 slutliga och mellanliggande betalningar och regleringar av förskott som gjorts av de gemensamma företagen för forskning och innovation inom Horisont 2020, Horisont Europa och programmet för ett digitalt Europa (se [tabell 2.1](#) för en översikt över betalningspopulationen).

Tabell 2.1 – Slutbetalningar/mellanliggande betalningar och regleringar av förskott under 2024 (i miljoner euro)

Gemensamt företag	Horisont 2020 (a)	% (a)/(e)	Horisont Europa och Ett digitalt Europa (b)	% (b)/(e)	Operativt totalt (c) = (a)+(b)	% (c)/(e)	Administration (d)	% (d)/(e)	Totalt (e) = (c)+(d)
Sesar	5	21 %	9	40 %	13	61 %	9	39 %	22
Ren luftfart	164	59 %	103	37 %	267	97 %	10	3 %	276
Initiativet för innovativ hälsa	173	90 %	10	5 %	183	95 %	9	5 %	192
Förnybar vätgas	48	53 %	36	40 %	83	93 %	6	7 %	89
Halvledare	75	48 %	75	48 %	151	96 %	7	4 %	158
Ett cirkulärt, biobaserat Europa	84	94 %	0	0 %	84	94 %	6	6 %	90
Europas järnvägar	96	92 %	4	3 %	100	95 %	5	5 %	105
EuroHPC	151	80 %	31	17 %	183	96 %	7	4 %	190
Smarta nät och tjänster	ej tillämpligt	ej tillämpligt	83	97 %	83	97 %	3	3 %	85
Global hälsa EDCTP3	ej tillämpligt	ej tillämpligt	1	21 %	1	21 %	4	79 %	5
ECCC	ej tillämpligt	ej tillämpligt	1	55 %	1	55 %	1	45 %	2
Totalt gem. företag för FoI	796	66 %	353	29 %	66	5 %	66	5 %	1 215
F4E	ej tillämpligt	ej tillämpligt	ej tillämpligt	ej tillämpligt	566	88 %	76	12 %	642
Totalt	796		353		632	34 %	142	8 %	1 858

Källa: Revisionsrätten, på grundval av uppgifter från de gemensamma företagen.

2.11. Liksom tidigare år fann vi vid vår granskning fel som visade på brister i de gemensamma företagens förvaltnings- och kontrollsystem avseende lagligheten och korrektheten i de operativa kostnaderna. Dessa fel gällde främst att de gemensamma företagens stödmottagare hade deklarerat personalkostnader felaktigt i samband med bidragstransaktioner:

- Tim- eller dagskostnader hade beräknats felaktigt.
- Indirekta kostnader hade tagits med i beräkningen av tim-/dagskostnader på grundval av enhetskostnader.
- Personalkostnader för små och medelstora företag eller extern personal som utstationerats till det gemensamma företaget hade rapporterats felaktigt.
- Entreprenadkostnader hade redovisats som personalkostnader.
- Icke stödberättigande kostnader för utrustning.

2.12. När det gäller bidragsutbetalningar inom Horisont 2020 låg de procentsatser för kvarstående fel som beräknats av kommissionens gemensamma revisionstjänst, baserat på resultaten från specifika efterhandsrevisioner av vart och ett av de gemensamma företagen, under väsentlighetsgränsen. De enda hittills tillgängliga resultaten från efterhandsrevisioner av betalningar inom Horisont Europa och programmet för ett digitalt Europa avser det gemensamma företaget för ren luftfart.

2.13. Vi granskade också ett urval om 30 transaktioner avseende operativa kostnader som godkänts av F4E och fann ett fel med ekonomisk inverkan till följd av en betydande ändring av två fastighetskontrakt som inte hanterades genom ett nytt upphandlingsförfarande.

2.14. På grundval av våra granskningsresultat gör vi uttalanden utan reservation för samtliga gemensamma företag när det gäller lagligheten och korrektheten i de betalningar som ligger till grund för årsredovisningarna för det budgetår som slutade den 31 december 2024. Vi anser att deras betalningstransaktioner i alla väsentliga avseenden var lagliga och korrekta.

Övriga iakttagelser

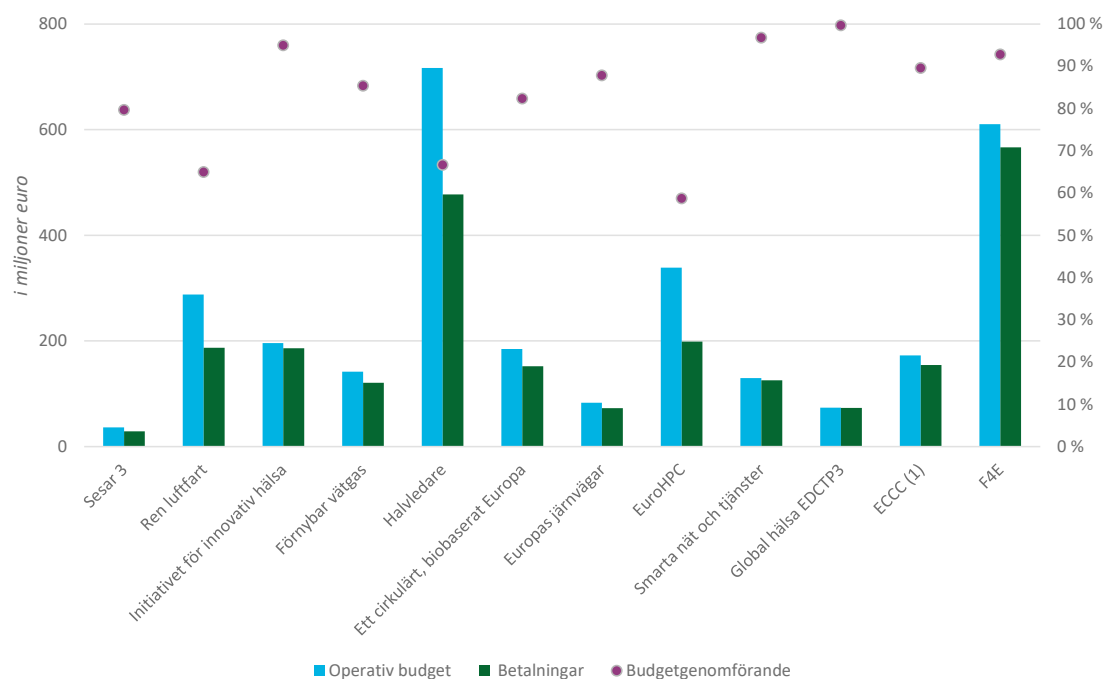
2.15. Utan att det påverkar våra uttalanden gör vi iakttagelser där vi lyfter fram områden som kan förbättras i program- och budgetgenomförandet eller i hanteringen av kontroller avseende betalningar, större risker och personalresurser. En sammanfattning av dessa iakttagelser, som beskrivs närmare i [kapitel 3](#), presenteras nedan.

Förhållanden som rör de gemensamma företagens budgetförvaltning 2024

Vissa gemensamma företag hade svårt att genomföra sin operativa budget under 2024

2.16. [Figur 2.1](#) visar varje gemensamt företags betalningsbudget för operativa utgifter (i miljoner euro) och tillhörande genomförandegrad.

Figur 2.1 – Genomförandegrader för 2024 års operativa betalningsbudgetar

Anm.: (1) Inbegriper kommissionens operativa budget och kostnader fram till dess att ECCC fick ekonomiskt självbestämmande i september 2024.

Källa: Revisionsrätten, på grundval av uppgifter från de gemensamma företagen.

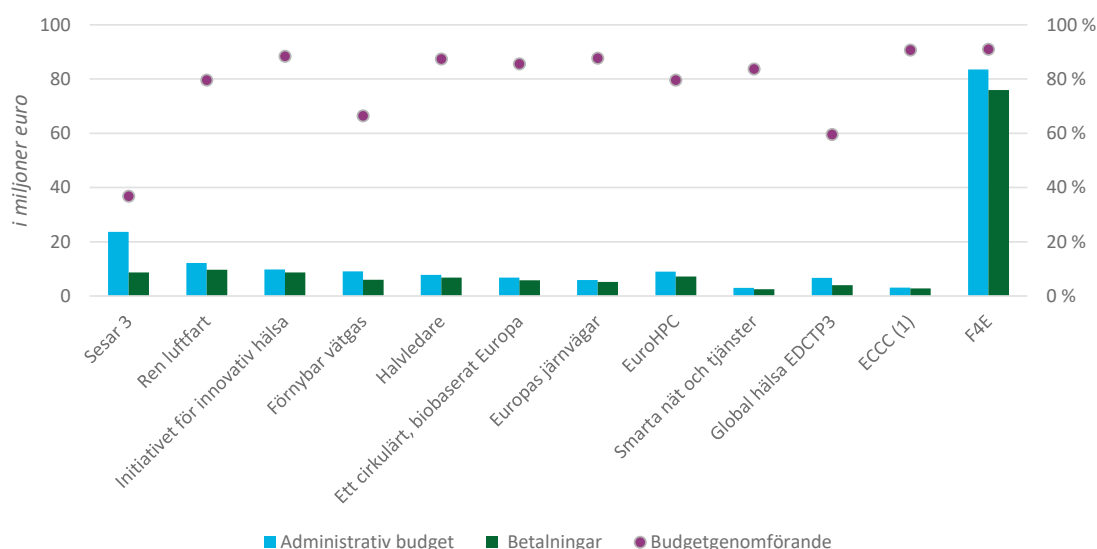
2.17. Vi noterar att tre gemensamma företag hade särskilda svårigheter med att genomföra sina operativa betalningsbudgetar i samband med programmen för 2021–2027.

- När det gäller det gemensamma företaget för halvledare berodde detta på ett lågt budgetgenomförande för programmet för ett digitalt Europa (omkring 6 %) på grund av förseningar i undertecknandet av värdtjänstavtal och avtal om gemensam upphandling, vilket innebär att kontrakt för inköp av tillgångar sköts upp till 2025.
- För EuroHPC:s del berodde detta på en låg genomförandegrad av budgeten för programmet för ett digitalt Europa (omkring 19 %) till följd av att tillgängliga resurser omfördelades till den viktiga nya pelaren för artificiell intelligens 2024. Det innebär att det gemensamma företaget antingen måste ställa in flera andra planerade investeringsverksamheter (främst inom ramen för programmet för ett digitalt Europa) eller skjuta upp dem till perioden 2025–2027. Denna situation försenade också det gemensamma företags process för förhandskontroll av tekniska och finansiella rapporter som stödmottagarna lämnat in under 2024 för att få medfinansiering från det gemensamma företaget till pågående Horisont 2020-verksamhet.
- När det gäller det gemensamma företaget för ren luftfart berodde detta på ett lågt budgetgenomförande för Horisont Europa (omkring 52 %) till följd av det långsamma genomförandet av 2023 års ansökningsomgångar (se [årsrapporten för 2023 om EU:s gemensamma företag](#), punkt 3.3.4).

Flera gemensamma företag uppvisade brister i planeringen och genomförandet av administrativa utgifter

2.18. *Figur 2.2* visar varje gemensamt företags betalningsbudget för administrativa utgifter (i miljoner euro) och tillhörande genomförandegrad. Under 2024 utgjorde de administrativa kostnaderna för de gemensamma företagen för forskning och innovation i genomsnitt endast 4 % av deras betalningsbudgetar för 2024.

Figur 2.2 – Genomförandegrader för 2024 års budgetar för administrativa betalningar

Anm.: (1) Kommissionen bar de administrativa kostnaderna innan ECCC fick ekonomiskt självbestämmande i september 2024.

Källa: Revisionsrätten, på grundval av uppgifter från de gemensamma företagen.

2.19. Vi konstaterade att tre gemensamma företag (Sesar, Förnybar vätgas och Global hälsa EDCTP3) hade särskilda svårigheter med att genomföra sina administrativa budgetar, eftersom de bara lyckades använda mindre än 70 % av de tillgängliga anslagen 2024 (se [figur 2.2](#)). Genomförandegraden för dessa gemensamma företag var särskilt låg när det gäller budgeten för infrastruktur- och driftsutgifter (avdelning 2).

2.20. De gemensamma företagen hänförde detta till förseningar i rekryteringsförfarandena (Förnybar vätgas, Global hälsa EDCTP3), försenat genomförande av renoveringskontrakt och/eller sen inlämning av fakturor som ingick i planeringen av utgifter för 2024 (Sesar 3, Förnybar vätgas och Global hälsa EDCTP3).

2.21. Detta förklarar dock endast delvis den låga genomförandegraden inom dessa gemensamma företag 2024. De senaste årens upprepade låga genomförandegrader har dessutom lett till en betydande ackumulering av outnyttjade administrativa betalningsbemyndiganden, vilket kan tyda på strukturella problem i de tre gemensamma företagens budgetplanering och/eller budgetgenomförande.

Rekommendation 1

Vid planeringen av den administrativa betalningsbudgeten för 2027 bör de gemensamma företagen Sesar 3, Förnybar vätgas och Global hälsa EDCTP3 vara förutseende och ta hänsyn till mängden outnyttjade administrativa anslag som de redan hade ackumulerat fram till årsslutet 2024.

Tidsfrist för genomförande: senast vid utgången av 2026 (inlämningen av budgetarna för budgetåret 2027).

Förhållanden som rör personalförvaltning

Det gemensamma företaget EuroHPC hade inte uppnått sitt rekryteringsmål vid utgången av 2024

2.22. År 2021 beviljade kommissionen EuroHPC ytterligare 39 tjänster som en komplettering upp till 54 anställda³. Av de nya tjänsterna skulle 30 tillsättas före årets slut 2022, medan de återstående nio skulle tillsättas före slutet av 2023. Vid årets slut 2024 var 14 av de 39 tjänsterna fortfarande vakanta. Detta kan hindra EuroHPC från att genomföra sin verksamhet som planerat.

Förhållanden som rör övriga medlemmars bidrag till de gemensamma företagens forsknings- och innovationsprogram

Några gemensamma företag kommer inte att uppnå sina bidragsmål inom tidsramen för Horisont 2020

2.23. För budgetramen 2014–2020 anges i de gemensamma företagens inrättandeförordningar mål för hur mycket de olika medlemskategorierna (EU, privata medlemmar, deltagande stater och internationella organisationer) ska bidra med till företagens specifika forsknings- och innovationsverksamhet inom Horisont 2020. Dessa mål och motsvarande uppnåendegrader vid årets slut 2024 visas i [tabell 2.2](#). EU:s bidrag kommer från Horisont 2020, med undantag för 100 miljoner euro i FSE1-finansiering till EuroHPC.

³ Kommissionens förslag till ny inrättandeförordning för EuroHPC, [COM\(2020\) 569 final](#).

Tabell 2.2 – Medlemmarnas bidrag till Horisont 2020 och FSE1
(i miljoner euro)

Medlemmarnas bidragsmål (i enlighet med inrättandeförordningen och rättsliga beslut)				Gemensamma företag inom Horisont 2020	Medlemmarnas bidrag (per 31.12.2023)					
EU:s kontantbidrag (a)	Övriga medlemmars naturabidrag till operativ verksamhet och kontantbidrag (1) (b)	Övriga medlemmars naturabidrag till kompletterande verksamhet (2) (c)	Totalt (d) = (a)+(b)+(c)		EU:s kontantbidrag (e)	Övriga medlemmars validerade naturabidrag till operativ verksamhet och kontantbidrag (1) (f)	Övriga medlemmars rapporterade, ej validerade naturabidrag till operativ verksamhet (1) (g)	Naturabidrag till kompletterande verksamhet (h)	Totalt (i) = (e)+(f)+(g)+(h)	Uppnåendegrad (j) = (i) / (d)
585,0	790,5	ej tillämpligt	1 375,5	Sesar	566,0	647,7	0,0	ej tillämpligt	1 213,7	88 %
1 755,0	1 228,6	965,3	3 948,9	Clean Sky 2 - Ren luftfart	1 748,1	1 097,8	0,0	1 344,6	4 190,5	106 %
1 638,0	1 638,0	ej tillämpligt	3 276,0	IMI 2 - Initiativet för innovativ hälsa	1 211,7	1 282,6	145,5	ej tillämpligt	2 639,8	81 %
665,0	95,0	285,0	1 045,0	FCH 2 - Förnybar värtgas	654,9	97,9	48,5	1 039,1	1 840,4	176 %
1 185,0	2 827,5	ej tillämpligt	4 012,5	Ecsel - Halvledare	1 173,0	1 487,0	1 145,0	ej tillämpligt	3 805,0	95 %
835,0	285,5	2 444,5	3 565,0	BBI - Ett cirkulärt, biobaserat Europa (4)	783,5	126,2	44,2	2 353,6	3 307,5	93 %
398,0	350,0	120,0	868,0	Shift2Rail – Europas järnvägar	398,0	375,6	0,0	267,6	1 041,2	120 %
536,0	896,0	ej tillämpligt	1 432,0	EuroHPC (3)	477,4	179,6	71,9	ej tillämpligt	728,9	51 %
7 597,0	8 111,1	3 814,8	19 522,8	Totalt	7 012,6	5 294,4	1 455,1	5 004,9	18 767,0	96 %

(1) Inklusive naturabidrag till operativ verksamhet och kontantbidrag från deltagande stater (halvledare och EuroHPC) och internationella organisationer (Sesar).

(2) Naturabidrag till kompletterande verksamhet utanför det gemensamma företagets arbetsplan.

(3) För EuroHPC innefattar EU:s bidrag 100 miljoner euro från FSE-programmet.

(4) När det gäller det gemensamma företaget för ett cirkulärt, biobaserat Europa: Mål för EU:s och de privata medlemmarnas kontantbidrag efter minskning med 140 miljoner euro. Mål för de privata medlemmarnas naturabidrag enligt vad som fastställs i det gemensamma företagets årliga arbetsprogram.

Källa: Revisionsrätten, på grundval av uppgifter från de gemensamma företagen.

2.24. Vid årets slut 2024, alltså i slutfasen av programmen Horisont 2020 och FSE1, hade de gemensamma företagens medlemmar i genomsnitt uppnått 96 % av de bidragsmål som fastställs i deras respektive inrättandeförordningar. Men uppnåendegraderna varierade avsevärt. Vi noterade särskilt ett underskott i bidragen till Sesar, Initiativet för innovativ hälsa och EuroHPC.

- När det gäller Sesar 3 hade Eurocontrol endast tillhandahållit 70 % av sina förväntade bidrag. Det gemensamma företaget slutförde genomförandet av Horisont 2020 under 2024.
- För att det gemensamma företaget för initiativet för innovativ hälsa ska kunna genomföra sina forskningsprojekt på ett framgångsrikt sätt är man beroende av att projekten kan löpa över lång tid, med tanke på det gemensamma företagets specifika forskningsområde och att storskaliga globala konsortier genomför projekten.
- För EuroHPC:s del har det främsta problemet varit den låga nivån på de privata medlemmarnas bidrag (cirka 19,8 miljoner euro) jämfört med minimimålet på 420 miljoner euro. Som vi har konstaterat i tidigare rapporter⁴ kan privata medlemmar

⁴ Årsrapporten om EU:s gemensamma företag för budgetåret 2023, punkt 3.9.16.

endast ge naturabidrag i samband med innovationsbidrag (som står för omkring 30 % av det gemensamma företags totala bidragsverksamhet). Ett annat problem har varit den lägre bidragsnivån från deltagande stater, vilket återspeglar det faktum att de redovisar sina kostnader och rapporterar dem till det gemensamma företaget först när motsvarande Horisont 2020- och FSE1-projekt har slutförts.

Vissa gemensamma företag överträffade sina mål för Horisont 2020 på grund av sina privata medlemmars kompletterande verksamhet

2.25. Enligt inrättandeförordningarna för Horisont 2020 får endast privata medlemmar i de gemensamma företagen för ren luftfart, förnybar vätgas, ett cirkulärt, biobaserat Europa och Europas järnvägar rapportera naturabidrag till kompletterande verksamhet utan direkt koppling till forskningsprojekt som finansieras av det gemensamma företaget (se punkt **1.11**). **Tabell 2.2** visar att för tre av dessa fyra gemensamma företag (Ren luftfart, Förnybar vätgas och Europas järnvägar) överträffades målen för de privata medlemmarnas bidrag på grund av naturabidrag till kompletterande verksamhet.

I några gemensamma företag gjorde den långsamma starten av programmen 2021–2027 att uppnåendet av de privata medlemmarnas bidragsmål försenades

2.26. För programmen 2021–2027 är det enligt inrättandeförordningarna för de gemensamma företagen möjligt för privata medlemmar att uppnå målet genom naturabidrag till operativ verksamhet och/eller naturabidrag till kompletterande verksamhet. När det gäller ECCC är medlemsstaternas bidrag till företags gemensamma åtgärder frivilliga. **Tabell 2.3** visar att de gemensamma företagen vid årets slut 2024 hade uppnått i genomsnitt 26 % av sina medlemsbidragsmål för de nya forsknings- och innovationsprogrammen.

Tabell 2.3 – Medlemmarnas bidrag till Horisont Europa, programmet för ett digitalt Europa och FSE2 (i miljoner euro)

Medlemmarnas bidrag (i enlighet med inrättandeförordningen och rättsliga beslut)					Medlemmarnas bidrag (per 31.12.2024)							
EU:s kontantbidrag	Bidrag från privata medlemmar (1)	Bidrag från övriga medlemmar (2)	Totalt	Gemensamma företag inom Horisont och Ett digitalt Europa	Validerade kontantbidrag från EU	Ej validerade kontantbidrag från EU	Validerade bidrag från privata medlemmar	Rapporterade, ej validerade bidrag från privata medlemmar	Validerade bidrag från övriga medlemmar	Rapporterade, ej validerade bidrag från övriga medlemmar	Totalt	Uppnåendegrad
615,0	529,0	500,0	1 644,0	Sesar 3	183,4	59,0	90,8	98,4	51,5	27,1	510,2	31 %
1 755,0	2 400,0	ej tillämpligt	4 155,0	Ren luftfart	482,2	94,7	273,5	302,6	ej tillämpligt	ej tillämpligt	1 153,0	28 %
1 200,0	1 200,0	ej tillämpligt	2 400,0	Initiativet för innovativ hälsa	155,6	11,4	11,1	51,9	ej tillämpligt	ej tillämpligt	230,0	10 %
1 215,0	1 015,0	ej tillämpligt	2 230,0	Förnybar vätgas	369,1	60,5	1 438,0	719,9	ej tillämpligt	ej tillämpligt	2 587,5	116 %
4 255,0	2 537,4	4 101,2	10 893,6	Halvledare	729,3	325,4	3,6	312,0	104,4	684,5	2 159,2	20 %
1 026,0	1 026,0	ej tillämpligt	2 052,0	Ett cirkulärt, biobaserat Europa	214,8	31,9	3,4	120,7	ej tillämpligt	ej tillämpligt	370,8	18 %
615,0	615,0	ej tillämpligt	1 230,0	Europas järnvägar	215,7	45,2	171,5	95,3	ej tillämpligt	ej tillämpligt	527,7	43 %
3 151,3	900,0	2 989,3	7 040,6	EuroHPC 2	190,3	724,9	0,0	2,8	36,6	103,2	1 057,8	15 %
900,0	900,0	ej tillämpligt	1 800,0	Smarta nät och tjänster	416,8	19,1	339,0	24,7	ej tillämpligt	ej tillämpligt	799,6	44 %
890,1	400,0	550,0	1 840,1	Global hälsa EDCTP ⁽³⁾	120,9	4,0	0,0	15,6	5,3	394,5	540,3	29 %
1 649,6	ej tillämpligt	1 649,6	3 299,2	ECCC ⁽⁴⁾	0,0	0,0	ej tillämpligt	ej tillämpligt	0,0	0,0	0,0	0 %
17 272,0	11 522,4	9 790,1	38 584,5	Totalt	3 078,3	1 376,1	2 330,5	1 743,8	197,8	1 209,3	9 936,0	26 %

(1) Inklusive naturbidrag till operativ verksamhet, naturbidrag till kompletterande verksamhet och kontantbidrag från privata medlemmar.

(2) Inklusive kontantbidrag från deltagande stater (halvledare och EuroHPC) och internationella organisationer (Sesar 3).

(3) Inklusive kontantbidrag från privata bidragande partner.

(4) Medlemsstaternas bidrag är kopplade till frivilligt deltagande i ECCCs gemensamma åtgärder på upp till 1 649,6 miljoner euro inom programmet för ett digitalt Europa. Inga mål har fastställts för Horisont Europa.

Källa: Revisionsrätten, på grundval av uppgifter från de gemensamma företagen.

EuroHPC kanske inte uppnår sina privata medlemmars bidragsmål för Horisont Europa och programmet för ett digitalt Europa

2.27. Vid utgången av 2024 uppgick EuroHPC:s privata medlemmars bidrag till endast 0,3 % av målet för 2021–2027 på 900 miljoner euro. Som vi konstaterade redan 2022 och 2023⁵ kommer EuroHPC inte att uppnå det betydligt högre målet för de privata medlemmarnas bidrag inom den fleråriga budgetramen för 2021–2027, om inte företagets finansieringsarrangemang och/eller bidragsmål för privata medlemmar förändras. Det innebär en risk för att man inte uppnår programmets övergripande mål att ha ett starkt samarbete med privata partner. För uppföljningen av vår rekommendation i denna fråga från 2023, se [tabell 2.4](#) (1/2023).

⁵ Årsrapporten för 2022 om EU:s gemensamma företag (punkt 3.9.17) och årsrapporten för 2023 om EU:s gemensamma företag (punkt 3.9.19).

Eurocontrols bidrag till Sesar 3 låg också under Horisont Europa-målet vid utgången av 2024.

2.28. Vid utgången av 2024 hade Eurocontrols bidrag till Sesar 3 endast uppnått 16 % av målet för Horisont Europa på 500 miljoner euro. Vi rapporterade om en liknande situation under den föregående fleråriga budgetramen.

Rekommendation 2

Sesar 3 bör samarbeta med Eurocontrol för att öka deras bidrag och övervaka framstegen på årsbasis för att säkerställa att Eurocontrols mål för budgetramen 2021–2027 kan uppnås.

Tidsfrist för genomförande: mitten av 2026.

Det gemensamma företaget för global hälsa EDCTP3 ligger fortfarande långt under målet när det gäller att engagera bidragande partner

2.29. Vid årets slut 2024, det tredje året av programmets genomförande, låg de bidragande parternas kontantbidrag till det gemensamma företaget för global hälsa EDCTP3 fortfarande på en mycket låg nivå, 15,6 miljoner euro (4 % av målet på 400 miljoner euro). Under 2024 anslöts bara två ytterligare partner till det gemensamma företaget, vilkas bidrag på cirka 2,2 miljoner euro kommer att förverkligas under 2025 och 2026. Bidragsunderskottet kan avsevärt minska hävstångseffekten av det gemensamma företagets verksamhet, och programmålen riskerar att inte uppnås.

Rekommendation 3

Det gemensamma företaget för global hälsa EDCTP3 bör utarbeta en handlingsplan för att identifiera och dra till sig ytterligare bidragande partner från Europa och resten av världen för att stärka sin forsknings- och innovationskapacitet, generera ytterligare finansiella bidrag och säkerställa att det kan uppnå sina program mål.

Tidsfrist för genomförande: senast vid utgången av 2026.

ECCC saknar information om sina medlemmars sammanlagda bidrag som mottagits innan företaget fick ekonomiskt självbestämmande

2.30. ECCC fick ekonomiskt självbestämmande i september 2024. Men företaget lämnade inga upplysningar i sin årsredovisning för 2024 om de sammanlagda bidrag som medlemmarna hade lämnat innan företaget fick ekonomiskt självbestämmande, på nivån för Horisont Europa

och programmet för ett digitalt Europa, och inte heller jämförde man de mottagna bidragen från alla källor med de bidragsmål som satts upp för vart och ett av programmen.

Rekommendation 4

För att säkerställa att fullständiga uppgifter om resultat vid årets slut lämnas i årsredovisningen bör ECCC samla in uppgifter, övervaka och rapportera om medlemsstaternas frivilliga finansiella bidrag och naturabidrag till företagets gemensamma åtgärder, liksom deras tillhörande finansiella bidrag till företagets administrativa kostnader.

Tidsfrist för genomförande: mitten av 2026.

Brister i förvaltnings- och kontrollsystemen

Några gemensamma företag med betydande bidragsutbetalningar från Horisont Europa under 2024 har ännu inte infört en riskbaserad kontrollram

2.31. På grund av den gemensamma revisionstjänstens ändrade revisionsstrategi för Horisont Europa och programmet för ett digitalt Europa (se punkt [1.36](#)), och dess konsekvenser för de gemensamma företagens interna kontroll, granskade vi i vilken omfattning man hade infört en riskbaserad kontrollram för bidragsutbetalningar inom Horisont Europa och programmet för ett digitalt Europa.

2.32. Tillämpningen av en riskbaserad kontrollram bör leda till att de gemensamma företagen kan se till att potentiellt riskfyllda stödmottagare och projekt blir föremål för strängare förhandskontroller eller efterhandsrevisioner från den gemensamma revisionstjänstens sida, och att resultaten från sådana efterhandsrevisioner vederbörligen beaktas i riskbedömningen inför framtida förhandskontroller. Systematiska och centraliserade kontroller bör utgöra en viktig grund för den verkställande direktörens förklaring om betalningstransaktionernas laglighet och korrekthet som ingår i varje gemensamt företags årliga verksamhetsrapport.

2.33. Att alla gemensamma företag inför en sund riskbaserad kontrollram är också viktigt mot bakgrund av att bidragsutbetalningar från Horisont Europa och programmet för ett digitalt Europa kommer att öka framöver (se [tabell 2.1](#)). Vid årsslutet 2024 hade dock endast fyra gemensamma företag (Europas järnvägar, Ren luftfart, Initiativet för innovativ hälsa och Halvledare) färdigställt en riskbaserad kontrollram för bidragsutbetalningar inom Horisont Europa (se uppföljningen av rekommendation 7/2022 i [tabell 2.4](#)). Dessutom var det gemensamma företaget för ren luftfart förra året det första gemensamma företaget som presenterade en "riskfelprocent" för sina kostnader inom Horisont Europa, som uppskattades

till 1,3 %. För att göra detta tillämpade det gemensamma företaget för ren luftfart den vägledning som tillhandahållits av GD Budget i instruktionerna för den årliga verksamhetsrapporten för att beräkna upptäckta och kvarstående felprocentsatser, finansiell exponering som ett riskbelopp, väsentlighetskriterierna för reservationer samt inverkan på den verkställande direktörens förklaring. Företaget baserade uppskattningen på uppgifter från den gemensamma revisionstjänsten om stödmottagarnas senaste felprocent.

F4E:s riskhanteringssystem tog inte tillräcklig hänsyn till risker vad gäller 2024 års revidering av ITERS referensscenarier eller personalresurser

2.34. I juni 2024 föreslog ITER-IO en reviderad projektplan för Iterrådet, med en ny uppsättning referensscenarier som ska ersätta dem man enats om 2016. Den reviderade planen skjuter upp slutet av ITERS monteringsfas från 2025 (första plasma) till 2035 (operativ start) och avslutandet av hela projektet från 2042 till 2059 (17 år senare än det nuvarande slutdatumet). Referensscenarierna från 2024 omfattar flera viktiga tekniska förändringar av Iterprojektet som avsevärt kan påverka omfattningen av naturabidrag till F4E och kontantbidrag till Iter-IO.

2.35. Enligt F4E:s årsredovisning är den uppskattade ekonomiska inverkan av 2024 års referensscenarier den viktigaste orsaken till att det gemensamma företags leveransskyldigheter avseende Iterprojektet (*kostnadsuppskattning för slutförande*) ökat avsevärt från 21,2 miljarder euro vid årets slut 2023 (21,6 miljarder euro i 2024 års penningvärde) till 25,8 miljarder euro vid årets slut 2024. Detta kommer att innebära en ökning med cirka 4,2 miljarder euro (i 2024 års penningvärde) av Euratoms och Frankrikes bidrag till det gemensamma företags operativa budget.

2.36. De föreslagna nya referensscenarierna har ökat hållbarhetsriskerna samt de rättsliga, tekniska, ekonomiska och finansiella riskerna för Iterprojektet. Dessa risker återspeglas inte tillräckligt väl i det gemensamma företags senaste riskregister. I stället är F4E:s riskidentifieringsprocess liksom tidigare år främst inriktad på risker för projektets operativa genomförande. Den tar inte på något liknande sätt upp övergripande risker – såsom behovet av omstrukturering och omfördelning av personalresurser för att anpassa det gemensamma företaget till 2024 års referensscenarier, den oproportionerligt stora användningen av externa tjänsteleverantörer, frågor kring resursplanering och resursförvaltning eller bristande efterlevnad av [EU:s tjänsteföreskrifter](#) eller det gemensamma företags etiska ram. Dessutom ger det gemensamma företags it-verktyg för riskhantering inte fullständig information om relevanta centrala risker, såsom riskernas faktiska och sannolika förekomst och aktuella beräkningar av deras ekonomiska inverkan.

Rekommendation 5

F4E bör ytterligare förbättra ändamålsenligheten i sitt riskhanteringssystem, särskilt genom att

- a) vid identifieringen av risker ta tillbörlig hänsyn till de övergripande riskerna i samband med de reviderade referensscenarierna från 2024 och bemanningsförhållanden,
- b) förbättra sitt it-verktyg för riskhantering för att ha fullständig information om relevanta centrala risker.

Tidsfrist för genomförande: mitten av 2026.

ECCC hade delvis infört sin ram för intern kontroll

2.37. Vid utgången av 2024 hade ECCC delvis infört sin [ram för intern kontroll](#). Men det gemensamma företaget hade framför allt inte slutfört arbetet med att se till att planerna för driftskontinuitet och katastrofberedskap fungerar ändamålsenligt, fastställa en policy för hantering av känsliga funktioner och genomföra kontrollprinciperna för riskbedömning, riskbaserad kontroll och övervakningsverksamhet.

Rekommendation 6

ECCC bör slutföra införandet av sin ram för intern kontroll för att säkerställa att förvaltnings- och kontrollsystemen är ändamålsenliga.

Tidsfrist för genomförande: mitten av 2026.

Uppföljning av tidigare års iakttagelser och rekommendationer

2.38. I detta avsnitt ger vi en översikt över de gemensamma företagens uppföljning av tidigare års iakttagelser – som beskrivs i detalj i uppföljningstabellerna i [kapitel 3](#) – liksom av rekommendationerna i kapitel 2 i tidigare års årsrapporter om de gemensamma företagen.

De gemensamma företagen har åtgärdat mindre än hälften av våra iakttagelser från tidigare år

2.39. Sammantaget anser vi, vid utgången av 2024, att korrigerande åtgärder har vidtagits som svar på mindre än hälften av våra iakttagelser i tidigare årsrapporter om de gemensamma företagen. Av de 44 iakttagelser som inte hade åtgärdats tillräckligt vid årets slut 2023 kunde 18 (41 %) avslutas under 2024 genom att de gemensamma företagen vidtog korrigerande åtgärder eller genom att iakttagelsen inte längre var tillämplig. Det kan till exempel vara fallet om ett kontrakt som tilldelats på ett felaktigt sätt har löpt ut eller om omständigheter har förändrats så att det inte längre skulle vara kostnadseffektivt att åtgärda problemet.

2.40. Men 26 iakttagelser (59 %) hade inte genomförts vid årets slut 2024. Närmare uppgifter om detta finns i bilagorna till [kapitel 3](#).

De gemensamma företagen har genomfört de flesta av våra rekommendationer

2.41. Under 2024 fortsatte vi att bedöma om de åtgärder som vi rekommenderade i kapitel 2 i våra senaste årsrapporter om de gemensamma företagen (med början i 2021 års rapport) hade genomförts. Vi grundade vår bedömning på intervjuer med personal vid de gemensamma företagen som arbetar med operativ och finansiell projektövervakning, intern kontroll och personalförvaltning. Vi granskade också styrkande handlingar som lämnats av de gemensamma företagen.

2.42. [Tabell 2.4](#) visar resultatet av vår uppföljningsgranskning av de sex rekommendationerna i vår årsrapport för 2023 och de sex rekommendationer i våra årsrapporter för 2021 och 2022 som ännu inte hade genomförts fullt ut vid årsslutet 2023.

2.43. Av dessa tolv rekommendationer hade fyra ett måldatum för genomförande vid utgången av 2024. Vi anser att situationen vid utgången av 2024 var följande:

- Två rekommendationer, om övervakning av slutförandet av projekt som godkänts inom ramen för tidigare fleråriga budgetramar och om uppnåendet av de privata medlemmarnas bidragsmål för den fleråriga budgetramen 2021–2027, hade genomförts fullt ut av alla berörda gemensamma företag.
- Den tredje rekommendationen, om införandet av en riskbaserad kontrollmetod för bidragsutbetalningar inom Horisont Europa och programmet för ett digitalt Europa, hade genomförts fullt ut av fyra gemensamma företag (Europas järnvägar, Ren luftfart, Initiativet för innovativ hälsa och Halvledare) men endast i vissa avseenden av de andra berörda gemensamma företagen.
- Den fjärde rekommendationen, om EuroHPC:s personalresurser, hade genomförts i vissa avseenden när det gäller att uppnå det gemensamma företagets rekryteringsmål för den fleråriga budgetramen för 2021–2027 och genomförts fullt ut när det gäller ökad insyn i rekryteringsförfarandena.

2.44. Av de övriga åtta rekommendationerna med ett måldatum för genomförande som ligger efter 2024 hade en genomförts fullt ut (om antagandet av vägledning för hur nya gemensamma företags första årsredovisningar ska utarbetas) och sex hade genomförts i vissa avseenden. Det gäller F4E:s användning av externa tjänsteleverantörer och riskhantering, förseningar av EuroHPC:s privata medlemmars bidragsmål inom budgetramen 2021–2027 och ett betydande överskott av likvida medel vid både EuroHPC och det gemensamma företaget för halvledare. Den rekommendation som ännu inte har genomförts alls gäller antagandet av vägledning för uppskattningen av de gemensamma företagens personalbehov. Vi noterar att de gemensamma företagen är starkt beroende av kommissionen för denna rekommendation.

Tabell 2.4 – Uppföljning av våra rekommendationer från tidigare år

Genomförandegrad: fullt ut i de flesta avseenden i vissa avseenden ej genomförd.

Nummer och år	Gemensamt företag	Revisionsrättens rekommendation	Revisionsrättens analys av gjorda framsteg	
			Genomförande-grad	Kommentarer
6/2021	Samtliga förutom F4E	De gemensamma företagen bör införa ett tidsregistreringssystem för att få fram objektiva uppgifter om den tid som personalen ägnat åt varje verksamhet.		Under 2024 fortsatte personalavdelningarna att inom ramen för de gemensamma företagens back office-arrangemang harmonisera och optimera de it-verktyg som gjorts tillgängliga för samtliga gemensamma företag (Sysper och Systal). Under 2024 började kommissionen införa en ny integrerad plattform för personalresurser som ska ersätta tidigare verktyg. Under 2025 bekräftade dock kommissionen att det nya verktyget inte skulle omfatta ett verksamhetsbaserat tidsregistreringssystem. De gemensamma företagens utveckling av ett separat system skulle vara mycket resursintensiv och orsaka problem med integreringen i det gemensamma personalverktyget. Måldatum för genomförande: senast vid utgången av 2025.
7/2021	Samtliga förutom F4E	De gemensamma företagen bör utveckla en formaliserad modell eller vägledning om hur man beräknar personalbehoven (inklusive viktiga kompetenser) för varje verksamhet och enhet, i syfte att optimera användningen av personalresurser.		Genomförandet av denna rekommendation behöver få fullt stöd av kommissionen (särskilt partnergeneraldirektoraten och GD Budget) som fattar de slutliga besluten om de gemensamma företagens framtida resurstilldelning. Därför kan rekommendationen kanske inte genomföras förrän i samband med budgetförhandlingarna om den nya fleråriga budgetramen (omkring årsslutet 2026). Måldatum för genomförande: senast vid utgången av 2027.

Nummer och år	Gemensamt företag	Revisionsrättens rekommendation	Revisionsrättens analys av gjorda framsteg	
			Genomförande-grad	Kommentarer
8/2021	F4E	F4E:s ledning bör förstärka de åtgärder som redan vidtagits för att minska riskerna i samband med användningen av extern personal, särskilt risken för ineffektiv förvaltning på grund av otydlig ansvarsfördelning mellan ordinarie personal och extern personal.		En arbetsgrupp inrättades 2022 för att bedöma varför man i så hög grad använde externa resurser, i syfte att bättre planera och motivera behoven av detta. Arbetsgruppen utarbetade därefter en policy för användningen av externa tjänsteleverantörer, som godkändes av direktören 2024. Denna policy omfattar dock inte centraliserad samordning och förvaltning av externa tjänsteleverantörer. Vid en granskning som kommissionens tjänst för internrevision gjorde 2023 av F4E:s personalförvaltning och etik avslöjades allvarliga problem med samordningen och förvaltningen av externa tjänsteleverantörer. Genomförandet av den överenskomna handlingsplanen pågår fortfarande och bör ha slutförts vid utgången av 2025. Måldatum för genomförande: senast vid utgången av 2025.
1/2022	EuroHPC, Initiativet för innovativ hälsa, Ett cirkulärt, biobaserat Europa och Halvledare	De gemensamma företagen bör fastställa en handlingsplan med en tidsplan för när genomförandet av projekt som godkänts inom ramen för tidigare fleråriga budgetramar ska vara slutfört.		Det uppdaterade eGrant-systemet (Compass) innehåller nya rapporterings- och övervakningsverktyg som de gemensamma företagen har använt för att övervaka slutförandet av bidragsprojekten inom Horisont 2020 och för att bedöma begäranden om förlängningar och innehållanden av betalningar. Måldatum för genomförande: senast vid utgången av 2024.
2/2022	EuroHPC och Ett cirkulärt,	För att se till att målen för de privata medlemmarnas bidrag inom budgetramen 2021–2027 uppnås bör EuroHPC och Ett cirkulärt,		Båda de gemensamma företagen har utarbetat ett flerårigt arbetsprogram och en budget för sin verksamhet inom ramen för

Nummer och år	Gemensamt företag	Revisionsrättens rekommendation	Revisionsrättens analys av gjorda framsteg	
			Genomförande-grad	Kommentarer
	biobaserat Europa	biobaserat Europa, på grundval av en strategisk plan för programgenomförande, årligen övervaka de privata medlemmarnas individuella bidrag.		den fleråriga budgetramen 2021–2027 för att möjliggöra flerårig planering och beräkning av medlemmarnas bidrag. Måldatum för genomförande: senast vid utgången av 2024.
7/2022	Europas järnvägar, Ren luftfart, Initiativet för innovativ hälsa och Halvledare	Inom ramen för Horisont Europa bör alla gemensamma företag införa en riskbaserad metod för bidragsförvaltning som omfattar de viktigaste faserna i bidragsförvaltningen från förberedande arbete till utbetalning. I samband med detta bör de gemensamma företagen framför allt se till att a) stödmottagare och projekt som utgör en potentiell risk genomgår skärpta förhandskontroller eller efterhandsrevisioner, b) viktiga resultat från efterhandsrevisioner vederbörligen beaktas i riskbedömningen för framtida förhandskontroller.		Europas järnvägar använder endast bidrag i form av enhetsbelopp inom ramen för Horisont Europa. Det gemensamma företaget färdigställde en riskbaserad kontrollram 2023 och uppdaterade sin kontrollstrategi för Horisont Europa i december 2024 för att anpassa den till kommissionens senaste riktlinjer om tekniska efterhandsgranskningar av bidrag i form av enhetsbelopp. Under 2024 färdigställde de gemensamma företagen för ren luftfart, initiativet för innovativ infrastruktur och halvledare sina riskbaserade kontrollramar för bidragsutbetalningar inom Horisont Europa och programmet för ett digitalt Europa. Måldatum för genomförande: senast vid utgången av 2024.
7/2022	Samtliga gemensamma företag förutom F4E, Europas järnvägar, Ren luftfart, Initiativet	Inom ramen för Horisont Europa bör alla gemensamma företag införa en riskbaserad metod för bidragsförvaltning som omfattar de viktigaste faserna i bidragsförvaltningen från förberedande arbete till utbetalning. I samband med detta bör de gemensamma företagen framför allt se till att		I februari 2024 utarbetade de gemensamma företagen för forskning och innovation en gemensam metod och vägledning för införandet av den gemensamma revisionstjänstens kontrollstrategi för Horisont Europa där alternativa mekanismer och indikatorer för att uppnå säkerhet ska kompensera för det faktum att man inte kommer att göra några efterhandsrevisioner av ett representativt urval av stödmottagare och heller inte beräkna felnivån för varje enskilt gemensamt företag.

Nummer och år	Gemensamt företag	Revisionsrättens rekommendation	Revisionsrättens analys av gjorda framsteg	
			Genomförande-grad	Kommentarer
	för innovativ hälsa och Halvledare	a) stödmottagare och projekt som utgör en potentiell risk genomgår skärpta förhandskontroller eller efterhandsrevisioner, b) viktiga resultat från efterhandsrevisioner vederbörligen beaktas i riskbedömningen för framtida förhandskontroller.		Det gemensamma företaget för smarta nät och tjänster gjorde en stor mängd bidragsutbetalningar inom Horisont Europa (cirka 83 miljoner euro) under 2024 men har ännu inte infört en riskbaserad kontrollram för sådana kostnader. Vi noterar att det är en tidskrävande uppgift att inrätta en ändamålsenlig riskbaserad kontrollram. Måldatum för genomförande: senast vid utgången av 2024.
1/2023	EuroHPC	EuroHPC bör stödja kommissionens omprövning av de privata medlemmarnas bidragsmål för programmen 2021–2027 (Horisont Europa och programmet för ett digitalt Europa).		Under 2024 informerade EuroHPC sin styrelse, där också kommissionen ingår, om skälen till att det nuvarande bidragsmålet för privata medlemmar inte kan uppnås och behöver revideras. Det gemensamma företaget kontaktade också ett externt revisionsföretag för ytterligare råd om hur dess övervaknings- och rapporteringskapacitet för naturabidrag till operativ verksamhet kan maximeras inom ramen för de nuvarande begränsningarna. Måldatum för genomförande: mitten av 2025.
2/2023	Ren luftfart	Det gemensamma företaget för ren luftfart bör för det första utveckla korrigerande mekanismer för att minska sitt överskott av likvida medel till rimliga nivåer och för det andra, i samordning med kommissionen, anpassa äskandet av medel för varje budgetår till sina uppskattade utgiftsbehov.		Det gemensamma företaget för ren luftfart minskade avsevärt sitt ackumulerade överskott av likvida medel från 237 miljoner euro vid utgången av 2023 till 105 miljoner euro vid utgången av 2024 (en minskning med 56 %). Det återstående överskottet behövdes för att täcka betalningarna för de första fyra månaderna av 2025. Måldatum för genomförande: senast vid utgången av 2025.

Nummer och år	Gemensamt företag	Revisionsrättens rekommendation	Revisionsrättens analys av gjorda framsteg	
			Genomförande-grad	Kommentarer
2/2023	Halvledare och EuroHPC	Det gemensamma företaget för halvledare och EuroHPC bör för det första utveckla korrigerande mekanismer för att minska sina överskott av likvida medel till rimliga nivåer och för det andra, i samordning med kommissionen, anpassa äskandet av medel för varje budgetår till sina uppskattade utgiftsbehov.		Det gemensamma företaget för halvledares överskott av likvida medel ökade under 2024. Vid årets slut uppgick det till 479 miljoner euro, jämfört med 438 miljoner euro vid årsslutet 2023. På grundval av en ny bedömning av budgetbehoven för operativa betalningar minskade det gemensamma företaget under 2025 den ursprungliga budgeten för programmet för ett digitalt Europa med 100 miljoner euro. Kommissionen godtar dock endast sådana ändringar under förutsättning att det finns ett behov av den frigjorda finansieringen inom andra EU-organ. EuroHPC:s överskott av likvida medel ökade också under 2024, till 904,7 miljoner euro vid utgången av 2024, jämfört med 840,7 miljoner euro vid utgången av 2023. Det gemensamma företaget började införa korrigerande mekanismer under 2024, vilket kommer att ha inverkan först på genomförandet av budgeten för 2026. Måldatum för genomförande: senast vid utgången av 2025.
3/2023	EuroHPC	EuroHPC bör använda sina ökade personalresurser till att försöka uppnå sitt rekryteringsmål före utgången av 2024.		Fram till årsslutet 2023 skulle EuroHPC ha rekryterat 39 nya anställda som en komplettering upp till de 54 anställda som företaget behövde för att genomföra sin verksamhet inom ramen för den fleråriga budgetramen 2021–2027. Vid årets slut 2024 var dock 14 av de 39 tjänsterna fortfarande vakanta.
		För att förbättra insynen i sina rekryteringsförfaranden och som stöd för urvalskommitténs beslutsfattande bör EuroHPC använda en poängmatris som den kommit överens om på förhand under den första		Under 2024 införde EuroHPC en poängmatris som ska användas i den första urvalsfasen av rekryteringsförfaranden, inklusive en viktning för varje grundläggande kriterium. Måldatum för genomförande: senast vid utgången av 2024.

Nummer och år	Gemensamt företag	Revisionsrättens rekommendation	Revisionsrättens analys av gjorda framsteg	
			Genomförande-grad	Kommentarer
		urvalsfasen, i enlighet med andra gemensamma företags och EU-organs praxis.		
4/2023	F4E	F4E bör inrätta en centraliserad funktion för samordning och förvaltning av externa tjänsteleverantörer och anta en övergripande metod för att regelbundet bedöma företagets totala personalbehov (sett till ordinarie personal och externa tjänsteleverantörer) utifrån arbetsbörda och efterfrågad kompetens. Det gemensamma företaget bör också komplettera sitt riskregister med de största riskerna till följd av den omfattande användningen av externa tjänsteleverantörer på längre sikt.		År 2024 godkände direktören för F4E en policy för användningen av externa tjänsteleverantörer, inbegripet en definition av begreppet och planering av behoven. Därefter fattades ett beslut 2025 om centralisering av samordningen och förvaltningen av externa tjänsteleverantörer. F4E har inte uppdaterat sitt riskregister i enlighet med detta. Måldatum för genomförande: senast vid utgången av 2025.
5/2023	F4E	F4E bör införa en integrerad riskhanteringsprocess i sin ram för intern kontroll för att hantera sina risker på ett ändamålsenligt sätt.		Under 2024 införde F4E regelbundna kvartalsvisa möten mellan sina riskhanterings- och internrevisionsfunktioner. Men företaget har ännu inte uppdaterat sin ram för intern kontroll så att den omfattar en integrerad riskhanteringsprocess. Måldatum för genomförande: mitten av 2025.

Nummer och år	Gemensamt företag	Revisionsrättens rekommendation	Revisionsrättens analys av gjorda framsteg	
			Genomförande-grad	Kommentarer
6/2023	Smarta nät och tjänster, Global hälsa EDCTP3	Redovisningsriktlinjer bör utarbetas för att fastställa närmare bestämmelser om hur nya gemensamma företags första årsredovisningar ska utarbetas. Riktlinjerna bör innehålla instruktioner om hur de finansiella resurser som genomförs av kommissionen ska separeras från dem som genomförs av ett gemensamt företag efter att det fått ekonomiskt självbestämmande.		I juni 2025 utfärdade kommissionen instruktioner för redovisning av överföringar av tillgångar och skulder till nya enheter som bildats enligt EUF-fördraget och Euratomfördraget samt offentlig-privata partnerskap. De ger tydlig vägledning för de olika delarna av den första årsredovisningen. Måldatum för genomförande: mitten av 2025.

Källa: Revisionsrätten.

Andra nyligen offentliggjorda särskilda rapporter som berör gemensamma företag

2.45. Under 2024 och första halvåret 2025 offentliggjorde vi tre särskilda rapporter som berörde gemensamma företag (se [figur 2.3](#)).

Figur 2.3 – Andra särskilda rapporter som berör gemensamma företag som revisionsrätten nyligen har offentliggjort

Revisionsrättens särskilda rapport 08/2024

EU:s ambitioner i fråga om artificiell intelligens: det krävs bättre styrning och ökade och mer riktade investeringar framöver

Vid denna revision bedömdes hur ändamålsenligt kommissionen har bidragit till utvecklingen av ett AI-ekosystem i EU. I detta syfte analyserade vi hur EU:s plan för AI har fungerat och vilka resultat som uppnåtts genom de medel från Horisont 2020, Horisont Europa och programmet för ett digitalt Europa som användes under perioden 2014–2022 för forskning och innovation inom AI-teknik och AI-infrastruktur.

Granskningsresultat

Kommissionen har skapat finansiella och infrastrukturrelaterade förutsättningar för utveckling och användning av AI, men den EU-finansierade infrastrukturen – såsom testanläggningar, dataområden och en plattform för efterfrågestyrd AI – och AI-planerna har hittills endast resulterat i blygsamt med kapitalstöd (såsom finansiering med eget kapital) till innovatörer.

Den inre marknaden för data befinner sig bara i inledningsfasen och kan inte omedelbart leda till ökade AI-investeringar.

Resultaten av EU-finansierade AI-projekt följs inte upp systematiskt.

Samordningen mellan EU och medlemsländerna är otillräcklig eftersom det saknas styrningsverktyg.

Rekommendationer

Kommissen bör

- förbättra planeringen och samordningen av AI-investeringar genom att ompröva EU:s investeringsmål för AI och hur medlemsstaterna kan bidra till detta,
- utvärdera behovet av ett mer AI-inriktat instrument för kapitalstöd,
- säkerställa att EU-finansierad AI-innovationsinfrastruktur fungerar på ett samordnat sätt med en gemensam åtkomstpunkt,
- stärka stödet till och samordningen och övervakningen av utnyttjandet av resultaten inom EU,
- stödja utnyttjandet inom EU av resultaten från forskning och innovation på AI-området inom ramen för Horisont Europa.

Revisionsrättens särskilda rapport 11/2024

EU:s industripolitik för förnybar vätgas: den rättsliga ramen är nästan på plats – nu är det dags att undersöka hur den fungerar i praktiken

Vid denna revision bedömdes EU:s industripolitik för förnybar vätgas, med fokus på den rättsliga ram som fastställts av kommissionen och dess inverkan på utvecklingen av en vätgasmarknad i EU.

Granskningsresultat

Kommissionens rättsliga ram är nästan på plats och har gett säkerhet för inrättandet av en ny marknad, men kommissionens mål fram till 2030 när det gäller produktion av och efterfrågan på förnybar vätgas är alltför ambitiösa.

Det krävs omfattande offentliga och privata investeringar för att bygga upp en vätgasindustri i EU. Kommissionen har dock ingen fullständig överblick över vare sig behoven eller den offentliga finansiering som finns tillgänglig. EU:s finansiering – som vi uppskattade till 18,8 miljarder euro för perioden 2021–2027 – är också utspridd över flera program, vilket gör det svårt för företag att avgöra vilken typ av finansiering som passar bäst för ett bestämt projekt.

Ett av de främsta hindren för denna framväxande marknad är ”hönan eller ägget”-problematiken: utvecklingen av utbudet väntar på efterfrågeutvecklingen och vice versa.

Rekommendationer

Kommissen bör

- undersöka hur åtgärderna fungerar i praktiken och därefter göra strategiska val om vägen framåt utan att skapa nya strategiska beroenden,
- fastställa en färdplan för EU och övervaka framstegen,
- inhämta tillförlitliga uppgifter om nationell finansiering och bedöma hur lämpliga EU:s finansieringsprogram är utifrån dem,
- övervaka tillståndsförfarandena i medlemsstaterna,
- fatta ett tydligt beslut om stöd- och samordningsåtgärder med och för vätgasindustrin.

Revisionsrättens särskilda rapport 12/2025

EU:s strategi för mikrochipp: framsteg har gjorts i genomförandet av halvledarakten, men den är högst sannolikt otillräcklig för det överambitiösa målet för det digitala decenniet

Vid denna revision bedömdes framstegen i genomförandet av EU:s strategi för mikrochipp, med fokus på ändamålsenligheten i kommissionens halvledarakten när det gäller att uppnå det digitala decenniets ambitiösa mål att säkra 20 % av den globala halvledarproduktionen senast 2030. Vi utvärderade också ändamålsenligheten i finansieringsmekanismer och industristrategier samt EU:s förmåga att minska beroendet av utländska leverantörer av halvledare.

Granskningsresultat

Halvledarakten och tillhörande finansiering räcker sannolikt inte till för att målet för det digitala decenniet ska kunna uppnås, på grund av EU:s starka beroende av externa leverantörer och sårbarheter i leveranskedjan, särskilt när det gäller avancerad teknik för chipptillverkning.

Medlemsstaterna och den privata sektorn står fortfarande för den största delen av investeringarna.

Kompetensbrist och flaskhalsar i produktionen är fortfarande de största hindren för att öka EU:s halvledarkapacitet.

EU:s otillräckliga tillgång till råvaror, höga energikostnader och geopolitiska spänningar innebär ytterligare utmaningar.

Rekommendationer

Kommissen bör

- skyndsamt genomföra en kontroll av hur strategin fungerar i praktiken och vidta nödvändiga korrigerande åtgärder på kort sikt,
- börja förbereda nästa strategi på halvledarområdet.

Källa: Närmare uppgifter om rapporterna, tillhörande rekommendationer och revisionsobjektets svar finns på revisionsrättens webbplats eca.europa.eu.

De gemensamma företagens svar på kapitel 1 och kapitel 2

https://www.eca.europa.eu/Lists/ECARepplies/JUS-Replies-SAR-JUS-2024/JUS-Replies-SAR-JUS-2024_SV.pdf

EUROPEISKA
REVISIONSRÄTTEN

Kapitel 3

Revisionsförklaringar om EU:s gemensamma företag

3.1. Information till stöd för revisionsförklaringarna

Grund för uttalandena

3.1.1. Vi utförde vår revision i enlighet med de internationella revisionsstandarder (ISA) och etiska riktlinjer som fastställts av IFAC och de internationella standarder för högre revisionsorgan (Issai) som fastställts av Intosai. I avsnittet om revisorns ansvar nedan beskrivs mer ingående vilket ansvar vi har enligt dessa standarder. Vi uppfyllde även kraven på oberoende och våra etiska skyldigheter enligt International Ethics Standards Board for Accountants (IESBA) och dess etiska riktlinjer för yrkesverksamma revisorer. Vi anser att vi har inhämtat tillräckliga och ändamålsenliga revisionsbevis till stöd för våra uttalanden.

Revisionsmetod

3.1.2. Vi avger revisionsförklaringar till Europaparlamentet och rådet samt andra ansvarsfrihetsbeviljande myndigheter om tillförlitligheten i EU:s gemensamma företags räkenskaper och de underliggande transaktionernas laglighet och korrekthet.

3.1.3. I vår revisionsmetod ingår analytisk granskning, direkta transaktionsgranskningar och en bedömning av nyckelkomponenterna i varje gemensamt företags system för övervakning och kontroll. Detta kompletteras med revisionsbevis som är resultatet av andra revisorers arbete och en analys av uppgifter från revisionsobjektens ledning.

Ledningens och styrelsens ansvar

3.1.4. I enlighet med artiklarna 310–325 i EUF-fördraget och de gemensamma företagens budgetförordningar ansvarar varje företags ledning för att upprätta och lägga fram räkenskaperna på grundval av internationellt vedertagna redovisningsstandarder för den offentliga sektorn och se till att de underliggande transaktionerna är lagliga och korrekta. I ledningens ansvar ingår att utforma, införa och upprätthålla den interna kontroll som är relevant när det gäller att upprätta och lägga fram årsredovisningar som inte innehåller väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag. Ledningen har också det yttersta ansvaret för att se till att de verksamheter, ekonomiska transaktioner och andra uppgifter som presenteras i årsredovisningen följer alla relevanta bestämmelser.

3.1.5. När räkenskaperna upprättas är det ledningens ansvar att bedöma det gemensamma företags förmåga att fortsätta verksamheten. Ledningen ska upplysa om alla

förhållanden som påverkar det gemensamma företags status när det gäller fortsatt drift och använda antagandet om fortsatt drift som grund för räkenskaperna, såvida den inte har för avsikt eller kommer att bli tvungen att antingen avveckla enheten eller upphöra med verksamheten.

3.1.6. Styrelsen för varje gemensamt företag ansvarar för tillsynen över det företags process för finansiell rapportering.

Revisorns ansvar i samband med revisionen av räkenskaperna och de underliggande transaktionerna

3.1.7. När det gäller den finansiella information som redovisas för varje gemensamt företag inhämtar vi tillräckliga och ändamålsenliga revisionsbevis för att kunna göra ett uttalande med rimlig säkerhet om räkenskaperna och de underliggande transaktionerna.

- Vid granskningen av räkenskaperna, som består av årsredovisningen⁶ och rapporterna om budgetgenomförandet för varje gemensamt företag för budgetåret, beaktar vi det revisionsarbete som utförts av den oberoende externa revisorn i enlighet med artikel 70.6 i EU:s budgetförordning⁷.
- Vid revisionen av intäkter granskar vi bidragen från EU-budgeten, andra medlemmar eller deltagande länder och bedömer de gemensamma företags förfaranden för att uppbära eventuella andra intäkter.
- Vid revisionen av kostnader granskar vi betalningstransaktioner när kostnaderna har uppkommit, bokförts och godkänts. Detta omfattar alla kategorier av betalningar vid den tidpunkt de görs, med undantag för förskott. Vi granskar förskott när mottagarna av finansiering har lämnat underlag som visar att medlen har använts på rätt sätt och när det gemensamma företaget har godkänt underlagen och reglerat förskottsbetalningen samma år eller senare. För vår samlade bedömning tar vi även hänsyn till resultaten från de efterhandsrevisioner som utförts av den gemensamma revisionstjänsten vid kommissionens GD Forskning och innovation, med avseende på de gemensamma företags bidragsutbetalningar inom ramen för Horisont 2020 och Horisont Europa, och av Europeiska genomförandeorganet för hälsofrågor och digitala frågor (Hadea) med avseende på de gemensamma företags bidragsutbetalningar inom ramen för programmet för ett digitalt Europa.

⁶ Räkenskaperna består av balans- och resultaträkningen, kassaflödesanalysen, sammanställningen av förändringar i nettotillgångarna, en sammanfattning av de viktigaste redovisningsprinciperna och andra förklarande noter.

⁷ Rapporterna innehåller en sammanställning av alla budgettransaktioner och förklarande noter.

3.1.8. Vi är ensamma ansvariga för våra revisionsuttalanden. I enlighet med ISA och Issai tillämpar vi professionellt omdöme och är professionellt skeptiska under hela revisionen. Närmare bestämt vidtar vi följande åtgärder:

- Vi identifierar och bedömer riskerna för att det finns väsentliga felaktigheter i räkenskaperna och för att de underliggande transaktionerna i väsentlig utsträckning inte följer EU:s rättsliga krav, vare sig det beror på oegentligheter eller på misstag. Risken för att väsentliga felaktigheter eller väsentlig bristande efterlevnad inte upptäcks är större om felen beror på oegentligheter än om de beror på misstag, eftersom det vid oegentligheter kan handla om maskopi, förfalskning, uppsåtlig underlåtenhet eller felaktiga uppgifter eller att man har satt sig över den interna kontrollen. Vi utformar och utför granskningsåtgärder för att hantera dessa risker.
- Vi skaffar oss en förståelse av den interna kontroll som är relevant för revisionen. Vi gör inte detta för att uttala oss om kontrollens ändamålsenlighet, utan för att kunna utforma lämpliga granskningsåtgärder. Om vi finner allvarliga brister i den interna kontrollen försöker vi om möjligt kvantifiera deras effekter och justera riskbedömningen för det kommande året. Vi konstaterade inga sådana brister vid årets revision.
- Vi granskar ändamålsenligheten i redovisningsprinciperna och rimligheten i uppskattningarna i redovisningen och därmed sammanhängande upplysningar från ledningen.
- Vi bedömer, med grund i de revisionsbevis vi har inhämtat, om ledningens användning av antagandet om fortsatt drift är riktig. Vi bedömer också om det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor i form av händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om det gemensamma företagets förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi kommer fram till att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, är vi skyldiga att i vår rapport hänvisa till de därmed sammanhängande upplysningarna i räkenskaperna eller, om dessa upplysningar inte är korrekta, modifiera vårt uttalande. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som vi har inhämtat fram till datumet för vår rapport. Men händelser eller förhållanden som uppstår efter det datumet kan förorsaka att en enhet inte längre kan fortsätta sin verksamhet.
- Slutligen utvärderar vi räkenskapernas och alla upplysningars övergripande presentation, struktur och innehåll och huruvida räkenskaperna ger en rättvisande bild av de underliggande transaktionerna och händelserna.

3.1.9. Vi informerar ledningen om bland annat revisionens planerade inriktning och omfattning samt tidpunkt för revisionen, liksom om viktiga granskningsresultat, inbegripet iakttagelser om betydande brister i den interna kontrollen.

3.1.10. I vår rapport beskriver vi förhållanden som vi anser har den största betydelsen för vår revision av räkenskaperna och de underliggande transaktionerna. Vi gör detta, såvida det inte är förbjudet enligt lag att offentliggöra informationen, eller vi, vilket är mycket ovanligt, beslutar att inte informera om ett förhållande i vår rapport därför att de negativa konsekvenserna av det rimligen kan förväntas bli större än eventuella fördelar för allmänintresset.

3.1.11. Det finns inga garantier för att en revision alltid kommer att upptäcka alla fall av väsentliga felaktigheter eller bristande efterlevnad i de räkenskaper som granskas. Dessa fall, som kan ha sin grund i oegentligheter eller misstag, betraktas som väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i räkenskaperna.

Gemensamma företag som genomför EU:s ramprogram för forskning och innovation

3.2. Det gemensamma företaget Sesar 3

Inledning

3.2.1. Det gemensamma företaget för forskning om flygledningstjänster i det gemensamma europeiska luftrummet (Sesar 3) ligger i Bryssel och bildades i november 2021 inom ramen för programmet Horisont Europa för perioden fram till och med den 31 december 2031⁸. Sesar 3 är den nuvarande versionen av det gemensamma företaget Sesar som bildades i februari 2007 inom sjunde ramprogrammet för forskning för en period på åtta år⁹ och förlängdes i juni 2014 för att fortsätta vara verksamt inom Horisont 2020¹⁰.

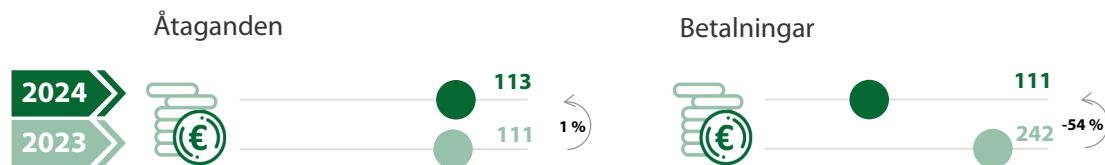
3.2.2. Sesar 3 inrättades som ett offentlig-privat partnerskap för att utveckla en moderniserad flygledningstjänst i Europa och påskynda genomförandet av det digitala europeiska luftrummet genom forskning och innovation. Dess medlemmar är EU, som företräds av kommissionen (GD Transport och rörlighet), Europeiska organisationen för säkrare flygtrafiktjänst (Eurocontrol) och mer än 50 organisationer som representerar luftfartens hela värdekedja, inbegripet flygplatser, alla kategorier av användare av luftrummet, leverantörer av flygtrafiktjänster, drönanoperatörer och leverantörer av drönartjänster, samt tillverkare och forskningssamfundet.

⁸ Rådets förordning (EU) 2021/2085 om bildande av gemensamma företag inom ramen för Horisont Europa.

⁹ Rådets förordning (EG) nr 219/2007 om bildande av ett gemensamt företag för utveckling av en ny generation av det europeiska systemet för flygledningstjänsten (Sesar).

¹⁰ Rådets förordning (EU) nr 721/2014 om ändring av förordning (EG) nr 219/2007.

Det gemensamma företaget Sesar 3

3.2.3. Figur 3.2.1 visar nyckeltal för det gemensamma företaget.**Figur 3.2.1 – Nyckeltal för Sesar 3****Tillgänglig budget (miljoner euro)*****Personalstyrka (antal anställda den 31 december)****

* I den tillgängliga budgeten ingår anslag som inte utnyttjats tidigare år och som det gemensamma företaget har omfördelat till årets budget, inkomster avsatta för särskilda ändamål och omfördelningar till nästkommande år.

** I "personalstyrkan" ingår tillfälligt anställda, kontraktsanställda samt utstationerade nationella experter.

Källa: Uppgifter från det gemensamma företaget.

3.2.4. Minskningen av betalningsbudgeten för 2024 återspeglar användningen av fleråriga ansökningsomgångar. Den första treåriga ansökningsomgången utlystes 2023, och de flesta av de tillhörande betalningarna av förfinansiering gjordes under det årets sista månader. Det gemensamma företaget förväntades därför ännu inte betala några kostnadsdeklarationer från stödmottagare under 2024.

Vår revisionsförklaring till Europaparlamentet och rådet – rapport från oberoende revisor

Uttalande

3.2.5. Vår revisionsmetod och grunden för vårt uttalande liksom det gemensamma företaget Sesar 3:s lednings och styrelses ansvar samt revisorns ansvar för revisionen av räkenskaperna och de underliggande transaktionerna beskrivs närmare i avsnitt 3.1. Underskriften på sidan 167 är en del av uttalandet.

Det gemensamma företaget Sesar 3

3.2.6. Vi har granskat

- a) Sesar 3:s räkenskaper, som består av årsredovisningen och rapporterna om budgetgenomförandet för det budgetår som slutade den 31 december 2024,
- b) lagligheten och korrektheten i de transaktioner som ligger till grund för räkenskaperna,

i enlighet med bestämmelserna i artikel 287 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget).

Räkenskapernas tillförlitlighet

Uttalande om räkenskapernas tillförlitlighet

3.2.7. Vi anser att det gemensamma företaget Sesar 3:s räkenskaper för det år som slutade den 31 december 2024 ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av det gemensamma företagets finansiella ställning per den 31 december 2024, det finansiella resultatet samt kassaflödena för det budgetår som slutade detta datum i enlighet med dess budgetförordning och de redovisningsregler som antagits av kommissionens räkenskapsförare. De baseras på internationellt vedertagna redovisningsstandarder för den offentliga sektorn.

Lagligheten och korrektheten i de transaktioner som ligger till grund för räkenskaperna

Intäkter

Uttalande om lagligheten och korrektheten i de intäkter som ligger till grund för räkenskaperna

3.2.8. Vi anser att de intäkter som ligger till grund för Sesar 3:s räkenskaper för det år som slutade den 31 december 2024 i alla väsentliga avseenden är lagliga och korrekta.

Betalningar

Uttalande om lagligheten och korrektheten i de betalningar som ligger till grund för räkenskaperna

3.2.9. Vi anser att de betalningar som ligger till grund för Sesar 3:s räkenskaper för det år som slutade den 31 december 2024 i alla väsentliga avseenden är lagliga och korrekta.

Det gemensamma företaget Sesar 3

3.2.10. Iakttagelserna nedan påverkar inte vårt uttalande.

Iakttagelser om budgetförvaltningen

Sesar 3 avslutade Horisont 2020-finansieringen 2024, men endast 88 % av de överenskomna bidragen hade tillhandahållits

3.2.11. *Tabell 3.2.1* innehåller en översikt där Sesar 3-medlemmarnas bidragsmål för Horisont 2020 jämförs med deras faktiska bidrag (kontant- och naturabidrag) enligt det gemensamma företags årsredovisning vid utgången av 2024.

Tabell 3.2.1 – Medlemmarnas bidrag för Horisont 2020 (i miljoner euro)

Medlemmar	Medlemmarnas bidrag (i enlighet med inrättandeförordningen)				Medlemmarnas bidrag (per 31.12.2024)					
	Operativ verksamhet	Administrativa kostnader	Kompletterande verksamhet ⁽¹⁾	Totalt	Kontantbidrag	Validerade naturabidrag	Rapporterade, ej validerade naturabidrag	Naturabidrag till kompletterande verksamhet	Totalt	Uppnåendegrad %
EU (GD Transport och rörlighet)	555,8	29,3	ej tillämpligt	585,0	566,0	ej tillämpligt	ej tillämpligt	ej tillämpligt	566,0	97 %
Eurocontrol	467,0	25,0	ej tillämpligt	492,0	17,1	325,9	0,0	ej tillämpligt	343,0	70 %
Privata medlemmar	280,0	18,5	ej tillämpligt	298,5	17,3	287,4	0,0	ej tillämpligt	304,7	102 %
Totalt	1 302,8	72,8	ej tillämpligt	1 375,5	600,4	613,3	0,0	ej tillämpligt	1 213,7	88 %

(1) Kompletterande verksamhet omfattas inte av revisionsrättens granskning.

Källa: Revisionsrätten, på grundval av uppgifter från det gemensamma företaget och inrättandeförordningen.

3.2.12. Under 2024 slutförde Sesar 3 genomförandet av Horisont 2020. Totalt sett hade företaget mottagit omkring 88 % av den planerade finansieringen vid årets slut. Bidragsunderskottet var särskilt markant för Eurocontrol, där endast 70 % hade tillhandahållits.

Eurocontrols bidrag låg också under Horisont Europa-målet vid utgången av 2024.

3.2.13. *Tabell 3.2.2* innehåller en översikt där Sesar 3-medlemmarnas bidragsmål för Horisont Europa jämförs med deras faktiska bidrag (kontant- och naturabidrag) enligt det gemensamma företags årsredovisning vid utgången av 2024.

Det gemensamma företaget Sesar 3

**Tabell 3.2.2 – Medlemmarnas bidrag för Horisont Europa
(i miljoner euro)**

Medlemmar	Medlemmarnas bidrag (i enlighet med inrättandeförordningen)			Medlemmarnas bidrag (per 31.12.2024)					
	Operativ verksamhet	Administrativa kostnader	Totalt	Medlemmarnas bidrag (per 31.12.2024)	Ej validerade kontantbidrag	Validerade naturabidrag ⁽¹⁾	Rapporterade, ej validerade naturabidrag ⁽¹⁾	Totalt	Uppnåendegrad %
EU (GD Transport och rörlighet) ⁽²⁾	585,0	30,0	615,0	183,4	59,0	ej tillämpligt	ej tillämpligt	242,4	39 %
Privata medlemmar	504,0	25,0	529,0	0,0	ej tillämpligt	90,8	98,4	189,2	36 %
Eurocontrol	475,0	25,0	500,0	11,1	ej tillämpligt	40,4	27,1	78,6	16 %
Totalt	1 564,0	80,0	1 644,0	194,5	59,0	131,2	125,5	510,2	31 %

(1) Består av naturabidrag till operativ verksamhet och naturabidrag till kompletterande verksamhet. Upplysningar om validerade naturabidrag till kompletterande verksamhet lämnas endast i Sesar 3:s årliga verksamhetsrapport.

(2) Innefattar bidrag från Förenade kungariket på 29 miljoner euro och minskning efter halva tiden av Horisont Europa med 14 miljoner euro.

Källa: Revisionsrätten, på grundval av uppgifter från det gemensamma företaget och inrättandeförordningen.

3.2.14. Vid utgången av 2024, under programmets tredje år, hade EU och de privata medlemmarna tillsammans uppnått omkring 44 % av det totala bidragsmålet. De privata medlemmarna och Eurocontrol rapporterade kontantbidrag och naturabidrag på omkring 267,8 miljoner euro. Av detta belopp avsåg, enligt det gemensamma företagets årliga verksamhetsrapport, 191 miljoner euro (71 %) kompletterande verksamhet utanför Sesar 3:s forskningsprogram. Eurocontrol låg efter med sina bidrag, och hade endast uppnått 16 % av det överenskomna beloppet vid utgången av 2024.

Brister i planeringen och genomförandet av budgeten för administrativa utgifter

3.2.15. Förra året minskade genomförandegraden för betalningsbemyndiganden inom Sesar 3:s infrastruktur- och driftsbudget för 2024 (avdelning 2) till 45 % (2023: 55 %). Det gemensamma företaget ansåg att detta delvis berodde på övergången till kommissionens nya ekonomisystem (Summa) då Eurocontrol utfärdade slutfakturer på cirka 1 miljon euro för it-tjänster som tillhandahållits under 2024. Det totala underskottet i genomförandet av betalningsbemyndigandena var dock betydligt större, nämligen 3 miljoner euro.

3.2.16. Vid betalningen av it-tjänster använde inte Sesar 3 först de 1,6 miljoner euro i betalningsbemyndiganden som hade förts över från föregående år, vilket strider mot artikel 6.5 i dess [finansiella regler](#).

3.2.17. År 2024 uppgick värdet av outnyttjade administrativa betalningsbemyndiganden som omfördelas till nästa års administrativa budget till 3,1 miljoner euro (2023: 2,4 miljoner euro) och motsvarade omkring 100 % av Sesar 3:s infrastruktur- och driftsbudget för 2025. Det gemensamma företaget använde också totalt 11,3 miljoner euro i outnyttjade administrativa betalningsbemyndiganden (avdelningarna 1 och 2) till att bygga upp en separat reservbudgetpost som ska användas för planerade framtida administrativa utgifter (2023:

Det gemensamma företaget Sesar 3

8,2 miljoner euro). Detta belopp motsvarar omkring 100 % av det gemensamma företagets totala behov för avdelning 1 och avdelning 2 administrativa betalningar under 2025.

3.2.18. Den fortsatt låga genomförandegraden för betalningar inom avdelning 2 och den betydande ackumuleringen av outnyttjade administrativa betalningsbemyndiganden kan tyda på ett strukturellt problem i planeringen och/eller genomförandet av Sesar 3:s budget.

Iakttagelser om transaktionernas laglighet och korrekthet

3.2.19. Vi granskade två transaktioner inom Horisont 2020 och Horisont Europa (slumpvis utvalda bland alla mellanliggande betalningar/slutbetalningar och regleringar som det gemensamma företaget gjorde under 2024) på slutmottagarnivå, för att bedöma ändamålsenligheten i Sesar 3:s förvaltnings- och kontrollsystem med avseende på de operativa kostnadernas laglighet och korrekthet. Ingen av de båda transaktionerna innehöll fel.

3.2.20. Baserat på resultaten från efterhandsrevisionerna från kommissionens gemensamma revisionstjänst rapporterade Sesar 3 en representativ felnivå på 3,5 % och en procentsats för kvarstående fel på 0,7 % för sina Horisont 2020-kostnader (som stod för omkring 21 % av företagets totala betalningar 2024)¹¹. Det finns ännu inga resultat från efterhandsrevisioner av kostnaderna inom Horisont Europa (omkring 40 % av alla betalningar 2024).

Iakttagelser om förvaltnings- och kontrollsystemen

3.2.21. För andra året i rad fann Sesar 3:s externa revisor en väsentlig felaktighet i den preliminära årsredovisningen och gjorde ett uttalande med avvikande mening. Detta tyder på brister i det gemensamma företagets förfarande för att upprätta sin årsredovisning och kontrollera att beräkningarna är korrekta och att de underliggande uppgifterna är tillförlitliga. Den väsentliga felaktigheten korrigerades i den slutliga årsredovisningen.

Uppföljning av tidigare års iakttagelser

3.2.22. En översikt över de åtgärder som Sesar 3 har vidtagit som en reaktion på våra iakttagelser från tidigare år finns i [bilagan](#).

¹¹ Det gemensamma företaget Sesar 3:s konsoliderade årliga verksamhetsrapport för 2024, avsnitt 4.1.1.2.3.

Det gemensamma företaget Sesar 3

Bilaga – Uppföljning av tidigare års iakttagelser

Nummer	Året för revisionsrättens iakttagelse	Revisionsrättens iakttagelse (sammanfattning)	Korrigerande åtgärd och annan relevant utveckling (sammanfattning)	Status för revisionsrättens iakttagelse
1	2023	Låg genomförandegrad för den administrativa betalningsbudgeten (avdelning 2).	Situationen kvarstod under 2024 (se punkterna 3.2.15 – 3.2.18).	Pågår
2	2023	Planer för driftskontinuitet och katastrofberedskap inaktuella.	Båda planerna uppdaterades och testades 2024.	Har genomförts
3	2023	Ingen policy för intern kontroll av känsliga funktioner.	Sesar 3 införde en policy för intern kontroll av känsliga funktioner i februari 2024.	Har genomförts

Det gemensamma företaget Sesar 3

Svar från Sesar 3

https://www.eca.europa.eu/Lists/ECARepplies/SESAR_3-Replies-SAR-JUS-2024/SESAR_3-Replies-SAR-JUS-2024_SV.pdf

3.3. Det gemensamma företaget för ren luftfart

Inledning

3.3.1. Det gemensamma företaget för ren luftfart ligger i Bryssel och bildades i november 2021 inom ramen för programmet Horisont Europa för perioden fram till och med den 31 december 2031¹². Det gemensamma företaget för ren luftfart ersatte det gemensamma företaget för genomförande av det gemensamma teknikinitiativet inom flygteknik (Clean Sky 1) som bildades i december 2007 inom sjunde ramprogrammet för forskning för en tioårsperiod¹³ och förlängdes i maj 2014, som Clean Sky 2, inom programmet Horisont 2020¹⁴.

3.3.2. Det gemensamma företaget för ren luftfart är ett offentlig-privat partnerskap med inriktning på forskning och innovation för att ställa om luftfarten i riktning mot en hållbar och klimatneutral framtid. Dess medlemmar är EU, som företräds av kommissionen (GD Forskning och innovation), och organisationer från luftfartssektorn¹⁵. Det gemensamma företaget för ren luftfart väljer också ut associerade medlemmar genom inbjudningar att anmäla intresse.

¹² Rådets förordning (EU) 2021/2085 om bildande av gemensamma företag inom ramen för Horisont Europa.

¹³ Rådets förordning (EG) nr 71/2007.

¹⁴ Rådets förordning (EU) nr 558/2014.

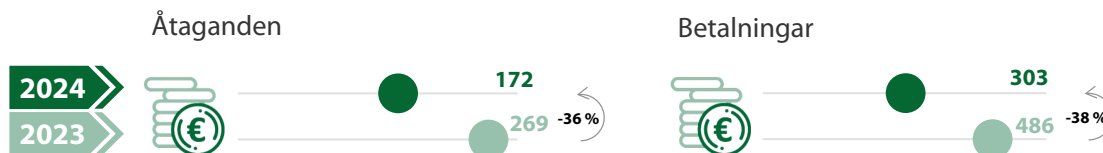
¹⁵ Rådets förordning (EU) 2021/2085.

Det gemensamma företaget för ren luftfart

3.3.3. Figur 3.3.1 visar nyckeltal för det gemensamma företaget.

Figur 3.3.1 – Nyckeltal för det gemensamma företaget för ren luftfart

Tillgänglig budget (miljoner euro)*

Personalstyrka (antal anställda den 31 december)**

* I den tillgängliga budgeten ingår anslag som inte utnyttjats tidigare år och som det gemensamma företaget har omfördelat till årets budget, inkomster avsatta för särskilda ändamål och omfördelningar till nästkommande år.

** I "personalstyrkan" ingår tillfälligt anställda och kontraktsanställda.

Källa: Uppgifter från det gemensamma företaget.

3.3.4. Den minskade budgeten för 2024 för åtaganden och betalningar återspeglar den betydande värdeminskningen mellan ansökningsomgångarna 2022 och 2023 för Horisont Europa-projekt samt förseningar i genomförandet av projekt från 2022 års ansökningsomgång.

Vår revisionsförklaring till Europaparlamentet och rådet – rapport från oberoende revisor

Uttalande

3.3.5. Vår revisionsmetod och grunden för vårt uttalande liksom det gemensamma företaget för ren luftfarts lednings och styrelses ansvar samt revisorns ansvar för revisionen av räkenskaperna och de underliggande transaktionerna beskrivs närmare i avsnitt 3.1. Underskriften på sidan 167 är en del av uttalandet.

Det gemensamma företaget för ren luftfart

3.3.6. Vi har granskat

- a) det gemensamma företaget för ren luftfarts räkenskaper, som består av årsredovisningen och rapporterna om budgetgenomförandet för det budgetår som slutade den 31 december 2024,
- b) lagligheten och korrektheten i de transaktioner som ligger till grund för räkenskaperna,

i enlighet med bestämmelserna i artikel 287 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget).

Räkenskapernas tillförlitlighet

Uttalande om räkenskapernas tillförlitlighet

3.3.7. Vi anser att det gemensamma företaget för ren luftfarts räkenskaper för det år som slutade den 31 december 2024 ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av det gemensamma företagets finansiella ställning per den 31 december 2024, det finansiella resultatet, kassaflödena och förändringarna i nettotillgångarna för det budgetår som slutade detta datum i enlighet med dess budgetförordning och de redovisningsregler som antagits av kommissionens räkenskapsförare. De baseras på internationellt vedertagna redovisningsstandarder för den offentliga sektorn.

Upplýsning av särskild betydelse

3.3.8. Vi vill fästa uppmärksamheten på not 4.12 i årsredovisningen för 2024, med en lägesbeskrivning av det gemensamma företaget för ren luftfarts övergång till ett nytt budget-, redovisnings- och ekonomisystem (Summa) som ett pilotprojekt för kommissionens utveckling och testning av systemet. Vissa funktioner i Summa är fortfarande under utveckling och kräver manuella processer och tillförlitlighetskontroller för att säkerställa uppgifternas korrekthet. Vi uttalar oss inte med reservation i detta avseende.

Lagligheten och korrektheten i de transaktioner som ligger till grund för räkenskaperna

Intäkter

Uttalande om lagligheten och korrektheten i de intäkter som ligger till grund för räkenskaperna

3.3.9. Vi anser att de intäkter som ligger till grund för det gemensamma företaget för ren luftfarts räkenskaper för det år som slutade den 31 december 2024 i alla väsentliga avseenden är lagliga och korrekta.

Betalningar

Uttalande om lagligheten och korrektheten i de betalningar som ligger till grund för räkenskaperna

3.3.10. Vi anser att de betalningar som ligger till grund för det gemensamma företaget för ren luftfarts räkenskaper för det år som slutade den 31 december 2024 i alla väsentliga avseenden är lagliga och korrekta.

3.3.11. Iakttagelserna nedan påverkar inte vårt uttalande.

Iakttagelser om budgetförvaltningen

Det gemensamma företaget för ren luftfart avslutade Horisont 2020-finansieringen under 2024, och alla medlemmar hade uppnått eller överträffat sina bidragsmål

3.3.12. *Tabell 3.3.1* innehåller en översikt där det gemensamma företaget för ren luftfarts medlemmars bidragsmål för Horisont 2020 jämförs med deras faktiska bidrag (kontant- och naturabidrag) enligt det gemensamma företags årsredovisning vid utgången av 2024.

Det gemensamma företaget för ren luftfart

Tabell 3.3.1 – Medlemmarnas bidrag för Horisont 2020 (i miljoner euro)

Medlemmar	Medlemmarnas bidrag (i enlighet med inrättandeförordningen och rättsliga beslut)				Medlemmarnas bidrag (per 31.12.2024)					
	Operativ verksamhet	Administrativa kostnader	Kompletterande verksamhet ⁽¹⁾	Totalt	Kontantbidrag	Validerade naturabidrag	Rapporterade, ej validerade naturabidrag	Naturabidrag till kompletterande verksamhet	Totalt	Uppnåendegrad %
EU (GD Forskning och innovation)	1 716,0	39,0	ej tillämpligt	1 755,0	1 748,1	ej tillämpligt	ej tillämpligt	ej tillämpligt	1 748,1	100 %
Privata medlemmar	1 189,6	39,0	965,3	2 193,8	30,8	1 067,0	0,0	1 344,6	2 442,4	111 %
Totalt	2 905,6	78,0	965,3	3 948,8	1 778,9	1 067,0	0,0	1 344,6	4 190,5	106 %

Källa: Revisionsrätten, på grundval av uppgifter från det gemensamma företaget och inrättandeförordningen.

3.3.13. Under 2024 slutförde det gemensamma företaget för ren luftfart genomförandet av Horisont 2020. Vid årets slut låg de rapporterade bidragen från privata medlemmar 11 % över målet.

De privata medlemmarnas bidrag för Horisont Europa genererades främst genom verksamhet utanför det gemensamma företaget för ren luftfarts forskningsprogram

3.3.14. *Tabell 3.3.2* innehåller en översikt där det gemensamma företaget för ren luftfarts medlemmars bidragsmål för Horisont Europa jämförs med deras faktiska bidrag (kontant- och naturabidrag) enligt det gemensamma företagets årsredovisning vid utgången av 2024.

Tabell 3.3.2 – Medlemmarnas bidrag för Horisont Europa (i miljoner euro)

Medlemmar	Medlemmarnas bidrag (i enlighet med inrättandeförordningen)			Medlemmarnas bidrag (per 31.12.2024)					
	Operativ verksamhet	Administrativa kostnader	Totalt	Validerade kontantbidrag	Ej validerade kontantbidrag	Validerade naturabidrag ⁽¹⁾	Rapporterade, ej validerade naturabidrag ⁽¹⁾	Totalt	Uppnåendegrad %
EU (GD Forskning och innovation) ⁽²⁾	1 715,8	39,2	1 755,0	482,2	94,7	ej tillämpligt	ej tillämpligt	576,9	33 %
Privata medlemmar	2 360,8	39,2	2 400,0	7,2	ej tillämpligt	266,3	302,6	576,1	24 %
Totalt	4 076,6	78,4	4 155,0	489,4	94,7	266,3	302,6	1 153,0	28 %

(1) Består av naturabidrag till operativ verksamhet och naturabidrag till kompletterande verksamhet.

(2) Innefattar bidrag från Förenade kungariket på 96 miljoner euro och minskning efter halva tiden av Horisont Europa med 41 miljoner euro.

Källa: Revisionsrätten, på grundval av uppgifter från det gemensamma företaget och inrättandeförordningen.

3.3.15. Vid utgången av 2024 hade EU och de privata medlemmarna tillsammans uppnått omkring 28 % av det totala bidragsmålet. EU hade tillhandahållit kontantbidrag på totalt 576,9 miljoner euro, medan de privata medlemmarna hade rapporterat kontant- och naturabidrag på omkring 576,1 miljoner euro. Av detta belopp avsåg, enligt årsredovisningen,

Det gemensamma företaget för ren luftfart

481,3 miljoner euro (84 %) kompletterande verksamhet utanför det gemensamma företaget för ren luftfarts forskningsprogram.

Iakttagelser om transaktionernas laglighet och korrekthet

3.3.16. Vi granskade sex transaktioner inom Horisont 2020 och Horisont Europa (slumpvis utvalda bland alla mellanliggande betalningar/slutbetalningar och regleringar som det gemensamma företaget gjorde under 2024) på slutmottagnivå, för att bedöma ändamålsenligheten i det gemensamma företaget för ren luftfarts förvaltnings- och kontrollsystem med avseende på de operativa kostnadernas laglighet och korrekthet. Vi fann fel med ekonomisk inverkan i tre betalningstransaktioner inom Horisont 2020. Det första felet gällde icke stödberättigande personalkostnader som berodde på att timkostnader hade beräknats på fel sätt. Det andra felet rörde icke stödberättigande kostnader för personal som utstationerats till stödmottagaren. Det tredje felet rörde icke stödberättigande personalkostnader som berodde på att indirekta kostnader, som redan omfattades av schablonsatsen på 25 %, togs med i metoden för att beräkna timkostnaden.

3.3.17. Baserat på resultaten från efterhandsrevisionerna från kommissionens gemensamma revisionstjänst rapporterade dock det gemensamma företaget för ren luftfart en representativ felnivå på bara 1,6 % och en procentsats för kvarstående fel på 0,1 % för sina Horisont 2020-kostnader (som stod för omkring 63 % av företagets totala betalningar 2024)¹⁶.

3.3.18. Under 2024 testade det gemensamma företaget för ren luftfart ett nytt rapporteringsarrangemang enligt vilket de gemensamma företagen måste upplysa om en felprocent för sina kostnader inom Horisont Europa. För sina kostnader inom Horisont Europa under 2024 (omkring 34 % av alla betalningar 2024) uppskattade det gemensamma företaget för ren luftfart felprocenten till 1,3 %. För att göra detta tillämpade det gemensamma företaget för ren luftfart vägledning från GD Budget, i instruktionerna för den årliga verksamhetsrapporten, vid beräkningen av upptäckta och kvarstående felprocentsatser, finansiell exponering som ett riskbelopp, väsentlighetskriterierna för reservationer och inverkan på den verkställande direktörens förklaring. För att göra uppskattningen använde det gemensamma företaget för ren luftfart uppgifter från den gemensamma revisionstjänsten om stödmottagarnas senaste felprocent.

¹⁶ Det gemensamma företaget för ren luftfarts konsoliderade årliga verksamhetsrapport för 2024, avsnitt 4.1.1.

Det gemensamma företaget för ren luftfart

Uppföljning av tidigare års iakttagelser

3.3.19. En översikt över de åtgärder som det gemensamma företaget för ren luftfart har vidtagit som en reaktion på våra iakttagelser från tidigare år finns i [bilagan](#).

Det gemensamma företaget för ren luftfart

Bilaga – Uppföljning av tidigare års iakttagelser

Nummer	Året för revisionsrättens iakttagelse	Revisionsrättens iakttagelse (sammanfattning)	Korrigerande åtgärd och annan relevant utveckling (sammanfattning)	Status för revisionsrättens iakttagelse
1	2020	Betydande antal tillfälliga arbetstagare.	Det gemensamma företaget för ren luftfart har minskat antalet tillfälliga arbetstagare avsevärt, från tolv vid utgången av 2023 till sju vid utgången av 2024.	Har genomförts
2	2022, 2023	Låg genomförandegrad för operativa betalningsbemyndiganden inom ramen för Horisont 2020.	Genomförandegraden för Horisont 2020-verksamhet hade ökat till 93 % vid utgången av 2024, vilket gjorde att det gemensamma företaget för ren luftfart kunde avsluta sina Horisont 2020-projekt.	Har genomförts
3	2022, 2023	Låg genomförandegrad för infrastruktur- och driftsbetalningsbudgeten (avdelning 2).	2024 var genomförandegraden för infrastruktur- och driftsbetalningar (avdelning 2) 67 % (2023: 60 %).	Pågår
4	2023	Låg genomförandegrad för betalningsbudgeten för Horisont Europa.	2024 var genomförandegraden för Horisont Europa-betalningar 52 % med beaktande av omfördelning till 2025 (2023: 53 %).	Pågår

Det gemensamma företaget för ren luftfart

Nummer	Året för revisionsrättens iakttagelse	Revisionsrättens iakttagelse (sammanfattning)	Korrigerande åtgärd och annan relevant utveckling (sammanfattning)	Status för revisionsrättens iakttagelse
5	2023	Ackumulering av överskott av likvida medel.	Det gemensamma företaget för ren luftfart minskade avsevärt sitt ackumulerade överskott av likvida medel från 237 miljoner euro vid utgången av 2023 till 105 miljoner euro vid utgången av 2024 (en minskning med 56 %). Det återstående överskottet behövs för att täcka betalningarna för de första fyra månaderna av 2025.	Har genomförts
6	2023	Planer för driftskontinuitet och katastrofberedskap inaktuella.	Uppdaterade gemensamma planer för driftskontinuitet och katastrofberedskap godkändes 2024. Testning av båda planerna ingår i det gemensamma it-arbetsprogrammet för 2025.	Pågår

Det gemensamma företaget för ren luftfart

Svar från det gemensamma företaget för ren luftfart

https://www.eca.europa.eu/Lists/ECARepplies/CA-Replies-SAR-JUS-2024/CA-Replies-SAR-JUS-2024_SV.pdf

3.4. Det gemensamma företaget för initiativet för innovativ hälsa

Inledning

3.4.1. Det gemensamma företaget för initiativet för innovativ hälsa ligger i Bryssel och bildades i november 2021 inom ramen för programmet Horisont Europa för perioden fram till och med den 31 december 2031¹⁷. Det gemensamma företaget för initiativet för innovativ hälsa ersatte det gemensamma företaget för initiativet för innovativa läkemedel (IMI) som bildades i december 2007 inom sjunde ramprogrammet för forskning för en tioårsperiod¹⁸ och förlängdes i maj 2014, som IMI 2, inom Horisont 2020¹⁹.

3.4.2. Det gemensamma företaget för initiativet för innovativ hälsa är ett offentlig-privat partnerskap med inriktning på hållbar, tvärvetenskaplig och patientcentrerad forskning och innovation på hälsoområdet. Dess medlemmar är EU, som företräds av kommissionen (GD Forskning och innovation), och de europeiska branschorganisationerna.

3.4.3. *Figur 3.4.1* visar nyckeltal för det gemensamma företaget.

¹⁷ Rådets förordning (EU) 2021/2085 om bildande av gemensamma företag inom ramen för Horisont Europa.

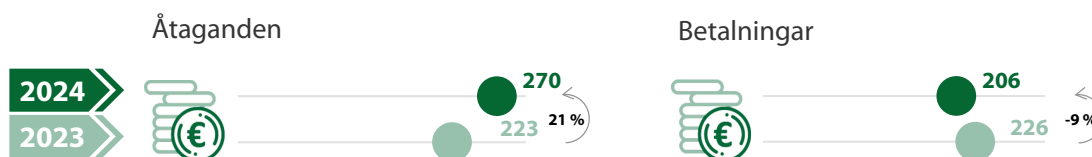
¹⁸ Rådets förordning (EG) nr 73/2008.

¹⁹ Rådets förordning (EU) nr 557/2014.

Det gemensamma företaget för initiativet för innovativ hälsa

Figur 3.4.1 – Nyckeltal för det gemensamma företaget för initiativet för innovativ hälsa

Tillgänglig budget (miljoner euro)*

Personalstyrka (antal anställda den 31 december)**

* I den tillgängliga budgeten ingår anslag som inte utnyttjats tidigare år och som det gemensamma företaget har omfördelat till årets budget, inkomster avsatta för särskilda ändamål och omfördelningar till nästkommande år.

** I "personalstyrkan" ingår tillfälligt anställda och kontraktsanställda.

Källa: Uppgifter från det gemensamma företaget.

3.4.4. Ökningen av åtagandebudgeten för 2024 återspeglar det faktum att en betydande volym outnyttjade åtagandebemyndiganden för 2023 omfördelades till den operativa budgeten för 2024 (se punkterna [3.4.18](#) och [3.4.19](#)).

Vår revisionsförklaring till Europaparlamentet och rådet – rapport från oberoende revisor

Uttalande

3.4.5. Vår revisionsmetod och grunden för vårt uttalande liksom det gemensamma företaget för initiativet för innovativ hälsas lednings och styrelses ansvar samt revisorns ansvar för revisionen av räkenskaperna och de underliggande transaktionerna beskrivs närmare i avsnitt [3.1](#). Underskriften på sidan [167](#) är en del av uttalandet.

3.4.6. Vi har granskat

- det gemensamma företaget för initiativet för innovativ hälsas räkenskaper, som består av årsredovisningen och rapporterna om budgetgenomförandet för det budgetår som slutade den 31 december 2024,

Det gemensamma företaget för initiativet för innovativ hälsa

- b) lagligheten och korrektheten i de transaktioner som ligger till grund för räkenskaperna,

i enlighet med bestämmelserna i artikel 287 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget).

Räkenskapernas tillförlitlighet

Uttalande om räkenskapernas tillförlitlighet

3.4.7. Vi anser att det gemensamma företaget för initiativet för innovativ hälsas räkenskaper för det år som slutade den 31 december 2024 ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av det gemensamma företagets finansiella ställning per den 31 december 2024, det finansiella resultatet, kassaflödena och förändringarna i nettotillgångarna för det budgetår som slutade detta datum i enlighet med dess budgetförordning och de redovisningsregler som antagits av kommissionens räkenskapsförare. De baseras på internationellt vedertagna redovisningsstandarder för den offentliga sektorn.

Lagligheten och korrektheten i de transaktioner som ligger till grund för räkenskaperna

Intäkter

Uttalande om lagligheten och korrektheten i de intäkter som ligger till grund för räkenskaperna

3.4.8. Vi anser att de intäkter som ligger till grund för det gemensamma företaget för initiativet för innovativ hälsas räkenskaper för det år som slutade den 31 december 2024 i alla väsentliga avseenden är lagliga och korrekta.

Betalningar

Uttalande om lagligheten och korrektheten i de betalningar som ligger till grund för räkenskaperna

3.4.9. Vi anser att de betalningar som ligger till grund för det gemensamma företaget för initiativet för innovativ hälsas räkenskaper för det år som slutade den 31 december 2024 i alla väsentliga avseenden är lagliga och korrekta.

3.4.10. Iakttagelserna nedan påverkar inte vårt uttalande.

Det gemensamma företaget för initiativet för innovativ hälsa

Iakttagelser om budgetförvaltningen

Det gemensamma företaget för initiativet för innovativ hälsa slutförde sjunde ramprogrammet under 2024, när medlemmarna hade uppnått 91 % av sina bidragsmål

3.4.11. *Tabell 3.4.1* innehåller en översikt där det gemensamma företaget för initiativet för innovativ hälsas medlemmars bidragsmål för sjunde ramprogrammet jämförs med deras faktiska bidrag (kontant- och naturabidrag) enligt det gemensamma företagets årsredovisning vid utgången av 2024.

Tabell 3.4.1 – Medlemmarnas bidrag för sjunde ramprogrammet (i miljoner euro)

Medlemmar	Medlemmarnas bidrag (i enlighet med inrättandeförordningen)				Medlemmarnas bidrag (per 31.12.2024)					
	Operativ verksamhet	Administrativa kostnader	Kompletterande verksamhet ⁽¹⁾	Totalt	Kontantbidrag	Validerade naturabidrag	Rapporterade, ej validerade naturabidrag	Naturabidrag till kompletterande verksamhet	Totalt	Uppnåendegrad %
EU (GD Forskning och innovation)	966,0	34,0	ej tillämpligt	1 000,0	938,4	ej tillämpligt	ej tillämpligt	ej tillämpligt	938,4	94 %
Privata medlemmar	966,0	34,0	ej tillämpligt	1 000,0	21,9	836,5	0,2	ej tillämpligt	858,6	86 %
Totalt	1 932,0	68,0	ej tillämpligt	2 000,0	960,3	836,5	0,2	ej tillämpligt	1 797,0	90 %

(1) Kompletterande verksamhet omfattas inte av revisionsrättens granskning.

Källa: Revisionsrätten, på grundval av uppgifter från det gemensamma företaget och inrättandeförordningen.

3.4.12. Under 2024 slutförde det gemensamma företaget för initiativet för innovativ hälsa genomförandet av sjunde ramprogrammet. Totalt tillhandahöll medlemmarna 90 % av sina bidragsmål.

Medlemmarna hade uppnått 81 % av sina bidragsmål för Horisont 2020 vid utgången av 2024.

3.4.13. *Tabell 3.4.2* innehåller en översikt där det gemensamma företaget för initiativet för innovativ hälsas medlemmars bidragsmål för Horisont 2020 jämförs med deras faktiska bidrag (kontant- och naturabidrag) enligt vad som rapporterats vid utgången av 2024.

Det gemensamma företaget för initiativet för innovativ hälsa

Tabell 3.4.2 – Medlemmarnas bidrag för Horisont 2020 (i miljoner euro)

Medlemmar	Medlemmarnas bidrag (i enlighet med inrättandeförordningen)				Medlemmarnas bidrag (per 31.12.2024)					
	Operativ verksamhet	Administrativa kostnader	Kompletterande verksamhet ⁽¹⁾	Totalt	Kontantbidrag	Validerade naturabidrag	Rapporterade, ej validerade naturabidrag	Naturabidrag till kompletterande verksamhet	Totalt	Uppnåendegrad %
EU (GD Forskning och innovation)	1 595,4	42,6	ej tillämpligt	1 638,0	1 211,7	ej tillämpligt	ej tillämpligt	ej tillämpligt	1 211,7	74 %
EFPIA och associerade partner	1 595,4	42,6	ej tillämpligt	1 638,0	41,1	1 241,5	145,5	ej tillämpligt	1 428,1	87 %
Totalt	3 190,8	85,2	ej tillämpligt	3 276,0	1 252,8	1 241,5	145,5	ej tillämpligt	2 639,8	81 %

(1) Kompletterande verksamhet omfattas inte av revisionsrättens granskning.

Källa: Revisionsrätten, på grundval av uppgifter från det gemensamma företaget och inrättandeförordningen.

3.4.14. Vid utgången av 2024 hade EU lämnat kontantbidrag på totalt 1 211,7 miljoner euro (74 % av målet). Samtidigt rapporterade de privata medlemmarna kontant- och naturabidrag på cirka 1 428,1 miljoner euro (87 % av målet). Den sammanlagda bidragsnivån var 81 % vid utgången av 2024.

3.4.15. Enligt årsredovisningen hade EU vid årets slut gjort rättsliga åtaganden för 1 452 miljoner euro i medfinansiering av Horisont 2020-projekt (91 % av målet för den operativa verksamheten). Dessutom hade privata medlemmar gjort rättsliga åtaganden för 1 510 miljoner euro (95 % av målet för den operativa verksamheten) i form av naturabidrag.

Horisont Europa-programmets långsamma start påverkade de faktiska bidragen

3.4.16. *Tabell 3.4.3* innehåller en översikt där det gemensamma företaget för initiativet för innovativ hälsas medlemmars bidragsmål för Horisont Europa jämförs med deras faktiska bidrag (kontant- och naturabidrag) enligt det gemensamma företagets årsredovisning vid utgången av 2024.

Tabell 3.4.3 – Medlemmarnas bidrag för Horisont Europa (i miljoner euro)

Medlemmar	Medlemmarnas bidrag (i enlighet med inrättandeförordningen)			Medlemmarnas bidrag (per 31.12.2024)					
	Operativ verksamhet	Administrativa kostnader	Totalt	Validerade kontantbidrag	Ej validerade kontantbidrag	Validerade naturabidrag ⁽¹⁾	Rapporterade, ej validerade naturabidrag ⁽¹⁾	Totalt	Uppnåendegrad %
EU (GD Forskning och innovation) ⁽²⁾	1 169,8	30,2	1 200,0	155,6	11,4	ej tillämpligt	ej tillämpligt	167,0	14 %
Privata medlemmar och bidragande partner	1 169,8	30,2	1 200,0	4,1	ej tillämpligt	7,0	51,9	63,0	5 %
Totalt	2 339,6	60,4	2 400,0	159,7	11,4	7,0	51,9	230,0	10 %

(1) Består av naturabidrag till operativ verksamhet och naturabidrag till kompletterande verksamhet. På det gemensamma företagets nivå får naturabidrag till kompletterande verksamhet inte överskrida 40 % av de privata medlemmarnas sammanlagda naturabidrag.

Källa: Revisionsrätten, på grundval av uppgifter från det gemensamma företaget och inrättandeförordningen.

Det gemensamma företaget för initiativet för innovativ hälsa

3.4.17. Vid utgången av 2024, tredje året av Horisont Europa, hade EU och de privata medlemmarna tillsammans uppnått omkring 44 % av det totala bidragsmålet, vilket återspeglar att programgenomförandet kom igång sent. Enligt det gemensamma företagets årsredovisning bidrar de privata medlemmarna främst till projekt som finansieras av det gemensamma företaget för initiativet för innovativ hälsa. Eftersom dessa projekt är resultatet av konkurrensutsatta utvärderingsförfaranden inom ramen för ansökningsomgångar anser vi att sådana bidrag är ändamålsenliga när det gäller att uppnå det gemensamma företagets program mål.

3.4.18. Vid utgången av 2024 hade det gemensamma företaget för initiativet för innovativ hälsa endast använt 168 miljoner euro (65 %) av de 260 miljoner euro som fanns tillgängliga i åtagandebemyndiganden för Horisont Europa år 2024 (2023: 93 %).

3.4.19. Det gemensamma företaget förklarade att ändringar av reglerna för Horisont Europa, i kombination med ett ökat antal ansökningsomgångar i ett steg, hade inneburit att färre högkvalitativa förslag hade lämnats in under de tre första ansökningsomgångarna 2022. Till följd av detta omfördelades outnyttjade åtagandebemyndiganden till ett betydande belopp (cirka 72 miljoner euro) från 2023 till den operativa budgeten för 2024. Under 2024 försenades användningen av dessa omfördelade anslag ytterligare, på grund av Förenade kungarikets associeringsavtal med Horisont Europa för 2024, enligt vilket Förenade kungariket inte var berättigat till finansiering från Horisont Europa för 2021–2023.

Iakttagelser om transaktionernas laglighet och korrekthet

3.4.20. Vi granskade fyra transaktioner inom Horisont 2020 och Horisont Europa (slumpvis utvalda bland alla mellanliggande betalningar/slutbetalningar och regleringar som det gemensamma företaget gjorde under 2024) på slutmottagarnivå, för att bedöma ändamålsenligheten i det gemensamma företaget för initiativet för innovativ hälsas förvaltnings- och kontrollsystem med avseende på de operativa kostnadernas laglighet och korrekthet. Vi fann ett fel med ekonomisk inverkan, delvis till följd av icke stödberättigande personalkostnader (som berodde på att timkostnader hade beräknats på fel sätt och att underleverantörskostnader felaktigt hade tagits med) och delvis till följd av användning av felaktiga växelkurser.

3.4.21. Det gemensamma företaget för initiativet för innovativ hälsa utförde sina egna efterhandsrevisioner av kostnader inom sjunde ramprogrammet fram till utgången av 2023. År 2024 rapporterade företaget en slutlig representativ felnivå för kostnader inom sjunde ramprogrammet på 2,1 % och en procentsats för kvarstående fel på 0,8 %. Efterhandsrevisioner av Horisont 2020 och Horisont Europa utförs av kommissionens gemensamma revisionstjänst. Baserat på resultaten rapporterade det gemensamma företaget

Det gemensamma företaget för initiativet för innovativ hälsa

en representativ felnivå på 3,6 % och en procentsats för kvarstående fel på 1,8 % för sina Horisont 2020-kostnader (som stod för omkring 92 % av företagets totala betalningar 2024)²⁰. Det finns ännu inga resultat från efterhandsrevisioner av kostnaderna inom Horisont Europa (omkring 8 % av alla betalningar 2024).

Uppföljning av tidigare års iakttagelser

3.4.22. En översikt över de åtgärder som det gemensamma företaget för initiativet för innovativ hälsa har vidtagit som en reaktion på våra iakttagelser från tidigare år finns i *[bilagan](#)*.

²⁰ Det gemensamma företaget för initiativet för innovativ hälsas konsoliderade årliga verksamhetsrapport för 2024, avsnitt 4.1.

Det gemensamma företaget för initiativet för innovativ hälsa

Bilaga – Uppföljning av tidigare års iakttagelser

Nummer	Året för revisionsrättens iakttagelse	Revisionsrättens iakttagelse (sammanfattning)	Korrigerande åtgärd och annan relevant utveckling (sammanfattning)	Status för revisionsrättens iakttagelse
1	2023	Låg genomförandegrad för den administrativa budgeten för infrastrukturutgifter (avdelning 2).	Vid årets slut 2024 var genomförandegraderna för åtagande- och betalningsbemyndigandena från budgeten för infrastruktur- och driftsutgifter (avdelning 2) låga och uppgick till 91 % respektive 81 % (2023: 69 % respektive 67 %).	Har genomförts
2	2023	Brister i utformningen som påverkar anbuds- och utvärderingsfaserna i ett upphandlingsförfarande.	Under 2024 använde det gemensamma företaget ett interinstitutionellt ramavtal för liknande tjänster och förbättrade sin interna kontroll.	Har genomförts
3	2023	Planer för driftskontinuitet och katastrofberedskap inaktuella.	Uppdaterade gemensamma planer för driftskontinuitet och katastrofberedskap godkändes 2024. Testning av båda planerna ingår i det gemensamma it-arbetsprogrammet för 2025.	Pågår

Det gemensamma företaget för initiativet för innovativ hälsa

Svar från det gemensamma företaget för initiativet för innovativ hälsa

https://www.eca.europa.eu/Lists/ECARepplies/IHI-Replies-SAR-JUS-2024/IHI-Replies-SAR-JUS-2024_SV.pdf

3.5. Det gemensamma företaget för förnybar vätgas

Inledning

3.5.1. Det gemensamma företaget för förnybar vätgas ligger i Bryssel och bildades i november 2021 inom ramen för programmet Horisont Europa för perioden fram till och med den 31 december 2031²¹. Det gemensamma företaget för förnybar vätgas ersatte det gemensamma teknikinitiativet för bränsleceller och vätgas (FCH 1) som bildades i maj 2008 inom sjunde ramprogrammet för perioden fram till den 31 december 2017²² och förlängdes i maj 2014, som FCH 2, inom programmet Horisont 2020²³. För perioden 2023–2025 ska det gemensamma företaget för förnybar vätgas få 200 miljoner euro från REPowerEU för att öka antalet ”vätgaskluster” (integrerade lokala ekosystem från produktion till slutlig användning) som omfattas av Horisont Europa.

3.5.2. Det gemensamma företaget för förnybar vätgas är ett offentlig-privat partnerskap för forskning och innovation inom vätgas- och bränslecellsteknik. Dess medlemmar är EU, som företräds av kommissionen (GD Forskning och innovation), branschorganisationen Hydrogen Europe och forskningsgruppen (Hydrogen Europe Research).

3.5.3. *Figur 3.5.1* visar nyckeltal för det gemensamma företaget.

²¹ Rådets förordning (EU) 2021/2085 om bildande av gemensamma företag inom ramen för Horisont Europa.

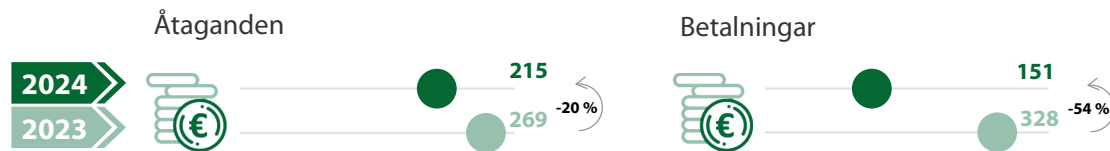
²² Rådets förordning (EG) nr 521/2008.

²³ Rådets förordning (EU) nr 559/2014.

Det gemensamma företaget för förnybar vätgas

Figur 3.5.1 – Nyckeltal för det gemensamma företaget för förnybar vätgas

Tillgänglig budget (miljoner euro)*

Personalstyrka (antal anställda den 31 december)**

* I den tillgängliga budgeten ingår anslag som inte utnyttjats tidigare år och som det gemensamma företaget har omfördelat till årets budget, inkomster avsatta för särskilda ändamål och omfördelningar till nästkommande år.

** I "personalstyrkan" ingår tillfälligt anställda, kontraktsanställda samt utstationerade nationella experter.

Källa: Uppgifter från det gemensamma företaget.

3.5.4. Den minskade betalningsbudgeten för 2024 (inklusive 23 miljoner euro i REPowerEU-finansiering) återspeglar det faktum att det gemensamma företaget endast inledde en inbjudan att lämna förslag för Horisont Europa 2023 (jämfört med två 2022). Den minskade budgeten för åtaganden är ett resultat av den mindre volymen på 2024 års inbjudan att lämna förslag.

Vår revisionsförklaring till Europaparlamentet och rådet – rapport från oberoende revisor

Uttalande

3.5.5. Vår revisionsmetod och grunden för vårt uttalande liksom det gemensamma företaget för förnybar vätgas lednings och styrelses ansvar samt revisorns ansvar för revisionen av räkenskaperna och de underliggande transaktionerna beskrivs närmare i avsnitt 3.1. Underskriften på sidan 167 är en del av uttalandet.

Det gemensamma företaget för förnybar vätgas

3.5.6. Vi har granskat

- a) det gemensamma företaget för förnybar vätgas räkenskaper, som består av årsredovisningen och rapporterna om budgetgenomförandet för det budgetår som slutade den 31 december 2024,
- b) lagligheten och korrektheten i de transaktioner som ligger till grund för räkenskaperna,

i enlighet med bestämmelserna i artikel 287 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget).

Räkenskapernas tillförlitlighet

Uttalande om räkenskapernas tillförlitlighet

3.5.7. Vi anser att det gemensamma företaget för förnybar vätgas räkenskaper för det år som slutade den 31 december 2024 ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av det gemensamma företagets finansiella ställning per den 31 december 2024, det finansiella resultatet, kassaflödena och förändringarna i nettotillgångarna för det budgetår som slutade detta datum i enlighet med dess budgetförordning och de redovisningsregler som antagits av kommissionens räkenskapsförare. De baseras på internationellt vedertagna redovisningsstandarder för den offentliga sektorn.

Lagligheten och korrektheten i de transaktioner som ligger till grund för räkenskaperna

Intäkter

Uttalande om lagligheten och korrektheten i de intäkter som ligger till grund för räkenskaperna

3.5.8. Vi anser att de intäkter som ligger till grund för det gemensamma företaget för förnybar vätgas räkenskaper för det år som slutade den 31 december 2024 i alla väsentliga avseenden är lagliga och korrekta.

Det gemensamma företaget för förnybar vätgas

Betalningar

Uttalande om lagligheten och korrektheten i de betalningar som ligger till grund för räkenskaperna

3.5.9. Vi anser att de betalningar som ligger till grund för det gemensamma företaget för förnybar vätgas räkenskaper för det år som slutade den 31 december 2024 i alla väsentliga avseenden är lagliga och korrekta.

3.5.10. Iakttagelserna nedan påverkar inte vårt uttalande.

Iakttagelser om budgetförvaltningen

De privata medlemmarnas bidrag överträffade Horisont 2020-programmets mål, främst genom kompletterande verksamhet

3.5.11. *Tabell 3.5.1* innehåller en översikt där det gemensamma företaget för förnybar vätgas medlemmars bidragsmål för Horisont 2020 jämförs med deras faktiska bidrag (kontant- och naturabidrag) enligt det gemensamma företagets årsredovisning vid utgången av 2024.

Tabell 3.5.1 – Medlemmarnas bidrag för Horisont 2020 (i miljoner euro)

Medlemmar	Medlemmarnas bidrag (i enlighet med inrättandeförordningen och rättsliga beslut)				Medlemmarnas bidrag (per 31.12.2024)					
	Operativ verksamhet	Administrativa kostnader	Kompletterande verksamhet ⁽¹⁾	Totalt	Kontantbidrag	Validerade naturabidrag	Rapporterade, ej validerade naturabidrag	Naturabidrag till kompletterande verksamhet	Totalt	Uppnåendegrad %
EU (GD Forskning och innovation)	646,0	19,0	ej tillämpligt	665,0	654,9	ej tillämpligt	ej tillämpligt	ej tillämpligt	654,9	98 %
Privata medlemmar	76,0	19,0	285,0	380,0	18,2	79,7	48,5	1 039,1	1 185,5	312 %
Totalt	722,0	38,0	285,0	1 045,0	673,1	79,7	48,5	1 039,1	1 840,4	176 %

(1) Kompletterande verksamhet omfattas inte av revisionsrättens granskning.

Källa: Revisionsrätten, på grundval av uppgifter från det gemensamma företaget och inrättandeförordningen.

3.5.12. De privata medlemmarna tillhandahöll 1 185 miljoner euro i kontant- och naturabidrag, vilket är betydligt mer än minimimålet, men av det beloppet avsåg 1 039,1 miljoner euro (omkring 88 %) kompletterande verksamhet utan direkt koppling till projekt som finansierades av det gemensamma företaget för förnybar vätgas. Vi noterar att det gemensamma företaget måste tillämpa liknande regler för certifiering, rapportering och validering av naturabidrag både till kompletterande verksamhet och till operativ verksamhet. Eftersom kompletterande verksamhet inte är bunden av samma regler om utvärdering och övervakning som den verksamhet som finansieras av det gemensamma företaget genom ansökningsomgångar, anser vi dock att det finns risk att bidrag av den typen är mindre ändamålsenliga när det gäller att uppnå det gemensamma företagets program mål.

Det gemensamma företaget för förnybar vätgas

De privata medlemmarnas bidrag till Horisont Europa överstiger redan målet på grund av naturabidrag som avser kompletterande verksamhet

3.5.13. *Tabell 3.5.2* innehåller en översikt där det gemensamma företaget för förnybar vätgas medlemmars bidragsmål för Horisont Europa jämförs med deras faktiska bidrag (kontant- och naturabidrag) enligt det gemensamma företagets årsredovisning vid utgången av 2024.

Tabell 3.5.2 – Medlemmarnas bidrag för Horisont Europa, inbegripet REPowerEU (i miljoner euro)

Medlemmar	Medlemmarnas bidrag (i enlighet med inrättandeförordningen)			Medlemmarnas bidrag (per 31.12.2024)					
	Operativ verksamhet	Administrativa kostnader	Totalt	Validerade kontantbidrag	Ej validerade kontantbidrag	Validerade naturabidrag ⁽¹⁾	Rapporterade, ej validerade naturabidrag ⁽¹⁾	Totalt	Uppnåendegrad %
EU (GD Forskning och innovation) ⁽²⁾	1 184,8	30,2	1 215,0	369,1	60,5	ej tillämpligt	ej tillämpligt	429,6	35 %
Privata medlemmar ⁽²⁾	984,8	30,2	1 015,0	0,0	ej tillämpligt	1 438,0	719,9	2 157,9	213 %
Totalt	2 169,6	60,4	2 230,0	369,1	60,5	1 438,0	719,9	2 587,5	116 %

(1) Består av naturabidrag till operativ verksamhet och naturabidrag till kompletterande verksamhet.

(2) Innefattar 200 miljoner euro från REPowerEU, bidrag från Förenade kungariket på 39 miljoner euro och minskning efter halva tiden av Horisont Europa med 24 miljoner euro.

Källa: Revisionsrätten, på grundval av uppgifter från det gemensamma företaget och inrättandeförordningen.

3.5.14. Vid utgången av 2024, det tredje året av Horisont Europa, hade EU och de privata medlemmarna tillsammans redan uppnått omkring 116 % av sitt totala bidragsmål. De privata medlemmarnas kontant- och naturabidrag på 2 157,9 miljoner euro översteg avsevärt minimimålet, och nästan hela det beloppet avsåg – enligt företagets årsredovisning – kompletterande verksamhet utan direkt koppling till projekt som finansieras av det gemensamma företaget för förnybar vätgas.

Brister i planeringen och genomförandet av budgeten för administrativa utgifter

3.5.15. Genomförandegraden för åtagande- och betalningsbemyndiganden i det gemensamma företagets budget för personalutgifter för 2024 (avdelning 1) minskade, till 83 % respektive 73 % (2023: 87 % respektive 86 %). Genomförandegraden för betalningsbemyndiganden i infrastruktur- och driftsbudgeten (avdelning 2) minskade också, till 58 % (2023: 61 %). Till följd av detta ökade mängden outnyttjade administrativa betalningsbemyndiganden att omfördela till nästa års administrativa budget från 1,8 miljoner euro till 3 miljoner euro, vilket motsvarar ungefär en tredjedel av den totala planerade administrativa budgeten (avdelningarna 1 och 2) för 2025.

Det gemensamma företaget för förnybar vätgas

3.5.16. När det gäller infrastruktur- och driftsbudgeten (avdelning 2) använde inte det gemensamma företaget för förnybar vätgas först de betalningsbemyndiganden som hade förts över från föregående år, vilket strider mot artikel 6.5 i dess [finansiella regler](#).

3.5.17. I 2024 års årsredovisning hänförs ökningen av outnyttjade administrativa betalningsbemyndiganden framför allt till förseningar, dels i rekryteringen (avdelning 1), dels i genomförandet av kontrakt om renovering och tekniska tjänster (avdelning 2). Detta förklarar dock endast delvis varför genomförandeunderskottet var så mycket som 3 miljoner euro, vilket också kan bero på strukturella problem i det gemensamma företagets budgetplanering och/eller budgetgenomförande.

Iakttagelser om transaktionernas laglighet och korrekthet

3.5.18. Vi granskade tre transaktioner inom Horisont 2020 och Horisont Europa (slumpvis utvalda bland alla mellanliggande betalningar/slutbetalningar och regleringar som det gemensamma företaget gjorde under 2024) på slutmottagarnivå, för att bedöma ändamålsenligheten i det gemensamma företaget för förnybar vätgas förvaltnings- och kontrollsystem med avseende på de operativa kostnadernas laglighet och korrekthet. Vi fann ett fel med ekonomisk inverkan till följd av icke stödberättigande personalkostnader (som berodde på att underleverantörskostnader felaktigt hade tagits med) och icke stödberättigande kostnader för utrustning (på grund av felaktig beräkning av avskrivningar).

3.5.19. Baserat på resultaten från efterhandsrevisionerna från kommissionens gemensamma revisionstjänst rapporterade det gemensamma företaget för förnybar vätgas en representativ felnivå på 2,8 % och en procentsats för kvarstående fel på 0,5 % för sina Horisont 2020-kostnader (som stod för omkring 53 % av företagets totala betalningar 2024)²⁴. Det finns ännu inga resultat från efterhandsrevisioner av kostnaderna inom Horisont Europa (omkring 40 % av alla betalningar 2024).

²⁴ Det gemensamma företaget för förnybar vätgas konsoliderade årliga verksamhetsrapport för 2024, avsnitt 4.1.

Iakttagelser om andra förhållanden

3.5.20. År 2024 offentliggjorde vi en särskild rapport²⁵ där vi rekommenderade kommissionen att ompröva EU:s strategi för industripolitiken för vätgas, med beaktande av förändrade omständigheter. Det gemensamma företaget för förnybara vätgas omfattades av granskningen inför den rapporten. Kommissionens tjänst för internrevision (IAS) genomförde också en revision för att bedöma utformningen och genomförandet av de processer som det gemensamma företaget för förnybar vätgas hade infört för att identifiera, dra nytta av, övervaka och rapportera om synergier inom vätgasforskningen. På grund av det ökade antalet, storleken på och komplexiteten hos EU:s och medlemsstaternas vätgasinitiativ rekommenderade IAS att det gemensamma företaget för förnybar vätgas, under ledning av sin styrelse, skulle fastställa formella processer och vägledning för att optimera identifieringen och utnyttjandet av potentiella synergier inom vätgasforskningen.

Uppföljning av tidigare års iakttagelser

3.5.21. En översikt över de åtgärder som det gemensamma företaget för förnybar vätgas har vidtagit som en reaktion på våra iakttagelser från tidigare år finns i [bilagan](#).

²⁵ Revisionsrättens särskilda rapport 11/2024 *EU:s industripolitik för förnybar vätgas: den rättsliga ramen är nästan på plats – nu är det dags att undersöka hur den fungerar i praktiken*.

Det gemensamma företaget för förnybar vätgas

Bilaga – Uppföljning av tidigare års iakttagelser

Nummer	Året för revisionsrättens iakttagelse	Revisionsrättens iakttagelse (sammanfattning)	Korrigerande åtgärd och annan relevant utveckling (sammanfattning)	Status för revisionsrättens iakttagelse
1	2022, 2023	Låg genomförandegrad för betalningsbudgeten för Horisont 2020.	Genomförandegraden för betalningsbudgeten för Horisont 2020 ökade till 72 % 2024 (2023: 69 %).	Har genomförts
2	2022, 2023	Låga genomförandegrader för budgeten för administrativa åtaganden och betalningsbudgeten för infrastruktur (avdelning 2).	Situationen kvarstod under 2024 och förvärrades ytterligare när det gäller administrativa infrastrukturbetalningar (avdelning 2) och lönekostnader (avdelning 1) – se punkterna 3.5.15 och 3.5.16 .	Pågår
3	2023	Planer för driftskontinuitet och katastrofberedskap inaktuella.	Uppdaterade gemensamma planer för driftskontinuitet och katastrofberedskap godkändes 2024. Testning av båda planerna ingår i det gemensamma it-arbetsprogrammet för 2025.	Pågår
4	2023	Ingen policy för intern kontroll av känsliga funktioner.	Det gemensamma företaget för förnybar vätgas införde en policy för intern kontroll av känsliga funktioner i februari 2024.	Har genomförts

Det gemensamma företaget för förnybar vätgas

Svar från det gemensamma företaget för förnybar vätgas

https://www.eca.europa.eu/Lists/ECARepplies/Clean_H2-Replies-SAR-JUS-2024/Clean_H2-Replies-SAR-JUS-2024_SV.pdf

3.6. Det gemensamma företaget för halvledare

Inledning

3.6.1. Det gemensamma företaget för halvledare ligger i Bryssel och bildades i september 2023 inom ramen för programmen Horisont Europa och Ett digitalt Europa för perioden fram till och med den 31 december 2031, genom en ändring av den gemensamma grundläggande rättsakten²⁶. Det ersatte det gemensamma företaget för viktig digital teknik som bildades i november 2021 inom ramen för Horisont Europa²⁷.

3.6.2. Det gemensamma företaget för halvledare främjar utvecklingen av nästa generations innovativa halvledarteknik och stärker den europeiska tillverkningskapaciteten inom ramen för [initiativet chip för Europa](#). Dess medlemmar är EU, som företräds av kommissionen (GD Kommunikationsnät, innehåll och teknik), [de deltagande staterna](#) och tre branschorganisationer.

3.6.3. [Figur 3.6.1](#) visar nyckeltal för det gemensamma företaget.

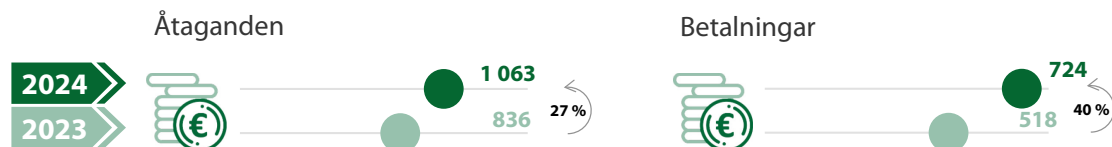
²⁶ Rådets förordning (EU) 2023/1782 om ändring av förordning (EU) 2021/2085 om bildande av gemensamma företag inom ramen för Horisont Europa, vad gäller det gemensamma företaget för halvledare.

²⁷ Rådets förordning (EU) 2021/2085.

Det gemensamma företaget för halvledare

Figur 3.6.1 – Nyckeltal för det gemensamma företaget för halvledare

Tillgänglig budget (miljoner euro)*

Personalstyrka (antal anställda den 31 december)**

* I den tillgängliga budgeten ingår anslag som inte utnyttjats tidigare år och som det gemensamma företaget har omfördelat till årets budget, inkomster avsatta för särskilda ändamål och omfördelningar till nästkommande år.

** I "personalstyrkan" ingår tillfälligt anställda och kontraktsanställda.

Källa: Uppgifter från det gemensamma företaget.

3.6.4. Ökningen av det gemensamma företaget för halvledares åtagande- och betalningsbudget för 2024 återspeglar 14 ansökningsomgångar inom Horisont Europa och programmet för ett digitalt Europa som det gemensamma företaget inledde 2024 och den betydande mängden outnyttjade betalningsbemyndiganden för Horisont Europa-projekt som det gemensamma företaget omfördelade till betalningsbudgeten för 2024.

Vår revisionsförklaring till Europaparlamentet och rådet – rapport från oberoende revisor

Uttalande

3.6.5. Vår revisionsmetod och grunden för vårt uttalande liksom det gemensamma företaget för halvledares lednings och styrelses ansvar samt revisorns ansvar för revisionen av räkenskaperna och de underliggande transaktionerna beskrivs närmare i avsnitt 3.1. Underskriften på sidan 167 är en del av uttalandet.

3.6.6. Vi har granskat

- det gemensamma företaget för halvledares räkenskaper, som består av årsredovisningen och rapporterna om budgetgenomförandet för det budgetår som slutade den 31 december 2024,

Det gemensamma företaget för halvledare

- b) lagligheten och korrektheten i de transaktioner som ligger till grund för räkenskaperna,

i enlighet med bestämmelserna i artikel 287 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget).

Räkenskapernas tillförlitlighet

Uttalande om räkenskapernas tillförlitlighet

3.6.7. Vi anser att det gemensamma företaget för halvledares räkenskaper för det år som slutade den 31 december 2024 ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av det gemensamma företagets finansiella ställning per den 31 december 2024, det finansiella resultatet, kassaflödena och förändringarna i nettotillgångarna för det budgetår som slutade detta datum i enlighet med dess budgetförordning och de redovisningsregler som antagits av kommissionens räkenskapsförare. De baseras på internationellt vedertagna redovisningsstandarder för den offentliga sektorn.

Lagligheten och korrektheten i de transaktioner som ligger till grund för räkenskaperna

Intäkter

Uttalande om lagligheten och korrektheten i de intäkter som ligger till grund för räkenskaperna

3.6.8. Vi anser att de intäkter som ligger till grund för det gemensamma företaget för halvledares räkenskaper för det år som slutade den 31 december 2024 i alla väsentliga avseenden är lagliga och korrekta.

Betalningar

Uttalande om lagligheten och korrektheten i de betalningar som ligger till grund för räkenskaperna

3.6.9. Vi anser att de betalningar som ligger till grund för det gemensamma företaget för halvledares räkenskaper för det år som slutade den 31 december 2024 i alla väsentliga avseenden är lagliga och korrekta.

3.6.10. Iakttagelserna nedan påverkar inte vårt uttalande.

Det gemensamma företaget för halvledare

Iakttagelser om budgetförvaltningen

Eftersom Horisont 2020 är i sitt slutskede kommer de deltagande staterna inte att kunna nå sina bidragsmål

3.6.11. *Tabell 3.6.1* innehåller en översikt där det gemensamma företaget för halvledares medlemmars bidragsmål för Horisont 2020 jämförs med deras faktiska bidrag (kontant- och naturabidrag) enligt det gemensamma företagets årsredovisning vid utgången av 2024.

Tabell 3.6.1 – Medlemmarnas bidrag för Horisont 2020 (i miljoner euro)

Medlemmar	Medlemmarnas bidrag (i enlighet med inrättandeförordningen)				Medlemmarnas bidrag (per 31.12.2024)					
	Operativ verksamhet	Administrativa kostnader	Kompletterande verksamhet ⁽¹⁾	Totalt	Kontantbidrag	Validerade naturabidrag	Uppskattade, ej validerade naturabidrag	Naturabidrag till kompletterande verksamhet	Totalt	Uppnåendegrad %
EU (GD Kommunikationsnät, innehåll och teknik)	1 169,7	15,3	ej tillämpligt	1 185,0	1 173,0	ej tillämpligt	ej tillämpligt	ej tillämpligt	1 173,0	99 %
Privata medlemmar	1 617,5	40,0	ej tillämpligt	1 657,5	25,6	721,6	973,9	ej tillämpligt	1 721,1	104 %
Deltagande stater	1 170,0	ej tillämpligt	ej tillämpligt	1 170,0	ej tillämpligt	739,8	171,1	ej tillämpligt	910,9	78 %
Totalt	3 957,2	55,3	ej tillämpligt	4 012,5	1 198,6	1 461,4	1 145,0	ej tillämpligt	3 805,0	95 %

(1) Kompletterande verksamhet omfattas inte av revisionsrättens granskning.

Källa: Revisionsrätten, på grundval av uppgifter från det gemensamma företaget och inrättandeförordningen.

3.6.12. Vid utgången av 2024 hade EU och de privata medlemmarna tillsammans uppnått 95 % av bidragsmålet. EU:s kontantbidrag på 1 173 miljoner euro låg nära målet (99 %). De privata medlemmarnas kontant- och naturabidrag på 1 721,1 euro låg till och med något över målet. Det gemensamma företaget måste dock fortfarande validera 973,9 miljoner euro i naturabidrag till operativ verksamhet som rapporterats av privata medlemmar (57 % av motsvarande mål). Det beror på att det gemensamma företaget kan beräkna och validera de privata medlemmarnas naturabidrag först när alla betalningar har gjorts både av det gemensamma företaget och de deltagande staterna och alla intyg om avslutade projekt har mottagits.

3.6.13. Vid utgången av 2024 hade de deltagande staterna uppnått 78 % av sitt sammanlagda bidragsmål. Enligt det gemensamma företagets senaste beslut om beloppet av nationell finansiering för bidragsöverenskommelser inom Horisont 2020 har de deltagande staterna dock endast gjort åtaganden för ett maximalt belopp på 981,9 miljoner euro. Vid programmets slut kommer de därför endast att ha uppnått 84 % av det ursprungliga målet på 1 170 miljoner euro.

Det gemensamma företaget för halvledare

Den långsamma starten på programmet för ett digitalt Europa har försenat uppnåendet av bidragsmålen

3.6.14. Under 2024 var genomförandegraden för betalningar inom programmet för ett digitalt Europa fortfarande mycket låg, på 6 %. Det gemensamma företaget förklarade att detta berodde på förseningar i undertecknandet av värdtjänstavtal och avtal om gemensam upphandling, vilket innebär att kontrakt rörande inköp av tillgångar och verkställandet av betalningar hade skjutits upp till 2025.

3.6.15. *Tabell 3.6.2* innehåller en översikt där det gemensamma företaget för halvledares medlemmars bidragsmål för Horisont Europa jämförs med deras faktiska bidrag (kontant- och naturabidrag) som validerats och tagits upp i det gemensamma företagets årsredovisning vid utgången av 2024.

Tabell 3.6.2 – Medlemmarnas bidrag för Horisont Europa och programmet för ett digitalt Europa (i miljoner euro)

Medlemmar	Medlemmarnas bidrag (i enlighet med inrättandeförordningen)			Medlemmarnas bidrag (per 31.12.2024)				Totalt	Uppnåendegrad %
	Operativ verksamhet	Administrativa kostnader	Totalt	Validerade kontantbidrag	Ej validerade kontantbidrag	Validerade naturabidrag ⁽²⁾	Uppskattade, ej validerade naturabidrag ⁽²⁾		
EU (GD Kommunikationsnät, se punkt 3.6.14.1)	4 192,7	62,3	4 255,0	729,3	325,4	ej tillämpligt	ej tillämpligt	1 054,7	25 %
Privata medlemmar	2 511,1	26,3	2 537,4	3,6	ej tillämpligt	0,0	312,0	315,6	12 %
Deltagande stater	4 101,2	ej tillämpligt	4 101,2	ej tillämpligt	ej tillämpligt	104,4	684,5	788,9	19 %
Totalt	10 805,0	88,6	10 893,6	732,9	325,4	104,4	996,5	2 159,2	20 %

(1) Innefattar a) upp till 2 720 miljoner euro från Horisont Europa, minus 65 miljoner euro i minskning efter halva tiden plus bidrag från Förenade kungariket på 145 miljoner euro, och b) upp till 1 450 miljoner euro från programmet för ett digitalt Europa.

(2) Består enbart av naturabidrag till operativ verksamhet.

Källa: Revisionsrätten, på grundval av uppgifter från det gemensamma företaget och inrättandeförordningen.

3.6.16. Vid utgången av 2024, det tredje året av Horisont Europa och det första året av genomförandet av programmet för ett digitalt Europa, hade EU, privata medlemmar och deltagande stater endast uppnått omkring 20 % av det sammanlagda bidragsmålet, vilket framför allt berodde på att genomförandet av verksamheten inom programmet för ett digitalt Europa gick långsamt (se punkt 3.6.14).

lakttagelser om transaktionernas laglighet och korrekthet

3.6.17. Vi granskade fyra transaktioner inom Horisont 2020, Horisont Europa och programmet för ett digitalt Europa (slumpvis utvalda bland alla mellanliggande betalningar/slutbetalningar och regleringar som det gemensamma företaget gjorde under 2024) på slutmottagarnivå, för att bedöma ändamålsenligheten i det gemensamma företaget för halvledares förvaltnings- och kontrollsystem med avseende på de operativa kostnadernas

Det gemensamma företaget för halvledare

laglighet och korrekthet. Vi fann ett fel med ekonomisk inverkan till följd av icke stödberättigande personalkostnader som berodde på att timkostnader hade beräknats på fel sätt.

3.6.18. Baserat på resultaten från efterhandsrevisionerna från kommissionens gemensamma revisionstjänst rapporterade det gemensamma företaget en representativ felnivå på 2,2 % och en procentsats för kvarstående fel på 0,9 % för sina Horisont 2020-kostnader (som stod för omkring 48 % av företagets totala betalningar 2024)²⁸. Det finns ännu inga resultat från efterhandsrevisioner av kostnaderna inom Horisont Europa och programmet för ett digitalt Europa (omkring 48 % av alla betalningar 2024).

Iakttagelser om andra förhållanden

3.6.19. Under första kvartalet 2025 offentliggjorde vi en särskild rapport²⁹ där vi rekommenderade kommissionen att snarast genomföra en kontroll av hur den nuvarande strategin för halvledare fungerar i praktiken och snabbt börja förbereda nästa strategi. Det gemensamma företaget för halvledare, som inrättades för att främja Europas designkapacitet för integrerad halvledarteknik, bör assistera kommissionen, där så är lämpligt, med att genomföra denna rekommendation.

Uppföljning av tidigare års iakttagelser

3.6.20. En översikt över de åtgärder som det gemensamma företaget för halvledare har vidtagit som en reaktion på våra iakttagelser från tidigare år finns i [bilagan](#).

²⁸ Det gemensamma företaget för halvledares konsoliderade årliga verksamhetsrapport för 2024, avsnitt 4.1.1.

²⁹ Särskild rapport 12/2025EU:s strategi för mikrochipp: framsteg har gjorts i genomförandet av halvledarakten, men den är högst sannolikt otillräcklig för det överambitiösa målet för det digitala decenniet

Det gemensamma företaget för halvledare

Bilaga – Uppföljning av tidigare års iakttagelser

Nummer	Året för revisionsrättens iakttagelse	Revisionsrättens iakttagelse (sammanfattning)	Korrigerande åtgärd och annan relevant utveckling (sammanfattning)	Status för revisionsrättens iakttagelse
1	2022, 2023	Låg genomförandegrad för operativa betalningsbemyndiganden.	Situationen kvarstod under 2024 (se punkt 3.6.14).	Pågår
2	2023	Ackumulering av överskott av likvida medel.	Det gemensamma företags överskott av likvida medel ökade från 438 miljoner euro vid utgången av 2023 till 479 miljoner euro ett år senare.	Pågår
3	2023	Brister i utformningen som påverkar faserna för anbudsutvärdering och finansiell utvärdering i ett upphandlingsförfarande.	Under 2024 uppdaterade det gemensamma företaget sina upphandlingsdokument, förstärkte sitt upphandlingsteam och började använda kommissionens gemensamma förvaltningsverktyg för offentlig upphandling.	Har genomförts
4	2023	Planer för driftskontinuitet och katastrofberedskap inaktuella.	Uppdaterade gemensamma planer för driftskontinuitet och katastrofberedskap godkändes 2024. Testning av båda planerna ingår i det gemensamma it-arbetsprogrammet för 2025.	Pågår
5	2023	Ingen policy för intern kontroll av känsliga funktioner.	Det gemensamma företaget antog en policy för hantering av känsliga funktioner i juni 2024.	Har genomförts

Det gemensamma företaget för halvledare

Nummer	Året för revisionsrättens iakttagelse	Revisionsrättens iakttagelse (sammanfattning)	Korrigerande åtgärd och annan relevant utveckling (sammanfattning)	Status för revisionsrättens iakttagelse
6	2023	Ingen övervakning av tidigare högre tjänstemäns yrkesverksamhet.	Det gemensamma företaget har ännu inte börjat övervaka högre tjänstemäns verksamhet efter avslutad anställning.	Pågår

Det gemensamma företaget för halvledare

Svar från det gemensamma företaget för halvledare

https://www.eca.europa.eu/Lists/ECARepplies/Chips-Replies-SAR-JUS-2024/Chips-Replies-SAR-JUS-2024_SV.pdf

3.7. Det gemensamma företaget för ett cirkulärt, biobaserat Europa

Inledning

3.7.1. Det gemensamma företaget för ett cirkulärt, biobaserat Europa ligger i Bryssel och bildades i november 2021 inom ramen för programmet Horisont Europa för perioden fram till och med den 31 december 2031³⁰. Det ersatte det gemensamma företaget för biobaserade industrier som bildades i maj 2014 inom ramen för Horisont 2020³¹.

3.7.2. Det gemensamma företaget för ett cirkulärt, biobaserat Europa är ett offentlig-privat partnerskap med inriktning på forskning och innovation för en hållbar och konkurrenskraftig cirkulär sektor för biobaserade industrier. Dess medlemmar är EU, som företräds av kommissionen (GD Forskning och innovation, GD Jordbruk och landsbygdsutveckling och GD Inre marknaden, industri, entreprenörskap samt små och medelstora företag) och näringslivspartner som företräds av konsortiet Bio-based Industries Consortium.

3.7.3. *Figur 3.7.1* visar nyckeltal för det gemensamma företaget.

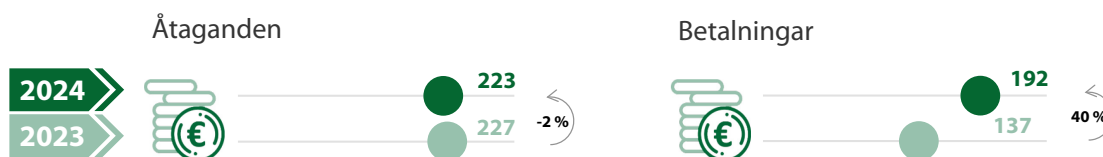
³⁰ Rådets förordning (EU) 2021/2085 om bildande av gemensamma företag inom ramen för Horisont Europa.

³¹ Rådets förordning (EU) nr 560/2014.

Det gemensamma företaget för ett cirkulärt, biobaserat Europa

Figur 3.7.1 – Nyckeltal för det gemensamma företaget för ett cirkulärt, biobaserat Europa

Tillgänglig budget (miljoner euro)*

Personalstyrka (antal anställda den 31 december)**

* I den tillgängliga budgeten ingår anslag som inte utnyttjats tidigare år och som det gemensamma företaget har omfördelat till årets budget, inkomster avsatta för särskilda ändamål och omfördelningar till nästkommande år.

** I "personalstyrkan" ingår tillfälligt anställda och kontraktsanställda.

Källa: Uppgifter från det gemensamma företaget.

3.7.4. Ökningen av betalningsbudgeten för 2024 återspeglar förfinansieringen av projekt som beviljats bidrag inom ramen för 2023 års inbjudningar att lämna förslag inom Horisont Europa.

Vår revisionsförklaring till Europaparlamentet och rådet – rapport från oberoende revisor

Uttalande

3.7.5. Vår revisionsmetod och grunden för vårt uttalande liksom det gemensamma företaget för ett cirkulärt, biobaserat Europas lednings och styrelses ansvar samt revisorns ansvar för revisionen av räkenskaperna och de underliggande transaktionerna beskrivs närmare i avsnitt 3.1. Underskriften på sidan 167 är en del av uttalandet.

3.7.6. Vi har granskat

- det gemensamma företaget för ett cirkulärt, biobaserat Europas räkenskaper, som består av årsredovisningen och rapporterna om budgetgenomförandet för det budgetår som slutade den 31 december 2024,

Det gemensamma företaget för ett cirkulärt, biobaserat Europa

- b) lagligheten och korrektheten i de transaktioner som ligger till grund för räkenskaperna,

i enlighet med bestämmelserna i artikel 287 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget).

Räkenskapernas tillförlitlighet

Uttalande om räkenskapernas tillförlitlighet

3.7.7. Vi anser att det gemensamma företaget för ett cirkulärt, biobaserat Europas räkenskaper för det år som slutade den 31 december 2024 ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av det gemensamma företagets finansiella ställning per den 31 december 2024, det finansiella resultatet, kassaflödena och förändringarna i nettotillgångarna för det budgetår som slutade detta datum i enlighet med dess budgetförordning och de redovisningsregler som antagits av kommissionens räkenskapsförare. De baseras på internationellt vedertagna redovisningsstandarder för den offentliga sektorn.

Lagligheten och korrektheten i de transaktioner som ligger till grund för räkenskaperna

Intäkter

Uttalande om lagligheten och korrektheten i de intäkter som ligger till grund för räkenskaperna

3.7.8. Vi anser att de intäkter som ligger till grund för det gemensamma företaget för ett cirkulärt, biobaserat Europas räkenskaper för det år som slutade den 31 december 2024 i alla väsentliga avseenden är lagliga och korrekta.

Betalningar

Uttalande om lagligheten och korrektheten i de betalningar som ligger till grund för räkenskaperna

3.7.9. Vi anser att de betalningar som ligger till grund för det gemensamma företaget för ett cirkulärt, biobaserat Europas räkenskaper för det år som slutade den 31 december 2024 i alla väsentliga avseenden är lagliga och korrekta.

3.7.10. Iakttagelserna nedan påverkar inte vårt uttalande.

Det gemensamma företaget för ett cirkulärt, biobaserat Europa

Iakttagelser om budgetförvaltningen

När det gäller Horisont 2020 förlitade sig de privata medlemmarna i hög grad på sina bidrag till kompletterande verksamhet

3.7.11. *Tabell 3.7.1* innehåller en översikt där det gemensamma företaget för ett cirkulärt, biobaserat Europas medlemmars bidragsmål för Horisont 2020 jämförs med deras faktiska bidrag (kontant- och naturabidrag) enligt det gemensamma företags årsredovisning vid utgången av 2024.

Tabell 3.7.1 – Medlemmarnas bidrag för Horisont 2020 (i miljoner euro)

Medlemmar	Medlemmarnas bidrag (i enlighet med inrättandeförordningen och rättsliga beslut)				Medlemmarnas bidrag (per 31.12.2024)					
	Operativ verksamhet ⁽¹⁾	Administrativa kostnader	Kompletterande verksamhet ⁽²⁾	Totalt	Kontantbidrag	Validerade naturabidrag	Uppskattade, ej validerade naturabidrag	Naturabidrag till kompletterande verksamhet	Totalt	Uppnåendegrad %
EU (GD Forskning och innovation)	816,1	18,9	ej tillämpligt	835,0	783,5	ej tillämpligt	ej tillämpligt	ej tillämpligt	783,5	94 %
Privata medlemmar	266,6	18,9	2 444,5	2 730,0	22,0	104,2	44,2	2 353,6	2 524,0	92 %
Totalt	1 082,7	37,8	2 444,5	3 565,0	805,5	104,2	44,2	2 353,6	3 307,5	93 %

(1) Mål för EU:s och de privata medlemmarnas kontantbidrag efter minskning med 140 miljoner euro. Mål för de privata medlemmarnas naturabidrag enligt vad som fastställs i det gemensamma företags årliga

(2) Kompletterande verksamhet omfattas inte av revisionsrättens granskning. Minimimålet på 1 755 miljoner euro för de privata medlemmarna ökades till 2 444,5 miljoner euro så att de kunde uppnå sin bidragsskyldighet på totalt minst 2 730 miljoner euro.

Källa: Revisionsrätten, på grundval av uppgifter från det gemensamma företaget och inrättandeförordningen.

3.7.12. Vid utgången av 2024 hade EU och de privata medlemmarna lämnat kontant- och naturabidrag på 3 307,5 miljoner euro (omkring 93 % av det sammanlagda målet). Men 2 353,6 miljoner euro (92 %) av de kontant- och naturabidrag som rapporterats av privata medlemmar avser kompletterande verksamhet utan direkt koppling till projekt som finansieras av det gemensamma företaget för ett cirkulärt, biobaserat Europa. Beloppet av de privata medlemmarnas validerade naturabidrag till operativ verksamhet låg dessutom kvar på samma låga nivå som föregående år, nämligen 104,2 miljoner euro (40 % av målet).

Den långsamma starten på Horisont Europa har försenat uppnåendet av bidragsmålen

3.7.13. *Tabell 3.7.2* innehåller en översikt där det gemensamma företaget för ett cirkulärt, biobaserat Europas medlemmarnas bidragsmål för Horisont Europa jämförs med deras faktiska bidrag (kontant- och naturabidrag) enligt det gemensamma företags årsredovisning vid utgången av 2024.

Det gemensamma företaget för ett cirkulärt, biobaserat Europa

**Tabell 3.7.2 – Medlemmarnas bidrag för Horisont Europa
(i miljoner euro)**

Medlemmar	Medlemmarnas bidrag (i enlighet med inrättandeförordningen)			Medlemmarnas bidrag (per 31.12.2024)					
	Operativ verksamhet	Administrativa kostnader	Totalt	Validerade kontantbidrag	Ej validerade kontantbidrag	Validerade naturabidrag ⁽¹⁾	Rapporterade, ej validerade naturabidrag ⁽¹⁾	Totalt	Uppnåendegrad %
EU (GD Forskning och innovation) ⁽²⁾	1 002,5	23,5	1 026,0	214,8	31,9	ej tillämpligt	0,0	246,7	24 %
Privata medlemmar ⁽²⁾	1 002,5	23,5	1 026,0	3,4	ej tillämpligt		120,7	124,1	12 %
Totalt	2 005,0	47,0	2 052,0	218,2	31,9	0,0	120,7	370,8	18 %

(1) Består av naturabidrag till operativ verksamhet och naturabidrag till kompletterande verksamhet.

(2) Innefattar bidrag från Förenade kungariket på 50 miljoner euro och minskning efter halva tiden av Horisont Europa med 24 miljoner euro.

Källa: Revisionsrätten, på grundval av uppgifter från det gemensamma företaget och inrättandeförordningen.

3.7.14. Vid utgången av 2024, tredje året av programmet, hade EU och de privata medlemmarna endast uppnått omkring 18 % av det sammanlagda bidragsmålet, vilket återspeglar att genomförandet kom igång sent. Liksom för Horisont 2020 är det gemensamma företaget dessutom starkt beroende av naturabidrag till kompletterande verksamhet utan direkt koppling till projekt som finansieras av det gemensamma företaget för ett cirkulärt, biobaserat Europa, som – enligt företagets årsredovisning – utgör 108,8 miljoner euro (88 %) av de privata medlemmarnas bidrag.

Iakttagelser om transaktionernas laglighet och korrekthet

3.7.15. Vi granskade två transaktioner inom Horisont 2020 och Horisont Europa (slumpvis utvalda bland alla mellanliggande betalningar/slutbetalningar och regleringar som det gemensamma företaget gjorde under 2024) på slutmottagarnivå, för att bedöma ändamålsenligheten i det gemensamma företagets förvaltnings- och kontrollsystem med avseende på de operativa kostnadernas laglighet och korrekthet. Vi fann ett fel med ekonomisk inverkan till följd av icke stödberättigande personalkostnader (som berodde på att timkostnader hade beräknats på fel sätt och att icke stödberättigande tim- och avskrivningskostnader hade tagits med).

3.7.16. Baserat på resultaten från efterhandsrevisionerna från kommissionens gemensamma revisionstjänst rapporterade det gemensamma företaget för ett cirkulärt, biobaserat Europa en representativ felnivå på 1,8 % och en procentsats för kvarstående fel på 1,3 % för sina Horisont 2020-kostnader (som stod för omkring 94 % av företagets totala

Det gemensamma företaget för ett cirkulärt, biobaserat Europa

betalningar 2024)³². Vid årets slut 2024 hade det gemensamma företaget ännu inte gjort några mellanliggande betalningar eller reglerat några förskott för Horisont Europa-projekt.

Uppföljning av tidigare års iakttagelser

3.7.17. En översikt över de åtgärder som det gemensamma företaget för ett cirkulärt, biobaserat Europa har vidtagit som en reaktion på våra iakttagelser från tidigare år finns i *[bilagan](#)*.

³² Det gemensamma företaget för ett cirkulärt, biobaserat Europas konsoliderade årliga verksamhetsrapport för 2024, avsnitt 4.1.2.

Det gemensamma företaget för ett cirkulärt, biobaserat Europa

Bilaga – Uppföljning av tidigare års iakttagelser

Nummer	Året för revisionsrättens iakttagelse	Revisionsrättens iakttagelse (sammanfattning)	Korrigerande åtgärd och annan relevant utveckling (sammanfattning)	Status för revisionsrättens iakttagelse
1	2021, 2022, 2023	Uppjustering av Horisont 2020-målet när det gäller privata medlemmars naturabidrag till kompletterande verksamhet för att kompensera för minskningen av deras vägledande mål för naturabidrag till det gemensamma företags operativa verksamhet.	Vid utgången av 2024 hade de privata medlemmarna uppnått 93 % av sina sammanlagda kontant- och naturabidrag. Omkring 86 % av detta belopp avsåg dock kompletterande verksamhet utanför det gemensamma företags forskningsprogram (se punkt 3.7.12).	Pågår
2	2022, 2023	Låg genomförandegrad för betalningsbudgeten för personalkostnader (avdelning 1).	Genomförandegraden för 2024 års betalningsbudget för personalkostnader (avdelning 1) var 94 % (2023: 57 %).	Har genomförts
3	2023	Planer för driftskontinuitet och katastrofberedskap inaktuella.	Uppdaterade gemensamma planer för driftskontinuitet och katastrofberedskap godkändes i december 2024. Testning av båda planerna ingår i det gemensamma it-arbetsprogrammet för 2025.	Pågår

Det gemensamma företaget för ett cirkulärt, biobaserat Europa

Svar från det gemensamma företaget för ett cirkulärt, biobaserat Europa

https://www.eca.europa.eu/Lists/ECARepplies/CBE-Replies-SAR-JUS-2024/CBE-Replies-SAR-JUS-2024_SV.pdf

3.8. Det gemensamma företaget för Europas järnvägar

Inledning

3.8.1. Det [gemensamma företaget för Europas järnvägar](#) ligger i Bryssel och bildades i november 2021 inom ramen för programmet Horisont Europa för perioden fram till och med den 31 december 2031³³. Det ersatte det gemensamma företaget Shift2Rail som bildades i juni 2014 inom ramen för Horisont 2020³⁴.

3.8.2. Det gemensamma företaget för Europas järnvägar är ett offentlig-privat partnerskap för forskning och innovation inom järnvägssektorn. Dess medlemmar är EU, som företräds av kommissionen (GD Transport och rörlighet och GD Forskning och innovation), och partner inom järnvägsindustrin (bland annat tillverkare av järnvägsmateriel, järnvägsföretag, infrastrukturförvaltare och forskningscentrum).

³³ Rådets förordning (EU) 2021/2085 om bildande av gemensamma företag inom ramen för Horisont Europa.

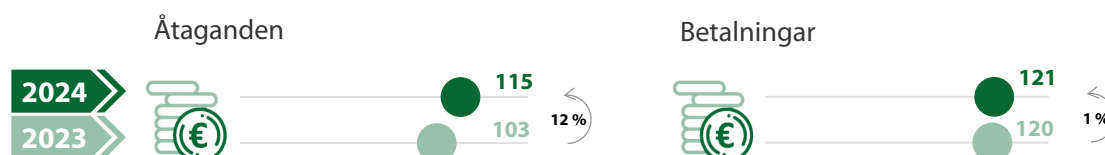
³⁴ Rådets förordning (EU) nr 642/2014.

Det gemensamma företaget för Europas järnvägar

3.8.3. *Figur 3.8.1* visar nyckeltal för det gemensamma företaget.

Figur 3.8.1 – Nyckeltal för det gemensamma företaget för Europas järnvägar

Tillgänglig budget (miljoner euro)*

Personalstyrka (antal anställda den 31 december)**

* I den tillgängliga budgeten ingår anslag som inte utnyttjats tidigare år och som det gemensamma företaget har omfördelat till årets budget, inkomster avsatta för särskilda ändamål och omfördelningar till nästkommande år.

** I "personalstyrkan" ingår tillfälligt anställda, kontraktsanställda samt utstationerade nationella experter.

Källa: Uppgifter från det gemensamma företaget.

Vår revisionsförklaring till Europaparlamentet och rådet – rapport från oberoende revisor

Uttalande

3.8.4. Vår revisionsmetod och grunden för vårt uttalande liksom det gemensamma företaget för Europas järnvägars lednings och styrelses ansvar samt revisorns ansvar för revisionen av räkenskaperna och de underliggande transaktionerna beskrivs närmare i avsnitt [3.1](#). Underskriften på sidan [167](#) är en del av uttalandet.

3.8.5. Vi har granskat

- det gemensamma företaget för Europas järnvägars räkenskaper, som består av årsredovisningen och rapporterna om budgetgenomförandet för det budgetår som slutade den 31 december 2024,

Det gemensamma företaget för Europas järnvägar

- b) lagligheten och korrektheten i de transaktioner som ligger till grund för räkenskaperna,

i enlighet med bestämmelserna i artikel 287 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget).

Räkenskapernas tillförlitlighet

Uttalande om räkenskapernas tillförlitlighet

3.8.6. Vi anser att det gemensamma företaget för Europas järnvägars räkenskaper för det år som slutade den 31 december 2024 ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av det gemensamma företagets finansiella ställning per den 31 december 2024, det finansiella resultatet, kassaflödena och förändringarna i nettotillgångarna för det budgetår som slutade detta datum i enlighet med dess budgetförordning och de redovisningsregler som antagits av kommissionens räkenskapsförare. De baseras på internationellt vedertagna redovisningsstandarder för den offentliga sektorn.

Lagligheten och korrektheten i de transaktioner som ligger till grund för räkenskaperna

Intäkter

Uttalande om lagligheten och korrektheten i de intäkter som ligger till grund för räkenskaperna

3.8.7. Vi anser att de intäkter som ligger till grund för det gemensamma företaget för Europas järnvägars räkenskaper för det år som slutade den 31 december 2024 i alla väsentliga avseenden är lagliga och korrekta.

Betalningar

Uttalande om lagligheten och korrektheten i de betalningar som ligger till grund för räkenskaperna

3.8.8. Vi anser att de betalningar som ligger till grund för det gemensamma företaget för Europas järnvägars räkenskaper för det år som slutade den 31 december 2024 i alla väsentliga avseenden är lagliga och korrekta.

3.8.9. Iakttagelserna nedan påverkar inte vårt uttalande.

Det gemensamma företaget för Europas järnvägar

Iakttagelser om budgetförvaltningen

Det gemensamma företaget för Europas järnvägar avslutade Horisont 2020-finansieringen under 2024, och alla medlemmar hade uppnått eller överträffat sina bidragsmål

3.8.10. *Tabell 3.8.1* innehåller en översikt där det gemensamma företaget för Europas järnvägars medlemmars bidragsmål för Horisont 2020 jämförs med deras faktiska bidrag (kontant- och naturabidrag) enligt det gemensamma företagets årsredovisning vid utgången av 2024.

Tabell 3.8.1 – Medlemmarnas bidrag för Horisont 2020 (i miljoner euro)

Medlemmar	Medlemmarnas bidrag (i enlighet med inrättandeförordningen)				Medlemmarnas bidrag (per 31.12.2024)					
	Operativ verksamhet	Administrativa kostnader	Kompletterande verksamhet ⁽¹⁾	Totalt	Kontantbidrag	Validerade naturabidrag	Rapporterade, ej validerade naturabidrag	Naturabidrag till kompletterande verksamhet	Totalt	Uppnåendegrad %
EU (GD Transport och rörlighet)	384,5	13,5	0,0	398,0	398,0	0,0	0,0	0,0	398,0	100 %
Privata medlemmar	336,5	13,5	120,0	470,0	13,5	362,1	0,0	267,6	643,2	137 %
Totalt	721,0	27,0	120,0	868,0	411,5	362,1	0,0	267,6	1 041,2	120 %

(1) Kompletterande verksamhet omfattas inte av revisionsrättens granskning.

Källa: Revisionsrätten, på grundval av uppgifter från det gemensamma företaget och inrättandeförordningen.

3.8.11. Vid utgången av 2024, det år programmet avslutades, låg de privata medlemmarnas bidrag betydligt över målet. Sammantaget bidrog alla medlemmar med 20 % över det sammanlagda mål som fastställs i finansieringsförordningen.

Det gemensamma företaget för Europas järnvägar har kommit långt med genomförandet av Horisont Europa och medlemmarnas bidrag

3.8.12. *Tabell 3.8.2* innehåller en översikt där det gemensamma företaget för Europas järnvägars medlemmars bidragsmål för Horisont Europa jämförs med deras faktiska bidrag (kontant- och naturabidrag) enligt det gemensamma företagets årsredovisning vid utgången av 2024.

Det gemensamma företaget för Europas järnvägar

**Tabell 3.8.2 – Medlemmarnas bidrag för Horisont Europa
(i miljoner euro)**

Medlemmar	Medlemmarnas bidrag (i enlighet med inrättandeförordningen)			Medlemmarnas bidrag (per 31.12.2024)					
	Operativ verksamhet	Administrativa kostnader	Totalt	Validerade kontantbidrag	Ej validerade kontantbidrag	Validerade naturabidrag ⁽¹⁾	Rapporterade, ej validerade naturabidrag ⁽¹⁾	Totalt	Uppnåendegrad %
EU (GD Forskning och innovation) ⁽²⁾	591,0	24,0	615,0	215,7	45,2	ej tillämpligt	ej tillämpligt	260,9	42 %
Privata medlemmar ⁽²⁾	591,0	24,0	615,0	8,4	ej tillämpligt	163,1	95,3	266,8	43 %
Totalt	1 182,0	48,0	1 230,0	224,1	45,2	163,1	95,3	527,7	43 %

(1) Består av naturabidrag till operativ verksamhet och naturabidrag till kompletterande verksamhet.

(2) Innefattar bidrag från Förenade kungariket på 29 miljoner euro och minskning efter halva tiden av Horisont Europa med 14 miljoner euro.

Källa: Revisionsrätten, på grundval av uppgifter från det gemensamma företaget och inrättandeförordningen.

3.8.13. Vid utgången av 2024, programmets tredje år, hade EU och de privata medlemmarna redan uppnått omkring 43 % av sitt sammanlagda bidragsmål. EU hade lämnat kontantbidrag på totalt 260,9 miljoner euro (42 % av målet). Privata medlemmar rapporterade kontant- och naturabidrag på omkring 266,8 miljoner euro (43 %). Av detta belopp avsåg, enligt det gemensamma företagets årsredovisning, 166,8 miljoner euro (63 %) kompletterande verksamhet utanför det gemensamma företaget för Europas järnvägars forskningsprogram.

Iakttagelser om transaktionernas laglighet och korrekthet

3.8.14. Vi granskade två transaktioner inom Horisont 2020 och Horisont Europa (slumpvis utvalda bland alla mellanliggande betalningar/slutbetalningar och regleringar som det gemensamma företaget gjorde under 2024) på slutmottagarnivå, för att bedöma ändamålsenligheten i det gemensamma företagets förvaltnings- och kontrollsystem med avseende på de operativa kostnadernas laglighet och korrekthet. Ingen av de båda transaktionerna innehöll fel.

3.8.15. Baserat på resultaten från efterhandsrevisionerna från kommissionens gemensamma revisionstjänst rapporterade det gemensamma företaget för Europas järnvägar en representativ felnivå på 1,9 % och en procentsats för kvarstående fel på 0,7 % för sina Horisont 2020-kostnader (som stod för omkring 92 % av företagets totala betalningar 2024)³⁵. Det finns ännu inga resultat från efterhandsgranskningar av kostnaderna inom Horisont Europa (omkring 3 % av alla betalningar 2024) där det gemensamma företaget för Europas järnvägar

³⁵ Det gemensamma företaget för Europas järnvägars konsoliderade årliga verksamhetsrapport för 2024, avsnitt 4

Det gemensamma företaget för Europas järnvägar

uteslutande använder sig av bidrag i form av enhetsbelopp. Vår granskning av utbetalningar av enhetsbelopp som gjorts de senaste åren visade inte på några fel.

Uppföljning av tidigare års iakttagelser

3.8.16. En översikt över de åtgärder som det gemensamma företaget för Europas järnvägar har vidtagit som en reaktion på våra iakttagelser från tidigare år finns i [bilagan](#).

Det gemensamma företaget för Europas järnvägar

Bilaga – Uppföljning av tidigare års iakttagelser

Nummer	Året för revisionsrättens iakttagelse	Revisionsrättens iakttagelse (sammanfattning)	Korrigerande åtgärd och annan relevant utveckling (sammanfattning)	Status för revisionsrättens iakttagelse
1	2021, 2022, 2023	Låg genomförandegrad för operativa betalningsbemyndiganden inom ramen för Horisont 2020.	Vid årets slut 2024 var genomförandegraden för Horisont 2020 88 % (2023: 67 %), vilket gjorde att det gemensamma företaget för Europas järnvägar kunde avsluta sina Horisont 2020-projekt.	Har genomförts
2	2023	Planer för driftskontinuitet och katastrofberedskap inaktuella.	Uppdaterade gemensamma planer för driftskontinuitet och katastrofberedskap godkändes i december 2024. Testning av båda planerna ingår i det gemensamma it-arbetsprogrammet för 2025.	Pågår

Det gemensamma företaget för Europas järnvägar

Svar från det gemensamma företaget för Europas järnvägar

https://www.eca.europa.eu/Lists/ECARepplies/EU-Rail-Replies-SAR-JUS-2024/EU-Rail-Replies-SAR-JUS-2024_SV.pdf

3.9. Det gemensamma företaget för ett europeiskt högpresterande datorsystem (det gemensamma företaget EuroHPC)

Inledning

3.9.1. Det gemensamma företaget för ett europeiskt högpresterande datorsystem (EuroHPC) ligger i Luxemburg och bildades i oktober 2018 för perioden fram till den 31 december 2026³⁶. I juli 2021 antog rådet en ny inrättandeförordning där det gemensamma företagets verksamhetsperiod förlängdes fram till och med den 31 december 2033 och dess ansvarsområden utökades för ramprogrammen inom den fleråriga budgetramen 2021–2027³⁷. År 2024 ändrade rådet, på kommissionens förslag, det gemensamma företagets inrättandeförordning och införde ett ytterligare mål som innefattade utvecklingen av AI-fabriker för att stärka det europeiska ledarskapet inom artificiell intelligens³⁸.

3.9.2. Det gemensamma företaget EuroHPC är ett offentlig-privat partnerskap som möjliggör sammanslagning av resurser för utveckling av ett högpresterande datorsystem i Europa. Dess medlemmar är EU, som företräds av kommissionen (GD Kommunikationsnät, innehåll och teknik), de [deltagande staterna](#) och tre privata medlemmar: den europeiska teknikplattformen för högpresterande datorsystem, sammanslutningen Big Data Value Association och European Quantum Industry Consortium.

³⁶ [Rådets förordning \(EU\) 2018/1488](#) om bildande av det gemensamma företaget för ett europeiskt högpresterande datorsystem.

³⁷ [Rådets förordning \(EU\) 2021/1173](#) om bildande av det gemensamma företaget för ett europeiskt högpresterande datorsystem och om upphävande av förordning (EU) 2018/1488.

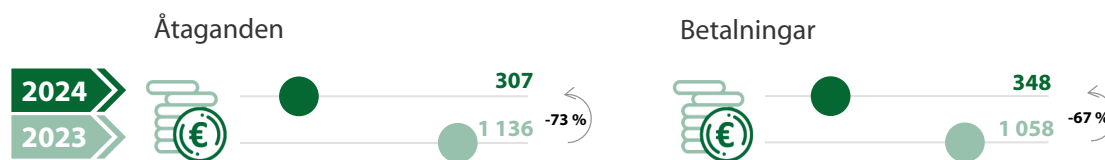
³⁸ [Rådets förordning \(EU\) 2024/1732](#) om ändring av förordning (EU) 2021/1173 vad gäller ett EuroHPC-initiativ för uppstarts företag för att stärka det europeiska ledarskapet inom tillförlitlig artificiell intelligens.

Det gemensamma företaget för ett europeiskt högpresterande datorsystem (det gemensamma företaget EuroHPC)

3.9.3. *Figur 3.9.1* visar nyckeltal för det gemensamma företaget.

Figur 3.9.1 – Nyckeltal för det gemensamma företaget EuroHPC

Tillgänglig budget (miljoner euro)*

Personalstyrka (antal anställda den 31 december)**

* I den tillgängliga budgeten ingår anslag som inte utnyttjats tidigare år och som det gemensamma företaget har omfördelat till årets budget, inkomster avsatta för särskilda ändamål och omfördelningar till nästkommande år.

** I "personalstyrkan" ingår tillfälligt anställda och kontraktsanställda.

Källa: Uppgifter från det gemensamma företaget.

3.9.4. Den avsevärt minskade åtagande- och betalningsbudgeten för 2024 återspeglar det arbete som gjorts med att förbereda för nya AI-investeringsprojekt. I september 2024 inledde det gemensamma företaget två större inbjudningar att anmäla intresse som gällde anläggandet av AI-fabriker. För att finansiera dessa projekt blev man tvungen att senarelägga eller ställa in investeringsprojekt som redan hade planerats och budgeterats inom programmet för ett digitalt Europa och fonden för ett sammanlänkat Europa (FSE).

Vår revisionsförklaring till Europaparlamentet och rådet – rapport från oberoende revisor

Uttalande

3.9.5. Vår revisionsmetod och grunden för vårt uttalande liksom det gemensamma företaget EuroHPC:s lednings och styrelses ansvar samt revisorns ansvar för revisionen av räkenskaperna och de underliggande transaktionerna beskrivs närmare i avsnitt [3.1](#). Underskriften på sidan [167](#) är en del av uttalandet.

Det gemensamma företaget för ett europeiskt högpresterande datorsystem (det gemensamma företaget EuroHPC)

3.9.6. Vi har granskat

- a) det gemensamma företaget EuroHPC:s räkenskaper, som består av årsredovisningen och rapporterna om budgetgenomförandet för det budgetår som slutade den 31 december 2024,
- b) lagligheten och korrektheten i de transaktioner som ligger till grund för räkenskaperna,

i enlighet med bestämmelserna i artikel 287 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget).

Räkenskapernas tillförlitlighet

Uttalande om räkenskapernas tillförlitlighet

3.9.7. Vi anser att det gemensamma företaget EuroHPC:s räkenskaper för det år som slutade den 31 december 2024 ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av det gemensamma företagets finansiella ställning per den 31 december 2024, det finansiella resultatet, kassaflödena och förändringarna i nettotillgångarna för det budgetår som slutade detta datum i enlighet med dess budgetförordning och de redovisningsregler som antagits av kommissionens räkenskapsförare. De baseras på internationellt vedertagna redovisningsstandarder för den offentliga sektorn.

Upplysning av särskild betydelse

3.9.8. Vi vill fästa uppmärksamheten på not 4.2 i det gemensamma företaget EuroHPC:s årsredovisning för 2024, som beskriver en preliminär konsekvensbedömning som gjorts av företaget och den tillhörande osäkerheten kring förskott som betalats ut till en leverantör, med beaktande av nyligen offentliggjorda uppgifter om leverantörens ekonomiska situation. Efter att ha analyserat det totala värdet av sina avtalsförbindelser med leverantören, med fokus på de förskott som betalats för kontrakt och bidragsöverenskommelser, uppskattar det gemensamma företaget EuroHPC de potentiella effekterna till så mycket som 88,4 miljoner euro. Vi gör inget modifierat uttalande i detta avseende.

Det gemensamma företaget för ett europeiskt högpresterande datorsystem (det gemensamma företaget EuroHPC)

Lagligheten och korrektheten i de transaktioner som ligger till grund för räkenskaperna

Intäkter

Uttalande om lagligheten och korrektheten i de intäkter som ligger till grund för räkenskaperna

3.9.9. Vi anser att de intäkter som ligger till grund för det gemensamma företaget EuroHPC:s räkenskaper för det år som slutade den 31 december 2024 i alla väsentliga avseenden är lagliga och korrekta.

Betalningar

Uttalande om lagligheten och korrektheten i de betalningar som ligger till grund för räkenskaperna

3.9.10. Vi anser att de betalningar som ligger till grund för det gemensamma företaget EuroHPC:s räkenskaper för det år som slutade den 31 december 2024 i alla väsentliga avseenden är lagliga och korrekta.

3.9.11. Iakttagelserna nedan påverkar inte vårt uttalande.

Iakttagelser om budgetförvaltningen

Under 2024 sjönk genomförandegraden ytterligare för det gemensamma företaget EuroHPC:s budget för bidragsutbetalningar inom Horisont 2020

3.9.12. Genomförandegraden för betalningsbudgeten för Horisont 2020 minskade till 27 % 2024 (2023: 36 %). Företaget förklarade att det berodde på förseningar i processen med att förhandskontrollera tekniska och finansiella rapporter som stödmottagare lämnat under 2024 i syfte att få medfinansiering från det gemensamma företaget. Betalningar kopplade till de obehandlade rapporterna hade skjutits upp till 2025.

Det gemensamma företaget för ett europeiskt högpresterande datorsystem (det gemensamma företaget EuroHPC)

Till skillnad från EU och de deltagande staterna kommer de privata medlemmarna inte att uppnå sitt bidragsmål för Horisont 2020

3.9.13. *Tabell 3.9.1* innehåller en översikt där det gemensamma företaget EuroHPC:s medlemmars bidragsmål för Horisont 2020 och FSE1 jämförs med deras faktiska bidrag (kontant- och naturabidrag) enligt det gemensamma företagets årsredovisning vid utgången av 2024.

Tabell 3.9.1 – Medlemmarnas bidrag för Horisont 2020 och FSE1 (i miljoner euro)

Medlemmar	Medlemmarnas bidrag (i enlighet med inrättandeförordningen)				Medlemmarnas bidrag (per 31.12.2024)					
	Operativ verksamhet	Administrativa kostnader	Kompletterande verksamhet ⁽²⁾	Totalt	Kontantbidrag	Validerade naturabidrag	Rapporterade, ej validerade naturabidrag	Naturabidrag till kompletterande verksamhet	Totalt	Uppnåendegrad %
EU (GD Kommunikationsnät,	526,0	10,0	ej tillämpligt	536,0	477,4	ej tillämpligt	ej tillämpligt	ej tillämpligt	477,4	89 %
Deltagande stater ⁽³⁾ ⁽⁴⁾	476,0	0,0	ej tillämpligt	476,0	179,6	0,0	51,9	ej tillämpligt	231,5	49 %
Privata medlemmar ⁽³⁾	420,0	0,0	ej tillämpligt	420,0	0,0	0,0	20,0	ej tillämpligt	20,0	5 %
Totalt	1 422,0	10,0	ej tillämpligt	1 432,0	657,0	0,0	71,9	ej tillämpligt	728,9	51 %

(1) Innefattar 100 miljoner euro från FSE1.

(2) Kompletterande verksamhet omfattas inte av revisionsrättens granskning.

(3) Den nya inrättandeförordningen upphäver skyldigheten för deltagande stater och privata medlemmar att bidra till administrativa kostnader.

(4) Deltagande staters kontantbidrag som betalas direkt till entreprenörer/stödmottagare ingår inte.

Källa: Revisionsrätten, på grundval av uppgifter från det gemensamma företaget och inrättandeförordningen.

3.9.14. Vid utgången av 2024 hade EU lämnat kontantbidrag på totalt 477,4 miljoner euro (89 % av målet). De deltagande staterna hade lämnat finansiella bidrag på 179,6 miljoner euro för superdatorer som köptes in av det gemensamma företaget och rapporterade ytterligare 51,9 miljoner euro i naturabidrag till värdenheternas driftskostnader (49 % av målet). Huvudorsaken till de deltagande staternas lägre bidragsnivå är att de redovisar sina kostnader och rapporterar dem till det gemensamma företaget först när motsvarande Horisont 2020- och FSE1-projekt som de stöder med nationella medel har slutförts.

3.9.15. De rättsliga åtaganden som gjorts av både EU och de deltagande staterna ligger i linje med deras bidragsmål för Horisont 2020, men de privata medlemmarnas bidrag är långt från att uppnå målet. Deras naturabidrag till operativ verksamhet (20 miljoner euro) ligger fortfarande betydligt under det minimimål på 420 miljoner euro som överenskommits för privata medlemmar i det gemensamma företagets inrättandeförordning. Som vi har konstaterat i tidigare rapporter (exempelvis i [årsrapporten för 2023 om EU:s gemensamma företag](#), punkt 3.9.16) är denna situation en följd av EuroHPC:s arrangemang³⁹ för att finansiera sin verksamhet. Enligt dessa arrangemang kan privata medlemmar endast lämna naturabidrag till innovationsbidrag (som står för omkring 30 % av det gemensamma företagets totala bidragsverksamhet). Vi anser att detta begränsar det gemensamma företagets förmåga

³⁹ Se artikel 15.3 f i stadgarna i bilagan till rådets förordning (EU) 2018/1488.

Det gemensamma företaget för ett europeiskt högpresterande datorsystem (det gemensamma företaget EuroHPC)

att fullgöra sitt uppdrag att samarbeta nära med den privata sektorn, och det ger ingen möjlighet att kvantifiera den privata sektorns bidrag till det gemensamma företagets Horisont 2020-mål.

Den nya AI-pelaren bromsade genomförandet av 2024 års budget för programmet för ett digitalt Europa och medlemmarnas bidrag

3.9.16. Med tanke på den nya AI-pelarens stora strategiska betydelse för EuroHPC och dess deltagande stater omfördelade det gemensamma företaget tillgängliga resurser till de avgörande första inbjudningarna att anmäla intresse för inrättandet av AI-fabriker. I december 2024 valde företaget ut sju värdenheter för AI och beviljade medfinansiering till deras investeringsprojekt (omkring 653 miljoner euro från programmet för ett digitalt Europa och 112 miljoner euro från Horisont Europa). Detta innebär att flera andra planerade investeringsverksamheter antingen ställdes in eller sköts upp till perioden 2025–2027, vilket försenade genomförandet av EuroHPC:s infrastrukturverksamhet inom programmet för ett digitalt Europa under 2024.

3.9.17. Detta förklarar varför genomförandegraden under 2024 förblev mycket låg när det gäller både åtaganden och betalningar för investeringsverksamhet inom programmet för ett digitalt Europa, 22 % respektive 19 % (2023: 89 % respektive 18 %).

3.9.18. *Tabell 3.9.2* innehåller en översikt där det gemensamma företaget EuroHPC:s medlemmars bidragsmål för forskningsprogram inom budgetramen 2021–2027 jämförs med deras faktiska bidrag (kontant- och naturabidrag) enligt det gemensamma företagets årsredovisning vid utgången av 2024.

Tabell 3.9.2 – Medlemmarnas bidrag för Horisont Europa, programmet för ett digitalt Europa och FSE 2 (i miljoner euro)

Medlemmar	Medlemmarnas bidrag (i enlighet med inrättandeförordningen)			Medlemmarnas bidrag (per 31.12.2024)					
	Operativ verksamhet	Administrativa kostnader	Totalt	Validerade kontantbidrag	Ej validerade kontantbidrag	Validerade naturabidrag ⁽³⁾	Rapporterade, ej validerade naturabidrag ⁽³⁾	Totalt	Uppnåendegrad %
EU (GD Kommunikationsnät)	3 059,3	92,0	3 151,3	190,3	724,9	ej tillämpligt	ej tillämpligt	915,2	29 %
Deltagande stater ⁽²⁾	2 989,3	0,0	2 989,3	36,6	103,2	0,0	0,0	139,8	5 %
Privata medlemmar	900,0	0,0	900,0	0,0	ej tillämpligt	0,0	2,8	2,8	0 %
Totalt	6 948,6	92,0	7 040,6	226,9	828,0	0,0	2,8	1 057,8	15 %

(1) Innefattar a) upp till 900 miljoner euro från Horisont Europa, minus 21 miljoner euro i minskning efter halva tiden plus bidrag från Förenade kungariket på 91 miljoner euro, och b) upp till 1 981,3 miljoner euro från programmet för ett digitalt Europa samt c) upp till 200 miljoner euro från FSE2.

(2) Deltagande staters kontantbidrag som betalas direkt till entreprenörer/stödmottagare ingår inte.

(3) Består av deltagande staters naturabidrag till värdenheternas operativa kostnader och privata medlemmars naturabidrag till det gemensamma företagets operativa verksamhet.

Källa: Revisionsrätten, på grundval av uppgifter från det gemensamma företaget och inrättandeförordningen.

Det gemensamma företaget för ett europeiskt högpresterande datorsystem (det gemensamma företaget EuroHPC)

3.9.19. Vid utgången av 2024, det tredje året av Horisont Europa och programmet för ett digitalt Europa, hade EU och de privata medlemmarna endast uppnått omkring 17 % av sitt totala bidragsmål (29 % respektive 5 %). Detta återspeglar bland annat omfördelningen av resurser, främst från investeringsverksamhet inom programmet för ett digitalt Europa till verksamhet inom den nya AI-pelaren (se punkt [3.9.16](#)).

3.9.20. De privata medlemmarnas bidragsmål var mer än dubbelt så höga som i den föregående fleråriga budgetramen (en ökning från 420 miljoner euro till 900 miljoner euro), men endast 2,8 miljoner euro i naturabidrag uppnåddes 2024. Denna situation hade samma strukturella orsaker som beskrivs i samband med Horisont 2020 (se punkt [3.9.15](#)). Även inom programmen för 2021–2027 är privata medlemmar uteslutna från att delta i investeringsprojekt finansierade genom programmet för ett digitalt Europa, såsom inköp eller uppgradering av superdatorer och inrättande av AI-fabriker (omkring 70 % av det gemensamma företags verksamhet), och de är begränsade till innovationsbidragsprojekt, som utgör endast 3 % av de återstående 30 % som avser det gemensamma företags bidragsverksamhet inom Horisont Europa. Detta minskar avsevärt deras möjligheter att generera naturabidrag.

3.9.21. Som vi konstaterade i [förra årets årsrapport om EU:s gemensamma företag](#) (punkt 3.9.19) kommer EuroHPC inte att uppnå det betydligt högre målet för de privata medlemmarnas bidrag inom den fleråriga budgetramen för 2021–2027, om inte företags finansieringsarrangemang⁴⁰ och/eller bidragsmål för privata medlemmar förändras. Det innebär en risk för att man inte uppnår programmets övergripande mål att ha ett starkt samarbete med privata partner.

lakttagelser om transaktionernas laglighet och korrekthet

3.9.22. Vi granskade fem transaktioner inom Horisont 2020 och Horisont Europa (slumpvis utvalda bland alla slutbetalningar/mellanliggande betalningar och regleringar som det gemensamma företaget gjorde under 2024) på slutmottagarnivå, för att bedöma ändamålsenligheten i det gemensamma företags förvaltnings- och kontrollsystem med avseende på de operativa kostnadernas laglighet och korrekthet. Vi fann brister i kontrollen och övervakningen av tidrapporterna för personal som arbetade i ett projekt som berördes av vårt urval. I ett annat fall fann vi ett fel med ekonomisk inverkan till följd av icke stödberättigande personalkostnader som berodde på en felaktig metod för att beräkna dagskostnader.

⁴⁰ Se artikel 15.3 g i stadgarna i bilagan till rådets förordning (EU) 2021/1173 tillsammans med artikel 7.1 och 11.2 i samma förordning.

Det gemensamma företaget för ett europeiskt högpresterande datorsystem (det gemensamma företaget EuroHPC)

3.9.23. Baserat på resultaten från efterhandsrevisionerna från kommissionens gemensamma revisionstjänst rapporterade det gemensamma företaget en representativ felnivå på 0,84 % och en procentsats för kvarstående fel på 0 % för sina Horisont 2020-kostnader (som stod för omkring 80 % av företagets totala betalningar 2024)⁴¹. Det finns ännu inga resultat från efterhandsrevisioner av kostnaderna inom Horisont Europa och programmet för ett digitalt Europa (omkring 17 % av alla betalningar 2024).

Iakttagelser om andra förhållanden

Det gemensamma företaget EuroHPC hade inte uppnått sina rekryteringsmål i slutet av 2024

3.9.24. År 2021 beviljade kommissionen EuroHPC ytterligare 39 tjänster som en komplettering upp till de 54 anställda som den behövde för att genomföra omkring 7 miljarder euro i medel inom den fleråriga budgetramen för 2021–2027. Trettio av de nya tjänsterna skulle tillsättas i slutet av 2022, medan de återstående nio skulle tillsättas i slutet av 2023. Vid årets slut 2024 var 14 av de 39 tjänsterna fortfarande vakanta. Detta kan hindra EuroHPC från att genomföra sin verksamhet som planerat.

Uppföljning av tidigare års iakttagelser

3.9.25. En översikt över de åtgärder som det gemensamma företaget EuroHPC har vidtagit som en reaktion på våra iakttagelser från tidigare år finns i [bilagan](#).

⁴¹ Det gemensamma företaget EuroHPC:s konsoliderade årliga verksamhetsrapport för 2024, avsnittet *Internal Control* (s.104).

Det gemensamma företaget för ett europeiskt högpresterande datorsystem (det gemensamma företaget EuroHPC)

Bilaga – Uppföljning av tidigare års iakttagelser

Nummer	Året för revisionsrättens iakttagelse	Revisionsrättens iakttagelse (sammanfattning)	Korrigerande åtgärd och annan relevant utveckling (sammanfattning)	Status för revisionsrättens iakttagelse
1	2023	Ofullständiga planer för driftskontinuitet och katastrofberedskap.	Det gemensamma företaget antog sina uppdaterade kontinuitets- och katastrofplaner 2024 och testade dem i maj 2025.	Har genomförts
2	2023	Ingen policy för intern kontroll av känsliga funktioner.	Det gemensamma företaget antog en policy för hantering av känsliga funktioner 2024.	Har genomförts
3	2021, 2022, 2023	Det gemensamma företags finansieringsarrangemang, där privata medlemmar kunde tillhandahålla naturabidrag för endast en typ av projekt (innovationsprojekt, som representerar cirka 3 % av den totala Horisont Europa-finansieringen) hindrade privata medlemmar från att uppnå sina minsta bidragsmål.	Situationen kvarstod under 2024 (se punkt 3.9.20).	Pågår
4	2022, 2023	Låga genomförandegrader för åtagande- och betalningsbemyndiganden avseende programmet för ett digitalt Europa.	Situationen kvarstod under 2024 när det gäller investeringsverksamhet inom programmet för ett digitalt Europa (se punkt 3.9.16).	Pågår
5	2023	Ackumulering av överskott av likvida medel.	Vid årets slut 2024 hade EuroHPC:s överskott av likvida medel ökat från 840,7 miljoner euro vid utgången av 2023 till 904,7 miljoner euro vid utgången av 2024.	Pågår

Det gemensamma företaget för ett europeiskt högpresterande datorsystem (det gemensamma företaget EuroHPC)

Nummer	Året för revisionsrättens iakttagelse	Revisionsrättens iakttagelse (sammanfattning)	Korrigerande åtgärd och annan relevant utveckling (sammanfattning)	Status för revisionsrättens iakttagelse
6	2020, 2021, 2022, 2023	Vid planeringen av budgeten för administrativa åtaganden och betalningar (avdelningarna 1 och 2) togs inte tillräcklig hänsyn till omfördelningen av betydande belopp i outnyttjade betalningsbemyndiganden från tidigare år.	Under 2024 var genomförandegraden för personalutgiftsbudgeten (avdelning 1) 95 %, men situationen kvarstod för betalningsbudgeten för byggnader, utrustning och driftsutgifter (avdelning 2). Eftersom man inte tog tillräcklig hänsyn till omfördelningen av ackumulerade outnyttjade betalningsbemyndiganden till 2024 års administrativa budget förblev genomförandegraden låg för betalningsbudgeten för avdelning 2, 61 % (2023: 26 %).	Pågår
7	2021, 2022, 2023	Rekryteringsmålen ej uppnådda.	Vid utgången av 2024 hade det gemensamma företaget fortfarande inte uppnått sitt mål att 39 nya anställda skulle rekryteras fram till slutet av 2023 (se punkt 3.9.24).	Pågår
8	2023	Brister i den preliminära urvalsfasen i rekryteringsförfaranden.	Under 2024 införde EuroHPC en poängmatris som ska användas för den första urvalsfasen i företagets rekryteringsförfaranden med en viktning för vart och ett av de grundläggande kriterierna.	Har genomförts

Det gemensamma företaget för ett europeiskt högpresterande datorsystem (det gemensamma företaget EuroHPC)

Svar från det gemensamma företaget EuroHPC

https://www.eca.europa.eu/Lists/ECARepplies/EuroHPC-Replies-SAR-JUS-2024/EuroHPC-Replies-SAR-JUS-2024_SV.pdf

3.10. Det gemensamma företaget för smarta nät och tjänster

Inledning

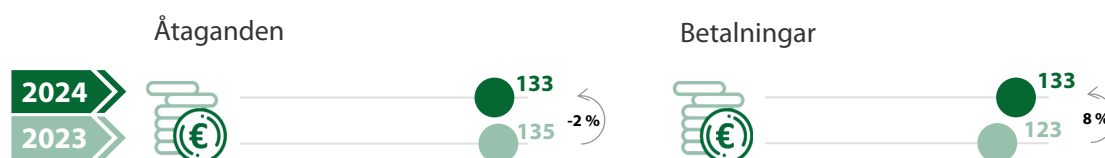
3.10.1. Det gemensamma företaget för smarta nät och tjänster ligger i Bryssel och bildades i november 2021 inom ramen för programmet Horisont Europa för perioden fram till och med den 31 december 2029⁴². Det fick ekonomiskt självbestämmande den 24 oktober 2023.

3.10.2. Det gemensamma företaget för smarta nät och tjänster är ett offentlig-privat partnerskap som syftar till att underlätta och utveckla industriellt ledarskap i Europa på området 5G- och 6G-nät och 5G- och 6G-tjänster. Dess medlemmar är EU, som företräds av kommissionen (GD Kommunikationsnät, innehåll och teknik) och branschorganisationen för 6G smarta nät och tjänster (6G-IA).

3.10.3. *Figur 3.10.1* visar nyckeltal för det gemensamma företaget.

Figur 3.10.1 – Nyckeltal för det gemensamma företaget för smarta nät och tjänster

Tillgänglig budget (miljoner euro)*

Personalstyrka (antal anställda den 31 december)**

* I den tillgängliga budgeten ingår anslag som inte utnyttjats tidigare år och som det gemensamma företaget har omfördelat till årets budget, inkomster avsatta för särskilda ändamål och omfördelningar till nästkommande år.

** I "personalstyrkan" ingår tillfälligt anställda och kontraktsanställda.

Källa: Uppgifter från det gemensamma företaget.

⁴² Rådets förordning (EU) 2021/2085 om bildande av gemensamma företag inom ramen för Horisont Europa.

Vår revisionsförklaring till Europaparlamentet och rådet – rapport från oberoende revisor

Uttalande

3.10.4. Vår revisionsmetod och grunden för vårt uttalande liksom det gemensamma företaget för smarta nät och tjänsters lednings och styrelses ansvar samt revisorns ansvar för revisionen av räkenskaperna och de underliggande transaktionerna beskrivs närmare i avsnitt **3.1**. Underskriften på sidan **167** är en del av uttalandet.

3.10.5. Vi har granskat

- a) det gemensamma företaget för smarta nät och tjänsters räkenskaper, som består av årsredovisningen och rapporterna om budgetgenomförandet för det budgetår som slutade den 31 december 2024,
- b) lagligheten och korrektheten i de transaktioner som ligger till grund för räkenskaperna,

i enlighet med bestämmelserna i artikel 287 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget).

Räkenskapernas tillförlitlighet

Uttalande om räkenskapernas tillförlitlighet

3.10.6. Vi anser att det gemensamma företaget för smarta nät och tjänsters räkenskaper för det år som slutade den 31 december 2024 ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av det gemensamma företags finansiella ställning per den 31 december 2024, det finansiella resultatet, kassaflödena och förändringarna i nettotillgångarna för det budgetår som slutade detta datum i enlighet med dess budgetförordning och de redovisningsregler som antagits av kommissionens räkenskapsförare. De baseras på internationellt vedertagna redovisningsstandarder för den offentliga sektorn.

Lagligheten och korrektheten i de transaktioner som ligger till grund för räkenskaperna

Intäkter

Uttalande om lagligheten och korrektheten i de intäkter som ligger till grund för räkenskaperna

3.10.7. Vi anser att de intäkter som ligger till grund för det gemensamma företaget för smarta nät och tjänsters räkenskaper för det år som slutade den 31 december 2024 i alla väsentliga avseenden är lagliga och korrekta.

Betalningar

Uttalande om lagligheten och korrektheten i de betalningar som ligger till grund för räkenskaperna

3.10.8. Vi anser att de betalningar som ligger till grund för det gemensamma företaget för smarta nät och tjänsters räkenskaper för det år som slutade den 31 december 2024 i alla väsentliga avseenden är lagliga och korrekta.

3.10.9. Iakttagelserna nedan påverkar inte vårt uttalande.

Iakttagelser om budgetförvaltningen

De privata medlemmarna uppnådde sina mål genom bidrag till kompletterande verksamhet

3.10.10. *Tabell 3.10.1* innehåller en översikt där det gemensamma företaget för smarta nät och tjänsters medlemmars bidragsmål för Horisont Europa jämförs med deras faktiska bidrag (kontant- och naturabidrag) enligt det gemensamma företagets årsredovisning vid utgången av 2024.

Det gemensamma företaget för smarta nät och tjänster

**Tabell 3.10.1 – Medlemmarnas bidrag för Horisont Europa
(i miljoner euro)**

Medlemmar	Medlemmarnas bidrag (i enlighet med inrättandeförordningen)			Medlemmarnas bidrag (per 31.12.2024)					
	Operativ verksamhet	Administrativa kostnader	Totalt	Validerade kontantbidrag	Ej validerade kontantbidrag	Validerade naturabidrag ⁽¹⁾	Rapporterade, ej validerade naturabidrag ⁽¹⁾	Totalt	Uppnåendegrad %
EU (GD Forskning och innovation) ⁽²⁾	881,5	18,5	900,0	416,8	19,1	ej tillämpligt	ej tillämpligt	435,9	48 %
Privata medlemmar ⁽²⁾	881,5	18,5	900,0	1,7	0,0	337,3	24,7	363,7	40 %
Totalt	1 763,0	37,0	1 800,0	418,5	19,1	337,3	24,7	799,6	44 %

(1) Består av naturabidrag till operativ verksamhet och naturabidrag till kompletterande verksamhet.

(2) Innefattar bidrag från Förenade kungariket på 21 miljoner euro och minskning efter halva tiden av Horisont Europa med 21 miljoner euro.

Källa: Revisionsrätten, på grundval av uppgifter från det gemensamma företaget och inrättandeförordningen.

3.10.11. Vid utgången av 2024 hade EU och de privata medlemmarna tillsammans uppnått omkring 44 % av det totala bidragsmålet (48 % respektive 40 %). Enligt det gemensamma företags årsredovisning avsåg 337,3 miljoner euro i bidrag från privata medlemmar (93 %) kompletterande verksamhet som inte var direkt kopplad till projekt som finansierats av det gemensamma företaget för smarta nät och tjänster. Vi noterar att det gemensamma företaget måste tillämpa liknande regler för certifiering, rapportering och validering av naturabidrag både till kompletterande verksamhet och till operativ verksamhet. Eftersom kompletterande verksamhet inte är bunden av samma regler om utvärdering och övervakning som den verksamhet som finansieras av det gemensamma företaget genom ansökningsomgångar, anser vi dock att det finns risk att bidrag av den typen är mindre ändamålsenliga när det gäller att uppnå det gemensamma företags program mål.

lakttagelser om transaktionernas laglighet och korrekthet

3.10.12. Vi granskade två transaktioner inom Horisont Europa (slumpvis utvalda bland alla mellanliggande betalningar och regleringar som det gemensamma företaget gjorde under 2024) på slutmottagarnivå, för att bedöma ändamålsenligheten i det gemensamma företaget för smarta nät och tjänsters förvaltnings- och kontrollsystem med avseende på de operativa kostnadernas laglighet och korrekthet. Vi fann ett fel med ekonomisk inverkan till följd av icke stödberättigande personalkostnader som berodde på att sådana kostnader för ägaren ett litet eller medelstort företag hade rapporterats felaktigt och att en felaktig metod använts för att beräkna faktiska kostnader.

3.10.13. Kommissionens gemensamma revisionstjänst har ännu inte fått fram några resultat från efterhandsrevisioner av Horisont Europa, så vi kunde inte ta hänsyn till dem i vår samlade bedömning.

Det gemensamma företaget för smarta nät och tjänster

Iakttagelser om förvaltnings- och kontrollsystemen

Det gemensamma företaget för smarta nät och tjänster har ännu inte infört någon riskbaserad kontrollram för bidragsutbetalningar från Horisont Europa

3.10.14. Det gemensamma företaget för smarta nät och tjänster har ännu inte infört riskbaserad kontroll av kostnaderna inom Horisont Europa. Användningen av en systematisk och centraliserad kontrollram är avgörande för den verkställande direktörens förklaring om lagligheten och korrektheten i det gemensamma företags betalningstransaktioner. Att inrätta en riskbaserad kontrollram kräver en hel del arbete som det gemensamma företaget för smarta nät och tjänster måste avsätta nödvändiga resurser för.

Uppföljning av tidigare års iakttagelser

3.10.15. En översikt över de åtgärder som det gemensamma företaget för smarta nät och tjänster har vidtagit som en reaktion på våra iakttagelser från tidigare år finns i [bilagan](#).

Det gemensamma företaget för smarta nät och tjänster

Bilaga – Uppföljning av tidigare års iakttagelser

Nummer	Året för revisionsrättens iakttagelse	Revisionsrättens iakttagelse (sammanfattning)	Korrigerande åtgärd och annan relevant utveckling (sammanfattning)	Status för revisionsrättens iakttagelse
1	2023	Kommissionens ram för intern kontroll har endast delvis införts. Framför allt behövs det fortfarande åtgärder för att se till att planerna för driftskontinuitet och katastrofberedskap, policyn för hantering av känsliga funktioner samt kontrollprinciperna för riskbedömning och kontroll- och övervakningsverksamhet fungerar ändamålsenligt.	Det gemensamma företaget antog en policy för hantering av känsliga funktioner i juni 2024. Uppdaterade gemensamma planer för driftskontinuitet och katastrofberedskap godkändes 2024. Testning av båda planerna ingår i det gemensamma it-arbetsprogrammet för 2025. Vid utgången av 2024 hade det gemensamma företaget ännu inte infört en riskbaserad kontrollram för kostnader inom Horisont Europa (se punkt 3.10.14).	Pågår

Det gemensamma företaget för smarta nät och tjänster

Svar från det gemensamma företaget för smarta nät och tjänster

https://www.eca.europa.eu/Lists/ECARepplies/SNS-Replies-SAR-JUS-2024/SNS-Replies-SAR-JUS-2024_SV.pdf

3.11. Det gemensamma företaget för global hälsa EDCTP3

Inledning

3.11.1. Det gemensamma företaget för global hälsa EDCTP3 ligger i Bryssel och bildades i november 2021 inom ramen för programmet Horisont Europa för perioden fram till och med den 31 december 2031⁴³. Det bygger vidare på det första och andra programmet för partnerskapet mellan Europa och utvecklingsländerna inom området klinisk prövning (EDCTP). Det fick ekonomiskt självbestämmande den 23 november 2023.

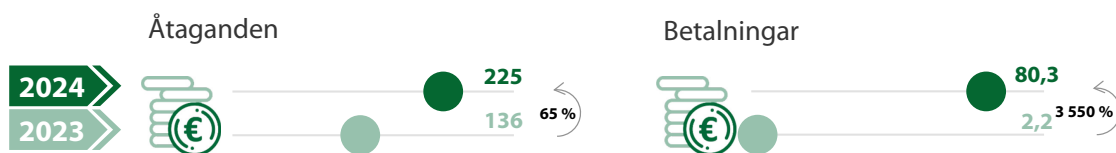
3.11.2. Det gemensamma företaget för global hälsa EDCTP3 är ett partnerskap mellan EU och EDCTP Association, vars nuvarande medlemmar är [15 europeiska och 30 afrikanska länder](#). Det syftar till att leda till nya lösningar för att minska bördan av infektionssjukdomar i Afrika söder om Sahara och stärka forskningskapaciteten för att förebygga och reagera på nya infektionssjukdomar i den regionen och över hela världen. Dess medlemmar är EU, som företräds av kommissionen (GD Forskning och innovation), och EDCTP Association.

⁴³ Rådets förordning (EU) 2021/2085 om bildande av gemensamma företag inom ramen för Horisont Europa.

3.11.3. *Figur 3.11.1* visar nyckeltal för det gemensamma företaget.

Figur 3.11.1 – Nyckeltal för det gemensamma företaget för global hälsa EDCTP3

Tillgänglig budget (miljoner euro)*

Personalstyrka (antal anställda den 31 december)**

* I den tillgängliga budgeten ingår anslag som inte utnyttjats tidigare år och som det gemensamma företaget har omfördelat till årets budget, inkomster avsatta för särskilda ändamål och omfördelningar till nästkommande år.

** I "personalstyrkan" ingår tillfälligt anställda och kontraktsanställda.

Källa: Uppgifter från det gemensamma företaget.

3.11.4. Ökningen av det gemensamma företags åtagande- och betalningsbudget för 2024 återspeglar inledandet av en viktig inbjudan att lämna förslag samt förfinansiering av bidragsöverenskommelser inom ramen för 2023 års ansökningsomgång. Vid utgången av 2024 hade det gemensamma företaget avslutat rekryteringen till tjänsterna i tjänsteförteckningen.

Vår revisionsförklaring till Europaparlamentet och rådet – rapport från oberoende revisor

Uttalande

3.11.5. Vår revisionsmetod och grunden för vårt uttalande liksom det gemensamma företaget för global hälsa EDCTP3:s lednings och styrelses ansvar samt revisorns ansvar för revisionen av räkenskaperna och de underliggande transaktionerna beskrivs närmare i avsnitt [3.1](#). Underskriften på sidan [167](#) är en del av uttalandet.

3.11.6. Vi har granskat

- a) det gemensamma företaget för global hälsa EDCTP3:s räkenskaper, som består av årsredovisningen och rapporterna om budgetgenomförandet för det budgetår som slutade den 31 december 2024,
- b) lagligheten och korrektheten i de transaktioner som ligger till grund för räkenskaperna,

i enlighet med bestämmelserna i artikel 287 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget).

Räkenskapernas tillförlitlighet

3.11.7. Vi anser att det gemensamma företaget för global hälsa EDCTP3:s räkenskaper för det år som slutade den 31 december 2024 ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av det gemensamma företagets finansiella ställning per den 31 december 2024, det finansiella resultatet, kassaflödena och förändringarna i nettotillgångarna för det budgetår som slutade detta datum i enlighet med dess budgetförordning och de redovisningsregler som antagits av kommissionens räkenskapsförare. De baseras på internationellt vedertagna redovisningsstandarder för den offentliga sektorn.

Övriga upplysningar

3.11.8. Vi vill fästa uppmärksamheten på viktiga händelser som har inträffat efter rapporteringsperioden och som kan ha en betydande inverkan på det gemensamma företagets verksamhet. I synnerhet följande:

- Den snabba upptrappningen av konflikten i de östra delarna av Demokratiska republiken Kongo skulle kunna hota flera projekt som finansieras av det gemensamma företaget i regionen.
- Det gemensamma företaget och EDCTP Association anordnade det tolfte EDCTP-forumet i Rwanda den 15–20 juni 2025 i partnerskap med Rwandas ministerium för hälso- och sjukvård och biomedicinska centrum. Det gemensamma företaget har under 2024 gjort åtaganden för omkring 1 miljoner euro som helt och hållet avser de operativa kostnaderna för detta evenemang. –
- Den 13 februari 2025 utfärdade Europaparlamentet en resolution om upptrappningen av våldet i östra Demokratiska republiken Kongo.
- I februari 2025 meddelade Förenta staternas utrikesminister att de flesta program som finansierats av Förenta staternas byrå för internationell utveckling (USAID) skulle ställas in, vilket drabbar vissa av det gemensamma företagets stödmottagare som i hög grad är beroende av denna finansiering.

Vi gör inget modifierat uttalande i dessa avseenden.

Lagligheten och korrektheten i de transaktioner som ligger till grund för räkenskaperna

Intäkter

Uttalande om lagligheten och korrektheten i de intäkter som ligger till grund för räkenskaperna

3.11.9. Vi anser att de intäkter som ligger till grund för det gemensamma företaget för global hälsa EDCTP3:s räkenskaper för det år som slutade den 31 december 2024 i alla väsentliga avseenden är lagliga och korrekta.

Betalningar

Uttalande om lagligheten och korrektheten i de betalningar som ligger till grund för räkenskaperna

3.11.10. Vi anser att de betalningar som ligger till grund för det gemensamma företaget för global hälsa EDCTP3:s räkenskaper för det år som slutade den 31 december 2024 i alla väsentliga avseenden är lagliga och korrekta.

3.11.11. Iakttagelserna nedan påverkar inte vårt uttalande.

Iakttagelser om budgetförvaltningen

Det gemensamma företaget för global hälsa EDCTP3 ligger fortfarande långt under målet när det gäller att engagera bidragande partner

3.11.12. *Tabell 3.11.1* innehåller en översikt där det gemensamma företaget för global hälsa EDCTP3:s medlemmars och bidragande partners bidragsmål för Horisont Europa jämförs med deras faktiska bidrag (kontant- och naturabidrag) enligt det gemensamma företagets årsredovisning vid utgången av 2024.

Det gemensamma företaget för global hälsa EDCTP3

Tabell 3.11.1 – Medlemmarnas bidrag för Horisont Europa (i miljoner euro)

Medlemmar	Medlemmarnas bidrag (i enlighet med inrättandeförordningen)			Medlemmarnas bidrag (per 31.12.2024)					
	Operativ verksamhet	Administrativa kostnader	Totalt	Validerade kontantbidrag	Ej validerade kontantbidrag	Validerade naturabidrag	Rapporterade, ej validerade naturabidrag	Totalt	Uppnåendegrad %
EU (GD Forskning och innovation) ⁽²⁾	830,3	59,8	890,1	120,9	4,0	ej tillämpligt	ej tillämpligt	124,9	14 %
EDCTP – deltagande stater ^{(1) (2)}	550,0	0,0	550,0	5,3	ej tillämpligt	0,0	394,5	399,8	73 %
Bidragande partner ⁽¹⁾	400,0	0,0	400,0	0,0	15,6	ej tillämpligt	ej tillämpligt	15,6	4 %
Totalt	1 780,3	59,8	1 840,1	126,2	19,6	0,0	394,5	540,3	29 %

(1) EDCTP Associations bidrag består av kontantbidrag och naturabidrag till kompletterande verksamhet. Bidragen från bidragande partner består av kontantbidrag till det gemensamma företags verksamhet.

(2) Innefattar bidrag från Förenade kungariket på 110,1 miljoner euro och minskning efter halva tiden av Horisont Europa med 20 miljoner euro.

Källa: Revisionsrätten, på grundval av uppgifter från det gemensamma företaget och inrättandeförordningen.

3.11.13. Vid årsslutet 2024 hade EDCTP Association redan rapporterat 399,8 miljoner euro (73 % av målet) i kontant- och naturabidrag till kompletterande verksamhet, medan EU:s kontantbidrag endast uppgick till 14 % av målet. Det gemensamma företaget uppskattar i sin årsredovisning att EDCTP Associations bidrag, tillsammans med 110,1 miljoner euro i åtaganden för kompletterande verksamhet från Förenade kungariket, ska göra att de totala naturabidragen till kompletterande verksamhet når upp till 550 miljoner euro (100 % av EDCTP Associations minsta bidragsmål) fram till programmets slut.

3.11.14. Enligt skäl 69 i det gemensamma företaget för global hälsa EDCTP3:s [inrättandeförordning](#) ska företaget uppmuntra andra internationella forskningsfinansiärer, till exempel filantroper, läkemedelsindustrin och andra länder utanför EU, att lämna kontantbidrag till partnerskapet såsom bidragande partner. Enligt artikel 102 i förordningen ska det gemensamma företaget ha som mål att få in kontantbidrag på 400 miljoner euro fram till slutet av programmets genomförande. Men vid årets slut 2024, som var det tredje genomförandeåret, var nivån på kontantbidragen från bidragande partner fortfarande mycket låg, 15,6 miljoner euro (4 % av målet). Under 2024 anslöts bara en ytterligare partner till det gemensamma företaget, vars bidrag på cirka 2,2 miljoner euro kommer att förverkligas under 2025 och 2026. Bristen på sådana bidrag kan avsevärt minska hävstångseffekten av det gemensamma företags verksamhet, vilket gör att programmålen riskerar att inte uppnås.

Brister i planeringen och genomförandet av budgeten för administrativa utgifter

3.11.15. Vid utgången av 2024 hade det gemensamma företaget för global hälsa EDCTP3 gjort betalningar på endast 3 miljoner euro (75 %) från personalutgiftsbudgeten på omkring 4 miljoner euro (avdelning 1) och endast 1 miljon euro (37 %) från budgeten för administrativ infrastruktur på 2,7 miljoner euro (avdelning 2). Till följd av detta uppgick mängden outnyttjade administrativa betalningsbemyndiganden att omfördela till nästa års administrativa budget till 2,7 miljoner euro, vilket motsvarar 40 % av den totala administrativa

Det gemensamma företaget för global hälsa EDCTP3

budgeten (avdelningarna 1 och 2) för 2025. Enligt det gemensamma företaget berodde ökningen av outnyttjade administrativa betalningsbemyndiganden främst på förseningar i rekryteringen (avdelning 1) och det sena genomförandet av renoveringskontrakt (avdelning 2) för vilka utgifter planerades under 2024.

Iakttagelser om transaktionernas laglighet och korrekthet

3.11.16. Vi granskade en transaktion inom Horisont Europa (slumpvis utvald bland alla mellanliggande betalningar/slutbetalningar och regleringar som det gemensamma företaget gjorde under 2024) på slutmottagarnivå, för att bedöma ändamålsenligheten i det gemensamma företagets förvaltnings- och kontrollsystem med avseende på de operativa kostnadernas laglighet och korrekthet. Transaktionen innehöll inga fel.

3.11.17. Kommissionens gemensamma revisionstjänst har ännu inte fått fram några resultat från efterhandsrevisioner av Horisont Europa, så vi kunde inte ta hänsyn till dem i vår samlade bedömning.

Iakttagelser om andra förhållanden

Brister i samband med urvalet av en högre tjänsteman

3.11.18. Under 2024 genomförde det gemensamma företaget för global hälsa EDCTP3 ett urvalsförfarande för en ledande befattning. Sökande som saknade den miniminivå av erfarenhet av arbete i ledande ställning och den kompetens som krävdes enligt meddelandet om ledig tjänst uteslöts inte systematiskt. Detta påverkade dock inte resultatet av förfarandet eftersom den utvalda sökanden uppfyllde alla urvalskriterier.

Uppföljning av tidigare års iakttagelser

3.11.19. En översikt över de åtgärder som det gemensamma företaget för global hälsa EDCTP3 har vidtagit som en reaktion på våra iakttagelser från tidigare år finns i [bilagan](#).

Det gemensamma företaget för global hälsa EDCTP3

Bilaga – Uppföljning av tidigare års iakttagelser

Nummer	Året för revisionsrättens iakttagelse	Revisionsrättens iakttagelse (sammanfattning)	Korrigerande åtgärd och annan relevant utveckling (sammanfattning)	Status för revisionsrättens iakttagelse
1	2023	Kommissionens ram för intern kontroll har endast delvis införts. Framför allt behövs det fortfarande åtgärder för att se till att planerna för driftskontinuitet och katastrofberedskap, policyn för hantering av känsliga funktioner samt kontrollprinciperna för övervakningsverksamhet fungerar ändamålsenligt.	Det gemensamma företaget antog en policy för hantering av känsliga funktioner i maj 2024. Uppdaterade gemensamma planer för driftskontinuitet och katastrofberedskap godkändes 2024. Testning av båda planerna ingår i det gemensamma it-arbetsprogrammet för 2025.	Pågår

Det gemensamma företaget för global hälsa EDCTP3

Svar från det gemensamma företaget för global hälsa EDCTP3

https://www.eca.europa.eu/Lists/ECARepplies/Global_Health_EDCTP3-Replies-SAR-JUS-2024/Global_Health_EDCTP3-Replies-SAR-JUS-2024_SV.pdf

3.12. Europeiska kompetenscentrumet för cybersäkerhet inom näringsliv, teknik och forskning (ECCC)

Inledning

3.12.1. Det Europeiska kompetenscentrumet för cybersäkerhet inom näringsliv, teknik och forskning (ECCC) ligger i Bukarest och bildades i maj 2021 inom ramen för programmet för ett digitalt Europa för perioden fram till och med den 31 december 2029⁴⁴. Det fick ekonomiskt självbestämmande den 24 september 2024. Före detta datum ansvarade kommissionen för ECCC:s budget för 2024 och genomförde 74,2 miljoner euro i betalningsbemyndiganden och 2,1 miljoner euro i åtagandebemyndiganden.

3.12.2. ECCC och nätverket av nationella samordningscentrum arbetar för att stödja innovation och industripolitik inom cybersäkerhet i samarbete med näringslivet, små och medelstora företag, europeiska forsknings- och standardiseringsorganisationer, offentliga organ och berörda parter som arbetar med cybersäkerhet.

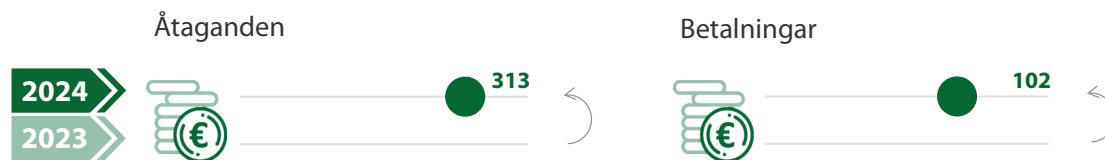
3.12.3. *Figur 3.12.1* visar nyckeltal för ECCC för perioden 24 september–31 december 2024.

⁴⁴ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/887 om inrättande av Europeiska kompetenscentrumet för cybersäkerhet inom näringsliv, teknik och forskning och av nätverket av nationella samordningscentrum.

Europeiska kompetenscentrumet för cybersäkerhet inom näringsliv, teknik och forskning
(ECCC)

Figur 3.12.1 – Nyckeltal för ECCC

Tillgänglig budget (miljoner euro)*

Personalstyrka (antal anställda den 31 december)**

* I den tillgängliga budgeten ingår anslag som inte utnyttjats tidigare år och som ECCC har omfördelat till årets budget, inkomster avsatta för särskilda ändamål och omfördelningar till nästkommande år.

** I "personalstyrkan" ingår tillfälligt anställda och kontraktsanställda.

Källa: Uppgifter från ECCC.

Vår revisionsförklaring till Europaparlamentet och rådet – rapport från oberoende revisor

Uttalande

3.12.4. Vår revisionsmetod och grunden för vårt uttalande liksom ECCC:s lednings och styrelses ansvar samt revisorns ansvar för revisionen av räkenskaperna och de underliggande transaktionerna beskrivs närmare i avsnitt [3.1](#). Underskriften på sidan [167](#) är en del av uttalandet.

3.12.5. Vi har granskat

- ECCC:s räkenskaper, som består av årsredovisningen och rapporterna om budgetgenomförandet för perioden 24 september–31 december 2024,
- lagligheten och korrektheten i de transaktioner som ligger till grund för räkenskaperna,

i enlighet med bestämmelserna i artikel 287 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget).

Räkenskapernas tillförlitlighet

Uttalande om räkenskapernas tillförlitlighet

3.12.6. Vi anser att det gemensamma företaget ECCC:s räkenskaper för det år som slutade den 31 december 2024 ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av det gemensamma företags finansiella ställning per den 31 december 2024, det finansiella resultatet, kassaflödena och förändringarna i nettotillgångarna för det budgetår som slutade detta datum i enlighet med dess budgetförordning och de redovisningsregler som antagits av kommissionens räkenskapsförare. De baseras på internationellt vedertagna redovisningsstandarder för den offentliga sektorn.

Upplysning av särskild betydelse

3.12.7. Vi vill fästa uppmärksamheten på not 4.1.2 i ECCC:s årsredovisning för 2024, där det förklaras att ECCC fick ekonomiskt självbestämmande den 24 september 2024. Före detta datum var kommissionen ansvarig för inrättandet och den inledande driften av ECCC. Vi vill också fästa uppmärksamheten på not 4.3.3, där det förklaras att det totala belopp som betalades ut som förfinansiering för operativ verksamhet under 2024 uppgick till 276,2 miljoner euro, varav 195,6 miljoner euro tillhandahölls av kommissionen innan ECCC fick ekonomiskt självbestämmande. Vi gör inget modifierat uttalande i dessa avseenden.

Lagligheten och korrektheten i de transaktioner som ligger till grund för räkenskaperna

Intäkter

Uttalande om lagligheten och korrektheten i de intäkter som ligger till grund för räkenskaperna

3.12.8. Vi anser att de intäkter som ligger till grund för ECCC:s räkenskaper för perioden 24 september–31 december 2024 i alla väsentliga avseenden är lagliga och korrekta.

Upplysning av särskild betydelse

3.12.9. Vi vill fästa uppmärksamheten på not 5.1.3 i ECCC:s årsredovisning för 2024, där det förklaras att medlemsstaterna den 31 december 2024 ännu inte hade lämnat frivilliga bidrag till ECCC:s gemensamma åtgärder och administrativa budget. Vi gör inget modifierat uttalande i detta avseende.

Betalningar

Uttalande om lagligheten och korrektheten i de betalningar som ligger till grund för räkenskaperna

3.12.10. Vi anser att de betalningar som ligger till grund för ECCC:s räkenskaper för perioden 24 september–31 december 2024 i alla väsentliga avseenden är lagliga och korrekta.

3.12.11. Iakttagelserna nedan påverkar inte vårt uttalande.

Iakttagelser om budgetförvaltningen

ECCC saknar information om sina medlemmars sammanlagda bidrag som mottagits innan företaget fick ekonomiskt självbestämmande

3.12.12. ECCC lämnade inga upplysningar i sin årsredovisning för 2024 om de sammanlagda bidrag som medlemmarna hade lämnat innan ECCC fick ekonomiskt självbestämmande, på nivån för Horisont Europa och programmet för ett digitalt Europa, och inte heller jämförde man de mottagna bidragen från alla källor med de bidragsmål som satts upp för vart och ett av programmen. Till följd av detta lämnades ingen fullständig information om ECCC:s resultat i slutet av året.

Iakttagelser om förvaltnings- och kontrollsystemen

ECCC hade delvis infört sin ram för intern kontroll

3.12.13. Vid utgången av 2024 hade ECCC delvis infört sin [ram för intern kontroll](#), som bygger på 17 principer. Men det gemensamma företaget hade framför allt inte slutfört arbetet med att se till att planerna för driftskontinuitet och katastrofberedskap fungerar

Europeiska kompetenscentrumet för cybersäkerhet inom näringsliv, teknik och forskning
(ECCC)

ändamålsenligt, fastställa en policy för hantering av känsliga funktioner och genomföra kontrollprinciperna för riskbedömning, riskbaserad kontroll och övervakningsverksamhet.

Iakttagelser om transaktionernas laglighet och korrekthet

3.12.14. Vi granskade en transaktion inom programmet för ett digitalt Europa (slumpvis utvald bland alla mellanliggande betalningar och regleringar som det ECCC gjorde under 2024) på slutmottagarnivå, för att bedöma ändamålsenligheten i ECCC:s förvaltnings- och kontrollsystem med avseende på de operativa kostnadernas laglighet och korrekthet. Vi fann ett fel med ekonomisk inverkan till följd av icke stödberättigande personalkostnader som berodde på att felaktiga enhetskostnader hade tillämpats vid beräkningen av dagskostnader.

3.12.15. Kommissionens gemensamma revisionstjänst utför efterhandsrevisioner av Horisont Europa-betalningar. När det gäller programmet för ett digitalt Europa utförs dessa revisioner av Europeiska genomförandeorganet för hälsofrågor och digitala frågor (Hadea). Inga resultat från efterhandsrevisioner finns ännu tillgängliga, så vi kunde inte ta hänsyn till dem i vår övergripande bedömning.

Europeiska kompetenscentrumet för cybersäkerhet inom näringsliv, teknik och forskning
(ECCC)

Svar från ECCC

https://www.eca.europa.eu/Lists/ECARepplies/ECCC-Replies-SAR-JUS-2024/ECCC-Replies-SAR-JUS-2024_SV.pdf

**Det gemensamma företaget med
verksamhet inom Euratom**

3.13. Det europeiska gemensamma företaget för Iter och utveckling av fusionsenergi (F4E)

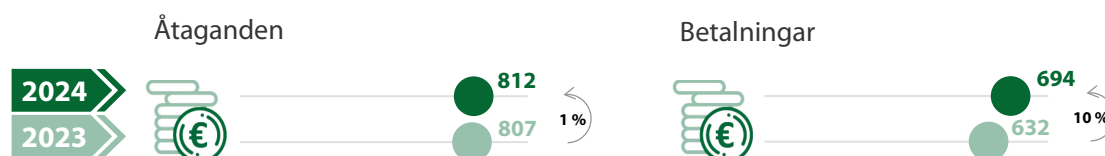
Inledning

3.13.1. Det europeiska gemensamma företaget för den internationella termonukleära experimentreaktorn (Iter) och utveckling av fusionsenergi, [Fusion for Energy \(F4E\)](#), bildades i april 2007 för en period på 35 år⁴⁵. En av dess huvuduppgifter är att förmedla Europeiska atomenergigemenskapens (Euratom) bidrag till den internationella fusionsenergiorganisationen för Iter (Iterorganisationen, Iter-IO) som ansvarar för genomförandet av Iterprojektet. De största fusionsanläggningarna ligger i Cadarache i Frankrike, men F4E sitt säte i Barcelona. Dess medlemmar är Euratom, som företräds av kommissionen, och medlemsstaterna i Euratom.

3.13.2. [Figur 3.13.1](#) visar nyckeltal för det gemensamma företaget.

Figur 3.13.1 – Nyckeltal för det gemensamma företaget F4E

Tillgänglig budget (miljoner euro)*

Personalstyrka (antal anställda den 31 december)**

* I den tillgängliga budgeten ingår anslag som inte utnyttjats tidigare år och som det gemensamma företaget har omfördelat till årets budget, inkomster avsatta för särskilda ändamål och omfördelningar till nästkommande år.

** "Personal" omfattar tjänstemän, tillfälligt anställda, kontraktsanställda samt utstationerade nationella experter.

Källa: Uppgifter från det gemensamma företaget.

⁴⁵ Rådets beslut 2007/198/Euratom om inrättande av ett europeiskt gemensamt företag för Iter och utveckling av fusionsenergi samt om beviljande av förmåner till detta företag.

Det europeiska gemensamma företaget för Iter och utveckling av fusionsenergi (F4E)

Vår revisionsförklaring till Europaparlamentet och rådet – rapport från oberoende revisor

Uttalande

3.13.3. Vår revisionsmetod och grunden för vårt uttalande liksom det gemensamma företaget F4E:s lednings och styrelses ansvar samt revisorns ansvar för revisionen av räkenskaperna och de underliggande transaktionerna beskrivs närmare i avsnitt [3.1](#). Underskriften på sidan [167](#) är en del av uttalandet.

3.13.4. Vi har granskat

- a) F4E:s räkenskaper, som består av årsredovisningen och rapporterna om budgetgenomförandet för det budgetår som slutade den 31 december 2024,
- b) lagligheten och korrektheten i de transaktioner som ligger till grund för räkenskaperna,

i enlighet med bestämmelserna i artikel 287 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget).

Räkenskapernas tillförlitlighet

Uttalande om räkenskapernas tillförlitlighet

3.13.5. Vi anser att det F4E:s räkenskaper för det år som slutade den 31 december 2024 ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av det gemensamma företagets finansiella ställning per den 31 december 2024, det finansiella resultatet, kassaflödena och förändringarna i nettotillgångarna för det budgetår som slutade detta datum i enlighet med dess budgetförordning och de redovisningsregler som antagits av kommissionens räkenskapsförare. De baseras på internationellt vedertagna redovisningsstandarder för den offentliga sektorn.

Upplysning av särskild betydelse

3.13.6. Vi vill fästa uppmärksamheten på not 6.4.2 i det gemensamma företagets årsredovisning för 2024, där företagets totala kostnader för att fullgöra sina leveransskyldigheter avseende Iterprojektet (*kostnadsuppskattning för slutförande*) bedöms uppgå till 25,8 miljarder euro (i 2024 års penningvärde). Denna uppskattning återspeglar en kostnadsökning till följd av de reviderade referensscenarier för Iter som Iter-IO föreslog i juli 2024 men som ännu inte formellt har antagits av ITER-rådet (se punkterna [3.13.12](#) och [3.13.15](#)).

Det europeiska gemensamma företaget för Iter och utveckling av fusionsenergi (F4E)

3.13.7. Vi vill också fästa uppmärksamheten på led d i inledningen till det gemensamma företags årsredovisning för 2024 (om effekterna av den internationella situationen), som beskriver den betydande och utdragna inflationseffekt som problem i leveranskedjan till följd av covid-19 och anfallskriget mot Ukraina har haft på F4E:s verksamhet. F4E uppskattar att den totala inverkan på dess kostnadsuppskattning för slutförande kommer att uppgå till 246 miljoner euro (i 2008 års penningvärde).

Vi gör inget modifierat uttalande i dessa avseenden.

Lagligheten och korrektheten i de transaktioner som ligger till grund för räkenskaperna

Intäkter

Uttalande om lagligheten och korrektheten i de intäkter som ligger till grund för räkenskaperna

3.13.8. Vi anser att de intäkter som ligger till grund för F4E:s räkenskaper för det år som slutade den 31 december 2024 i alla väsentliga avseenden är lagliga och korrekta.

Betalningar

Uttalande om lagligheten och korrektheten i de betalningar som ligger till grund för räkenskaperna

3.13.9. Vi anser att de betalningar som ligger till grund för F4E:s räkenskaper för det år som slutade den 31 december 2024 i alla väsentliga avseenden är lagliga och korrekta.

3.13.10. Iakttagelserna nedan påverkar inte vårt uttalande.

Iakttagelser om andra förhållanden

2024 års revidering av Iters referensscenarier har ökat F4E:s riskexponering avsevärt

3.13.11. Iteravtalet om inrättande av Iter-IO mellan de deltagande staterna (Euratoms medlemsstater, företrädna av kommissionen, samt Kina, Indien, Japan, Sydkorea, Ryssland och Förenta staterna) trädde i kraft i oktober 2007. F4E inrättades 2007 som det interna organ som ansvarar för EU:s bidrag till Iterprojektet. Både ITER-IO och F4E har en livslängd på 35 år fram till 2042. Iteravtalet kan förlängas med ytterligare tio år genom ett beslut av Iterrådet.

Det europeiska gemensamma företaget för Iter och utveckling av fusionsenergi (F4E)

3.13.12. I juni 2024 föreslog Iter-IO en reviderad projektplan för Iterrådet, med en ny uppsättning referensscenarier som ska ersätta dem som man enades om 2016. Den reviderade planen skjuter upp slutet av Iters monteringsfas från 2025 (första plasma) till 2035 (inledande av forskningsinsatserna) och avslutandet av hela projektet från 2042 till 2059 (17 år senare än det nuvarande slutdatumet). Iterrådet noterade de reviderade referensscenarierna och godkände att de skulle användas av Iter-IO och de interna organen (såsom F4E) som en arbetsplan för övervakning av Iterprojektets framsteg och operativa förvaltning, utan att det påverkar de totala kostnaderna och de årliga budgetförfarandena. Iterrådet godkände dock inte formellt referensscenarierna från 2024⁴⁶.

3.13.13. Under andra halvåret 2024 började F4E anpassa sin operativa planering till de reviderade referensscenarierna, i enlighet med Iterrådets rekommendation. Enligt det franska regeringsdekretet från 2012 om inrättande av Iter måste Cadarache-reaktorn ha tagits i drift inom 25 år (före april 2037) om inte Frankrike beviljar en förlängning.

3.13.14. Referensscenarierna från 2024 omfattar flera viktiga tekniska förändringar av Iterprojektet som avsevärt kan påverka utrymmet för naturabidrag till F4E. De viktigaste förändringarna är följande:

- Uppdelning av monteringsprocessen i två steg, där förvärvet av mer komplexa verktygsdelar skjuts upp till det senare steget.
- Användning av volfram i stället för beryllium i första väggen mot plasmat, vilket förbättrar säkerheten och minskar de långsiktiga kostnaderna.
- En betydande ökning av radiofrekvensuppvärmningseffekten på grund av det ändrade materialet i den första väggen, vilket kräver ytterligare 48 gyrotroner. F4E erbjöd sig att leverera upp till 16 av dessa 48 gyrotroner i utbyte mot möjligheten att minska sitt kontantbidrag till Iter i motsvarande omfattning, för att stärka EU:s industriella resiliens på detta viktiga fusionsteknikområde.
- Utformning av hot cell-anläggningar i två steg för bortskaffande av kontaminerade Iterkomponenter, med enklare och betydligt mindre anläggningar under den lågaktiva fasen fram till 2050.

3.13.15. Slutligen kommer de föreslagna nya referensscenarierna att kräva större kontant- och naturabidrag till Iter-IO från alla interna organ. Enligt F4E:s årsredovisning är den uppskattade ekonomiska inverkan av 2024 års referensscenarier den viktigaste orsaken till att det gemensamma företagets leveransskyldigheter avseende Iterprojektet

⁴⁶ Se Iterrådets beslut från dess 34:e sammanträde (20 juni 2024).

Det europeiska gemensamma företaget för Iter och utveckling av fusionsenergi (F4E)

(kostnadsuppskattning för slutförande) ökat avsevärt från 21,2 miljarder euro vid årets slut 2023 (21,6 miljarder euro i 2024 års penningvärde) till 25,8 miljarder euro vid årets slut 2024. Detta kommer att innebära en ökning med cirka 4,2 miljarder euro (i 2024 års penningvärde) av Euratoms och Frankrikes bidrag till det gemensamma företagets operativa budget.

3.13.16. Vi medger att det var nödvändigt att justera referensscenarierna från 2016 för att hantera de betydande förseningar som uppkommit hittills, främst genom förenkling av projektgenomförandet. De reviderade referensscenarier som föreslagits av Iter-IO har dock ökat F4E:s exponering för ett antal risker som inte är tillräckligt synliga i dess senaste riskregister.

- Hållbarhetsrisk: Iterprojektets relevans skulle kunna undergrävas på grund av att viktiga delmål (t.ex. uppnåendet av första plasma) flyttas närmare projektets slutdatum och att konkurrensen ökar till följd av utvecklingen av fusionsprojekt i tredjeländer.
- Rättslig risk: medlemmarna kan vägra att underteckna förlängningen av Iteravtalet (som löper ut 2042), eller också kan det franska dekretet löpa ut innan reaktorn kan tas i drift.
- Teknisk och ekonomisk risk: de betydande förändringarna i omfattningen av F4E:s tekniska leveransskyldigheter (t.ex. avseende hot cell-anläggningar) kan inverka på innovationen.
- Ekonomisk risk: de betydligt högre F4E-bidragen kanske inte kan finansieras på ett hållbart sätt av Euratom inom ramen för framtida fleråriga budgetramar eller av värdlandet Frankrike.

lakttagelser om transaktionernas laglighet och korrekthet

3.13.17. Vi granskade 30 slumpvis utvalda transaktioner (slutbetalningar/mellanliggande betalningar och regleringar) som godkänts under 2024 för att bedöma ändamålsenligheten i F4E:s förvaltnings- och kontrollsystem när det gäller lagligheten och korrektheten i de operativa kostnaderna. Vi fann ett fel med ekonomisk inverkan till följd av en betydande ändring av två fastighetskontrakt som inte åtgärdades genom ett nytt upphandlingsförfarande.

Det europeiska gemensamma företaget för lter och utveckling av fusionsenergi (F4E)

Iakttagelser om förvaltnings- och kontrollsystemen

Brister i F4E:s riskhanteringssystem och it-verktyg

3.13.18. Vid identifieringen av risker fokuserar F4E främst på risker för projektets operativa genomförande. Den tar inte upp alla personrisker – såsom behovet av att omstrukturera det gemensamma företaget för att anpassa det till referensscenarierna från 2024, den intensiva användningen av externa tjänsteleverantörer, frågor som rör resursplanering och resursförvaltning (särskilt det gemensamma företagets förmåga att behålla eller rekrytera personer med den kompetens som krävs) och bristande efterlevnad av [EU:s tjänsteföreskrifter](#) eller det gemensamma företagets etiska ram – på ett liknande sätt.

3.13.19. Dessutom ger det it-verktyg som F4E använder för riskhantering inte fullständig information om den ekonomiska inverkan i löpande priser av relevanta centrala risker eller om deras faktiska förekomst.

Uppföljning av tidigare års iakttagelser

3.13.20. En översikt över de åtgärder som det gemensamma företaget F4E har vidtagit som en reaktion på våra iakttagelser från tidigare år finns i [bilagan](#).

Det europeiska gemensamma företaget för Iter och utveckling av fusionsenergi (F4E)

Bilaga – Uppföljning av tidigare års iakttagelser

Nummer	Året för revisionsrättens iakttagelse	Revisionsrättens iakttagelse (sammanfattning)	Korrigerande åtgärd och annan relevant utveckling (sammanfattning)	Status för revisionsrättens iakttagelse
1	2019, 2023	Ingen centraliserad funktion för samordning och förvaltning av externa tjänsteleverantörer och ingen metod för bedömning av F4E:s samlade personalbehov (inklusive externa tjänsteleverantörer). Planeringen av de samlade personalbehoven (inklusive externa tjänsteleverantörer) bygger inte på en korrekt uppskattning av arbetsbördan eller erforderliga färdigheter och förmågor. Ingen enhetlig formell definition av externa tjänsteleverantörer, så att deras inverkan på behovet av ordinarie personal kan bedömas korrekt.	En arbetsgrupp inrättades 2022 för att bedöma det omfattande beroendet av externa resurser, i syfte att kunna planera och motivera deras användning bättre. År 2024 godkände F4E en policy för användningen av externa tjänsteleverantörer, inbegripet en definition av begreppet och planering av behoven. Därefter fattades ett beslut 2025 om centralisering av samordningen och förvaltningen av externa tjänsteleverantörer.	Pågår
2	2021, 2023	F4E:s senaste riskregister omfattar risken för otillräcklig assimilering av externa tjänsteleverantörer, men inga andra potentiella risker kopplade till ett stort beroende av externa tjänsteleverantörer på lång sikt.	F4E planerar att under 2025 bedöma om andra risker relaterade till externa tjänsteleverantörer behöver tas med i riskregistret.	Pågår
3	2022, 2023	Låg genomförandegrad för den operativa åtagandebudgeten.	Situationen förbättrades under 2024. Vid utgången av 2024 hade F4E genomfört 91 % av	Har genomförts

Det europeiska gemensamma företaget för Iter och utveckling av fusionsenergi (F4E)

Nummer	Året för revisionsrättens iakttagelse	Revisionsrättens iakttagelse (sammanfattning)	Korrigerande åtgärd och annan relevant utveckling (sammanfattning)	Status för revisionsrättens iakttagelse
		Låg genomförandegrad för den administrativa betalningsbudgeten (avdelning 2) och tillbakadragande av många åtaganden som förts över från föregående år.	de tillgängliga åtagandebemyndigandena (2023: 70 %) och 68 % av den administrativa betalningsbudgeten (2023: 65 %) och dragit tillbaka 19 % av de åtaganden som förts över från föregående år (2023: 21 %).	
4	2022, 2023	F4E:s högsta ledning är i ett övergångsskede sedan slutet av 2022 och en betydande omorganisation 2023 som ledde till förändrade roller och ansvarsområden för chefer på mellannivå.	Under 2024 inledde F4E alla kvarstående rekryteringsförfaranden för lediga tjänster som högre chefer och mellanchefer och avslutade dem i mars 2025.	Har genomförts
5	2022	F4E:s senaste riskbedömning återspeglade inte de risker som var förknippade med kända betydande händelser som påverkade dess verksamhet.	F4E har infört ett nytt riskidentifieringskoncept för att stödja snabb konsolidering på risksammanfattande nivå och öka synligheten för alla riskhanteringsåtgärder. De centrala riskerna till följd av de föreslagna referensscenarierna från 2024 framgår dock inte tillräckligt i det gemensamma företagets riskbedömning (se punkt 3.13.16). F4E planerar att under 2025 bedöma om dessa risker behöver tas med i riskregistret.	Pågår
6	2023	F4E:s uppskattningar för den långsiktiga planeringen i årsredovisningen för 2023 (<i>kostnadsuppskattning för slutförande</i>) var	I F4E:s årsredovisning för 2024 baserades kostnadsuppskattningen för slutförande på de	Har genomförts

Det europeiska gemensamma företaget för Iter och utveckling av fusionsenergi (F4E)

Nummer	Året för revisionsrättens iakttagelse	Revisionsrättens iakttagelse (sammanfattning)	Korrigerande åtgärd och annan relevant utveckling (sammanfattning)	Status för revisionsrättens iakttagelse
		avsevärt underskattade, eftersom de fortfarande baserades på delmål och kostnadsantaganden från 2016 som inte tog hänsyn till betydande tekniska förändringar på senare tid.	föreslagna referensscenarierna från 2024 (se punkt 3.13.15).	
7	2023	F4E:s årsrapporter återspeglade inte på ett korrekt sätt situationen i fråga om fast anställda, inbegripet tillfälligt anställda med anställningsavtal utan tidsbegränsning som därmed i praktiken var fast anställda.	F4E:s årsrapporter för 2024 innehöll ingen information om tillfälligt anställda som tillsatts på fasta tjänster.	Pågår
8	2023	Det gemensamma företaget F4E:s internrevisionsfunktion tillhandahöll inga tillfredsställande bevis för att riskhanteringsinformation regelbundet användes vid planeringen av internrevisionsverksamheten. Ramen för intern kontroll innehöll ännu inte någon integrerad riskhanteringsprocess.	Under 2024 införde F4E regelbundna kvartalsvisa möten mellan sina riskhanterings- och internrevisionsteam. Resultatet av dessa möten har ännu inte beaktats i processen för intern kontroll.	Pågår
9	2023	Ingen policy för hantering av känsliga funktioner.	F4E antog sin policy för hantering av känsliga funktioner i april 2025. I linje med policyns bestämmelser har F4E fastställt en förteckning över känsliga befattningar och motsvarande riskreducerande åtgärder.	Har genomförts

Det europeiska gemensamma företaget för Iter och utveckling av fusionsenergi (F4E)

Svar från F4E

https://www.eca.europa.eu/Lists/ECARepplies/F4E-Replies-SAR-JUS-2024/F4E-Replies-SAR-JUS-2024_SV.pdf

Denna rapport antogs av revisionsrättens avdelning IV, med ledamoten Petri Sarvamaa som ordförande, vid dess sammanträde i Luxemburg den 23 september 2025.

För revisionsrätten

Tony Murphy
ordförande

Förkortningar

AI	artificiell intelligens
BBi	det gemensamma företaget för biobaserade industrier
Clean Sky	det gemensamma företaget Clean Sky
ECCC	Europeiska kompetenscentrumet för cybersäkerhet inom näringsliv, teknik och forskning
Ecsel	det gemensamma företaget för elektroniska komponenter och system för europeiskt ledarskap
EDCTP	partnerskapet mellan Europa och utvecklingsländerna inom området klinisk prövning
Ett cirkulärt, biobaserat Europa	det gemensamma företaget för ett cirkulärt, biobaserat Europa
EUf-fördraget	Fördraget om Europeiska unionens funktionssätt.
Euratom	Europeiska atomenergigemenskapen
EuroHPC	det gemensamma företaget för ett europeiskt högpresterande datorsystem
Europas järnvägar	det gemensamma företaget för Europas järnvägar
F4E	det europeiska gemensamma företaget för Iter och utveckling av fusionsenergi
FCH	det gemensamma företaget för bränsleceller och vätgas
FSE	Fonden för ett sammanlänkat Europa
Förnybar vätgas	det gemensamma företaget för förnybar vätgas
GD Forskning och innovation	Europeiska kommissionens generaldirektorat för forskning och innovation
GD Kommunikationsnät, innehåll och teknik	Europeiska kommissionens generaldirektorat för kommunikationsnät, innehåll och teknik
GD Transport och rörlighet	Europeiska kommissionens generaldirektorat för transport och rörlighet
Global hälsa EDCTP3	det gemensamma företaget för global hälsa och partnerskapet mellan Europa och utvecklingsländerna inom området klinisk prövning EDCTP3
Hadea	Europeiska genomförandeorganet för hälsofrågor och digitala frågor

IAS	tjänsten för internrevision
IMI	det gemensamma företaget för initiativet för innovativa läkemedel
Initiativet för innovativ hälsa	det gemensamma företaget för initiativet för innovativ hälsa
ISA	internationella revisionsstandarder
Issai	internationella standarder för högre revisionsorgan
Iter	den internationella termonukleära experimentreaktorn
Iter-IO	den internationella fusionsenergiorganisationen för gemensamt genomförande av Iterprojektet
Ren luftfart	det gemensamma företaget för ren luftfart
Sesar	det gemensamma företaget för forskningsprojektet om flygledningstjänster i det gemensamma europeiska luftrummet
Shift2Rail	det gemensamma företaget Shift2Rail (europeiskt järnvägsinitiativ)
Sjunde ramprogrammet	Sjunde ramprogrammet för forskning och teknisk utveckling (2007–2013)
Smarta nät och tjänster	det gemensamma företaget för smarta nät och tjänster
Viktig digital teknik	det gemensamma företaget för viktig digital teknik

UPPHOVSRÄTT

© Europeiska unionen, 2025

Europeiska revisionsrättens policy för vidareutnyttjande fastställs i [beslut nr 6-2019](#) om revisionsrättens policy för öppna data och vidareutnyttjande av handlingar.

Om inget annat anges (t.ex. i enskilda meddelanden om upphovsrätt) omfattas revisionsrättens innehåll som ägs av EU av den internationella [licensen Creative Commons Erkännande 4.0 Internationell \(CC BY 4.0\)](#). Det innebär att det är tillåtet att återanvända innehållet under förutsättning att ursprunget anges korrekt och att det framgår om ändringar har gjorts. Om du återanvänder revisionsrättens innehåll får du inte förvansa den ursprungliga innebörden eller det ursprungliga budskapet. Revisionsrätten ansvarar inte för eventuella konsekvenser av återanvändningen.

När enskilda privatpersoner kan identifieras i ett specifikt sammanhang, exempelvis på bilder av revisionsrättens personal, eller om verk av tredje part används, måste ytterligare tillstånd inhämtas.

Om ett sådant tillstånd beviljas upphävs och ersätts det allmänna godkännande som nämns ovan, och eventuella begränsningar av materialets användning måste tydligt anges.

För användning eller återgivning av innehåll som inte ägs av EU kan tillstånd behöva inhämtas direkt från upphovsrättsinnehavarna.

Programvara eller handlingar som omfattas av immateriella rättigheter, till exempel patent, varumärkesskydd, mönsterskydd samt upphovsrätt till logotyper eller namn, omfattas inte av revisionsrättens policy för vidareutnyttjande.

EU-institutionernas webbplatser inom domänen europa.eu innehåller länkar till webbplatser utanför den domänen. Eftersom revisionsrätten inte har någon kontroll över dem uppmanas du att ta reda på vilken integritets- och upphovsrättspolicy de tillämpar.

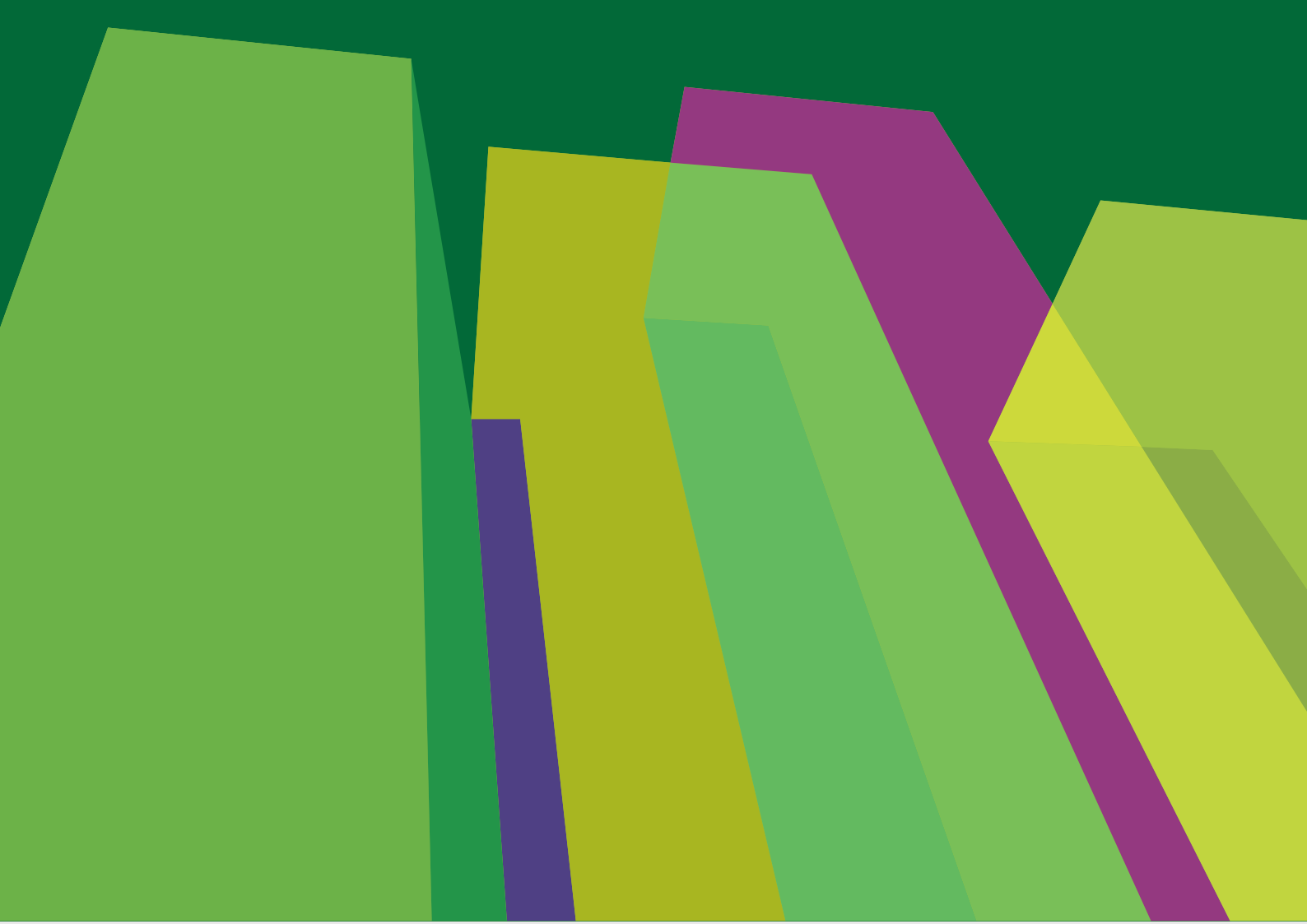
Användning av revisionsrättens logotyp

Revisionsrättens logotyp får inte användas utan revisionsrättens förhandsgodkännande.

PDF	ISBN 978-92-849-5369-1	ISSN 2812-0191	doi:10.2865/0098935	QJ-01-25-035-SV-N
-----	------------------------	----------------	---------------------	-------------------

SÅ HÄNVISAR DU

Europeiska revisionsrätten, [Årsrapport om EU:s gemensamma företag för budgetåret 2024](#),
Europeiska unionens publikationsbyrå, 2025

EUROPEISKA
REVISIONSRÄTTEN

Europeiska unionens
publikationsbyrå